

Ακόμη... περί πάρκων ο λόγος

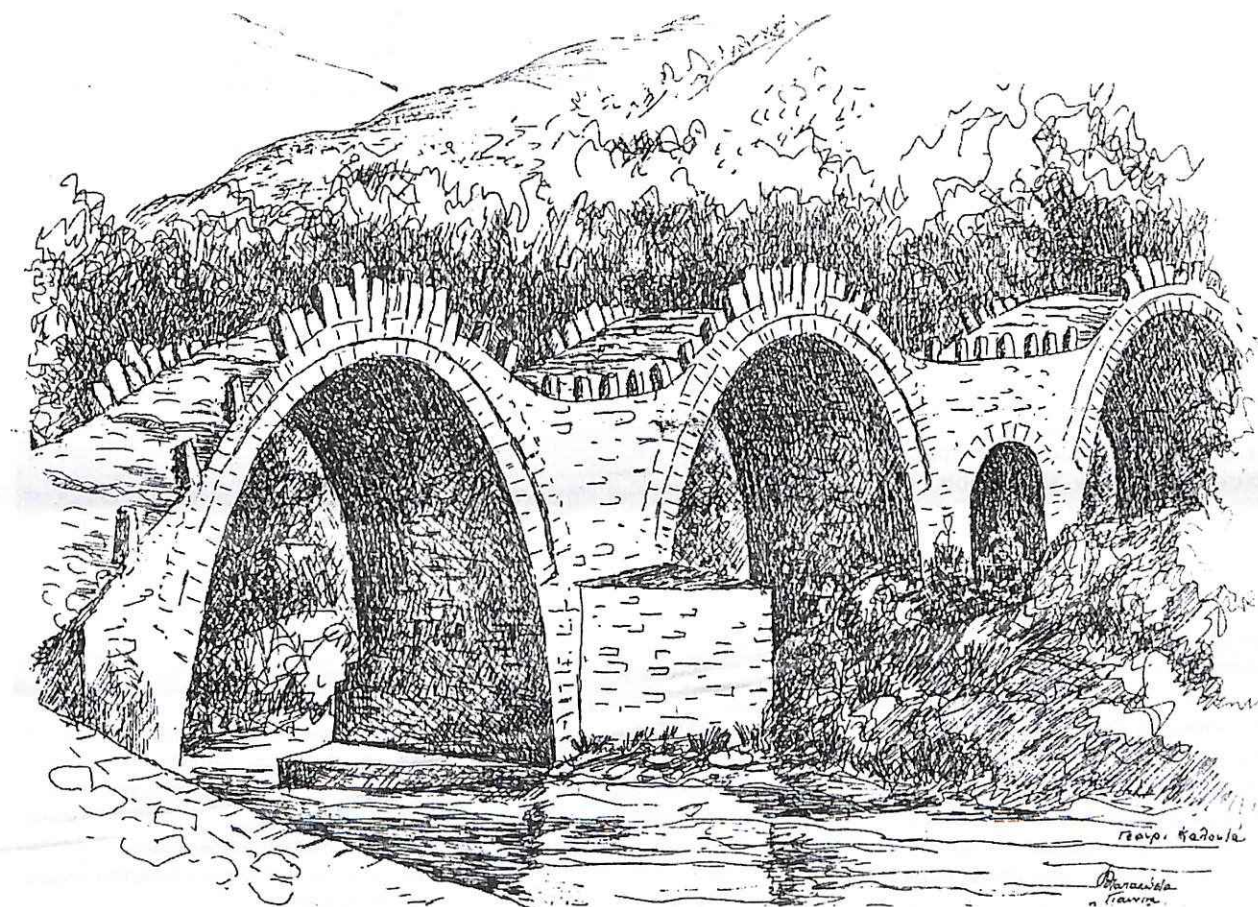
Με τον κίνδυνο να γίνουμε βαρετοί, ο λόγος μας και πάλι για το Πάρκο και τις προστατευόμενες περιοχές.

Στο τεύχος του Ιουνίου 2006 εκφράσαμε τη χαρά μας για την απόφαση θεσμοθέτησης και του δεύτερου Εθνικού Πάρκου στην Ήπειρο, εκείνο των Τζουμέρκων, με τον τίτλο «Ένα, δύο, τρία... πολλά Εθνικά Πάρκα».

Αυτές τις μέρες με ικανοποίηση διαβάσαμε στον τοπικό τύπο τις δηλώσεις του Υφυπουργού Στ. Καλογιάννη για την ολοκλήρωση και την έγκριση από το ΥΠΕΧΩΔΕ της Ειδικής Περιβαντολογικής μελέτης για τα Τζουμέρκα η οποία μαζί με το σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος διαβιβάστηκε στις Νομαρχίες για τη διατύπωση των απόψεών τους.

Ευχόμαστε η πορεία του ν' αποδειχθεί πιο εύκολη και ομαλή από εκείνη του δικού μας Πάρκου της Βόρειας Πίνδου, η οποία πέρασε από σαράντα κύματα μέχρι την ίδρυσή του...

Είθε οι Τζουμερκιώτες ν' αποδειχθούν πιο ευέλικτοι και συνετοί από τους Ζαγορίσιους και να μην ακολουθήσουν τη δική μας τακτική της ανεύθυνης κωλυσιεργίας χρόνια ολόκληρα, σε μια μοναδική αναπτυξιακή ευκαιρία για τον τόπο τους.

Το γεφύρι της Καλουτάς. Ένα από τα τρίτοξα γεφύρια του Ζαγοριού.

(Από το γνωστό βιβλίο της Νίτσας Παπακώστα-Σινίκη)

Μια τακτική αντίδρασης και κωλυσιεργίας, από κάποιους, που τ' αποτελέσματά της επιδρούν ακόμη και σήμερα στην πορεία του προς την ολοκλήρωση και λειτουργία του.

Και με την ευκαιρία αναρωτιόμαστε: **Αλήθεια τι γίνεται με το Εθνικό Πάρκο Βόρειας Πίνδου;** Πολύ καιρό έχουμε ν' ακούσουμε νέα του. Πού σκάλωσε κι αν σκάλωσε, γιατί; Αυτή η σιγή μας γεμίζει φόβους και πολλά ερωτηματικά. Είθε οι

φόβοι μας να είναι αδικαιολόγητοι και τα ερωτήματα γρήγορα ν' απαντηθούν.

Και τα ερωτήματα αυτά δεν είναι μόνο δικά μας. Φθάνουν στο περιοδικό μας από πολλές πλευρές κι από διαφορετική σκοπιά των ανησυχούντων (δηλαδή απ' αυτούς που ανησυχούν πραγματικά για τη βραδύτητα της υλοποίησης κι από τους άλλους που η μη υλοποίηση τελικά θα τους δικαιώνει).

Ενδεικτικό και το σχόλιο του προέδρου της Ε.Ζ. Αθη-

νών στο τελευταίο τεύχος των «Ζαγορισιακών Νέων» που φτάνει έμμεσα να ζητάει και την παραίτηση του φίλου του προέδρου του πάρκου κ. Θανάση Τζιάλλα, το οποίο και δημοσιεύουμε σε άλλη σελίδα, με τις απορίες και τα ερωτηματικά μας βέβαια.

Περιμένουμε λοιπόν νέα για την πορεία και την τύχη του Ε.Π.Β.Π. από τους αρμόδιους του Φορέα Διαχείρισης κυρίως.

«Ζ»

Από το προηγούμενο φύλλο του «Ζ» μας (343/1.07) θέσαμε στο περιθώριο το «Χρόνο», σα γενική έννοια, με σκοπό ν' ασχοληθούμε και με τις υποδιαίρεσεις του (παρακλάδια) και ξεκινήσαμε από τον πρώτο, στη σειρά, μήνα το Γενάρη.

Ετσι, ο Φλεβάρης, ο δεύτερος μήνας του 12μηνου ετήσιου χρόνου, δικαιοματικά έχει την ... τιμητική του, κάτι που, τελικά, γίνεται.

Από τα μέσα, ακόμα, του ...καλοκαιρινού Γενάρη, είχα προσανατολιστεί να διατυπώσω τον τίτλο του παρόντος κειμένου ως εξής: «**Χειμώνας; Ποιος χειμώνας;**». Τελικά, το απέφυγα λόγω του συντηρητισμού μου στα προβλεπόμενα της πορείας του «Καιρού». Άλλωστε, η εξέλιξη των καιρικών συνθηκών του Γενάρη, όπως παρουσιαζόταν στην Τηλεόραση, στον Τύπο, στην καθημερινότητά μας στη δική μας περιοχή, ήταν μια ψευδαίσθηση καλοκαιρινής περιόδου. Συνεπικουρος στη θέση μου αυτή η παροιμία: «**Πίσω έχει η αγλάδα την ουρά**». Πάτησε φρένο στη σκέψη μου και δεν έλεγε να φύγει. Κι έτσι όπως είναι πολυσήμαντη, όλο και πιθανολογούσα πως μια απρόσμενη αλλαγή του σκηνικού του καιρού, θα εκμηδένιζε το κείμενό μου. Άλλωστε ο Φλεβάρης, έτσι όπως ήταν παλιότερα, στα μέσα του περασμένου αιώνα, άγριος-δύσκολος-βασανιστικός, όλα αλλοιωμένα. Ήδη, σήμερα (6/2) που γράφω το κείμενό μου, ο χειμώνας του Φλεβάρη μας τελειώνει. Σε ήπια βέβαια εκδήλωση. Στην κοιλάδα του Βοιδομάτη ήρθε η βροχούλα, όλος ο χώρος της κοιλάδας είναι καλυμμένος από αδιαπέραστη ομίχλη, σημάδι χιονιά. Σε κάποιο ξάνοιγμα του ορίζοντα επιβεβαιώθηκε αυτό, με το καινούριο χιόνι στις ανατολικές βουνοκορφές του Παπιγκινού. Πιθανολογώ, μάλιστα, να χιόνισε κάπου στο Κεντρικό ή Ανατολικό Ζαγόρι, εκτιμώντας τα υψομετρικά μεγέθη τους.

Είναι αντιληπτό στους ανθρώπους μιας αυξημένης ηλικίας που έζησαν και «γεύτηκαν» τους χειμώνες, στα μέσα και παλιότερα του περασμένου αιώνα, δεν υπάρχει καμιά ομοιότητα. Οι τωρινοί χειμώνες είναι εκφυλισμένοι, σχεδόν ανοιξιάτικοι ή καλοκαιρινοί, αφού παρουσιάζονται εμφαντικά, φαινόμενα θαλάσσιου Τουρισμού, καλοκαιρινής ενδυμασίας, αναβλάστηση της φύσης και ανθοφορίας. Αλλά, η «**ουρά της αγλάδας**» καιροφυλαχτεί.

Εύχομαι ο Φλεβάρης να φανεί καλοσυνάτος σαν το Γενάρη, και να μην εκδηλώσει παλιές του άγριες συμπεριφορές σε βάρος της ανυπόμονης βλάστησης που αδημονεί να σκιρτήσει στο φωτεινό ζωογόνο χάδι της Άνοιξης. Η αμυγδαλιά στο δίπλανό μου κηπάρι, με δυσκολία

Χρονογράφημα

Φλεβάρης: Ο ανάπηρος μήνας του χειμώνα

Σταύρου Συκιώτη

συγκρατεί τον ανοιξιάτικο χορό των λουλουδιών της. Ένα ανάερο μαγνάδι καλύπτει της θωριά της, με το ροδαλό χρώμα των λουλουδιών της.

Περιληπτικά, παραθέτω κάποια

Σαν κατακλείδα κατακλείδα, περιληπτικά, να σημειώσουμε πως έχει δημιουργηθεί τεράστιο πρόβλημα στον πλανήτη μας από την υπερθέρμανση της ατμόσφαιρας και της λεγόμενης «τρίπας του

Κυριακή 14 Ιανουαρίου στο Βραδέτο. Ο πολιτιστικός σύλλογος του χωριού έχει κόψει την πρωτοχρονιάτικη πίττα και ο κόσμος κάθεται έξω από το καφενείο, τρώγοντας και πίνοντας κρασί και τσίπουρο. Το γεγονός ευχαρίστησε τους κατοίκους, αλλά τους εξέλιξε κιόλας, καθώς έχουν να θυμηθούν τέτοια καλοκαιρία πριν από πολλά χρόνια. Υπενθυμίζεται, ότι το Βραδέτο είναι το χωριό με το μεγαλύτερο υψόμετρο στο Ζαγόρι και σε ορισμένα σημεία των γαλντεριμών υπήρχε –και υπάρχει– ακόμη χιόνι.

(ΗΠΕΙΡ. ΑΓΩΝ 18-1-07)

γραπτά από τον ημερήσιο Τύπο, που αποτυπώνουν την καιρική κατάσταση μέχρι τέλους Γενάρη, για να καταγραφούν να ντοκουμέντα της εποχής μας.

– «Οι αρκούδες έπεσαν σε χειμάρια νάρκη 24 ωρών και έζηπνσαν.

Τα αποδημητικά πουλιά ξεχάσαν να φύγουν. Οι υψηλές θερμοκρασίες επιμένουν πεισματικά. Οι παραλίες συνεχίζουν να γεμίζουν μαυρισμένα κορμιά και ήχους ρακέτας...» (Περιοδ. «Ε» Τ824/28.1.07).

– «Ο καιρός τρελάθηκε. Η υπερθέρμανση του πλανήτη... μας φέρνει πιο κοντά στο ... τέλος του κόσμου...» (Βήμα 19.1.07).

– «Η Άνοιξη προσέπεσε το χειμώνα...» (Ελευθ. 19.1.07).

– «Τίτλος. Οι Πασχαλιές μες το χειμώνα...» (Καθημ. 14.1.07).

– «Μύρισε» Άνοιξη σε όλη την Ευρώπη... (Καθημ. 28.1.07)

Όζοντος». Κι ο απλός άνθρωπος του πλανήτη το αντιλαμβάνεται. Αρκετά, όμως, γι' αυτή τη σελίδα. Ο Φλεβάρης διαμαρτύρεται για ανισότητα.

Με το δίκιο του. Άσχετα αν εμφανίζεται υποβαθμισμένος έναντι των άλλων μηνών, ωστόσο έχει κι αυτός το ρόλο του στη ζωή μας, στο χρόνο, στα ενδιαφέροντα των ανθρώπων. Οι λίγες μέρες που του κλέφανε, κι έμεινε ανάπηρος (κουτσός) έγινε αφορμή να συμπεριφέρονται οι άνθρωποι σκωπτικά απέναντί του (Κουτσοφλέβαρος κλπ) με αφορμή και τις άγριες συνθήκες καιρικών φαινομένων που παρουσίαζε παλιότερα, την ευθύνη την οποία είχαν τα «βαρομετρικά» κι όχι ο ίδιος.

Κάποτε, στο αρχαίο Ρωμαϊκό ημερολόγιο ήταν ο 12ος μήνας. Κι' όταν το 153 π.Χ. ο Ιαν/ριος ορίστη-

κε πρώτος μήνας, σα γείτονάς του, έγινε πια μέχρι σήμερα δεύτερος. Είναι η καρδιά του χειμώνα γι' αυτό και εμφανίζεται με πολλά και άγρια καιρικά φαινόμενα. Εμφανίζεται πλούσιος στη λαογραφία και στη ζωή των ανθρώπων, ιδιαίτερα της υπαίθρου, γιατί πλαισιώνεται με πολλές γιορτές που σχετίζονται με τις δραστηριότητές τους.

Τέτοιες είναι τα «**Συμόγια**» δηλ. οι τρεις πρώτες εορτές: του **Αι-Τρύφωνα** (γιορτάζει η Κεντρική Εκκλησία του Βίκου στο Δ. Ζαγόρι), της **Υπαπαντής** (Πρόβλεψη καιρού: Ό,τι καιρό κάνει της Υπαπαντής, θα κάνει μέχρι 40 μέρες») και του **Αγίου Συμεών του Θεοδόχου**. (Τη μέρα αυτή, λένε, οι έγκυες γυναίκες δεν κάνουν καμιά δουλειά, τιμώντας τη μνήμη του Αγίου, για να μην βγει το παιδί τους «σι(υ)μειωμένο»). Ακόμα, οι γιορτές του **Αγ. Χαραλάμπους** (10/2) που είναι προστάτης των ζώων (γιορτάζει και πανηγυρίζει το ξωκλήσι του Μεσοβουνίου στο Δ. Ζαγόρι) και την επομένη (11/2) η γιορτή του **Αγ. Βλασίου** (γιορτάζει η Κεντρική Εκκλησία του Μεγ. Παπίγκου).

Πέρα απ' αυτά, το μεγάλο γεγονός και γιορτάσι του Φλεβάρη είναι οι **Απόκριες**. Ξεφάντωμα μέχρι και Καθαρή Δευτέρα. Μασκαρέματα, πανηγύρια-χοροί, οφανοί κ.λπ. Στην εποχή μας οι Απόκριες έχουν γίνει Τουριστικο-Πολιτιστικό γεγονός, προσιτό λόγω Τ.Β. σε όλους τους ανθρώπους και της τάσης, κάθε μεγάλης ή μικρής πόλης να προβληθεί αποκριατικά. Το Ρίο-ντε Τζανέιρο (Βραζιλία) ήρθε τόσο κοντά μας. Ετσι, ο Φλεβάρης όσο κακοκαιρίτης νάναι φροντίζει, με τις συνθήκες του, να μας ψυχαγωγεί για να μην πλήττουμε.

Από προσωνυμίες κι ο Φλεβάρης πλούσιος. Τον λένε, τα πλέον εν χρήσει: Κουτσοφλέβαρο, κουτσό, λειψό, μικρό (επειδή του λείπουν μέρες) λησμονιάρης και αστοχίαρη (επειδή όταν βρέχει ξεχνάει να σταματήσει) φλιάρη και Γκουζούκι... Οι αρχαίοι μας τον έλεγαν:

«**Ανθεστηριών**» επειδή το μήνα αυτό τελούσαν οι Αθηναίοι τα «Ανθεστηρία», μια γιορτή προς τιμή του θεού Διόνυσου.

Μ' όλα τα υπέρ και τα κατά του Φλεβάρη δεν παύει να είναι μήνας σταθμός στο 12μηνό του χρόνου. Κάτω από τη θαλπωρή του χιονιού του και το πλούσιο νερόβροχο κυσφορείται η επερχόμενη Άνοιξη κι αναβιώνει ο καινούριος ετήσιος κύκλος της φύσης. Ένα είναι σίγουρο: «**Ο Φλεβάρης όσο κι αν φλεβίσει Καλοκαίρι θα μυρίσει... Είναι η «Πύλη» την οποία θα διαθούν η Άνοιξη και το Καλοκαίρι, για να 'ρθουν να μας συναντήσουν.**

Καλές Απόκριες. Κέφι κι Αισιοδοξία.

Το τουριστικό αλισβερίσι στο Νομό μας!

Ο Θουκυδίδης Παπαγεωργίου, φιλόλογος, γράφει για τον τουρισμό στην Ήπειρο.

Τις πρακτικές του... οικοδεσπότη, αλλά και του φιλοξενούμενου και προτείνει λύσεις για να πάμε μπροστά.

Έχει καθιερωθεί πια τα μέσα μαζικής ενημέρωσης να ασχολούνται με την τουριστική κίνηση στο νομό μας ιδίως στις γιορτές των Χριστουγέννων: 95% πληρότητα τα Γιάννινα, βούλιαξε το Ζαγόρι από τον κόσμο, παράπονα επισκεπτών για την παροχή υπηρεσιών, φαρμακείο οι τιμές και τέτοια. Πολύ λογικό! Ο τουρισμός για την Ήπειρο είναι υπόθεση που καίει...

Κάποιες αναφορές όμως σε τοπικές εφημερίδες και τοπικά κανάλια έφεραν το θέμα για τα καλά στο προσκήνιο. Από καιρό ήθελα να εκθέσω τις δικές μου απόψεις για το πώς μπορούμε να αναβαθμίσουμε τον ορεινό τουρισμό στην Ήπειρο, πώς μπορούμε να διαχειριστούμε τους επισκέπτες μας καλύτερα, πώς μπορούμε να γίνουμε καλύτεροι επαγγελματίες, για διάφορους λόγους όμως συνεχώς το ανέβαλα...

Και να που ήρθε η ώρα. Αν μεθερμηνέψουμε τα πρωτοσέλιδα που είδαμε το τελευταίο διάστημα συμπεραίνουμε ότι κανένας από τους επισκέπτες των γιορτών στο νομό μας δεν έμεινε ευχαριστημένος... Μαύρες μέρες πέρασαν οι καημένοι, τους ήπιανε το αίμα... Ευτυχώς που λίγο-πολύ ξέρουμε πώς λειτουργούν οι εφημερίδες και τα κανάλια.

Ξέρουμε πως κάνουν την τρίχα τριχιά και πως αρέσκονται σε βαρύγδουπους τίτλους, άσχετα αν με τέτοιες τακτικές γίνεται η σωστή πληροφόρηση και αν τελικά βελτιώνουν μια νοσηρή κατάσταση...

Θέμα υπάρχει

Το θέμα όμως είναι ότι υπάρχει τριχία, κονηρή-λεπτή, υπάρχει και γίνεται τριχιά... Και εγώ δε σκοπεύω να κάνω το συνήγορο όλων των ενασχολούμενων με τον τουρισμό και να υποστηρίξω μια ιδανική κατάσταση. Απλά εκφράζω την πικρία της μεγάλης πλειοψηφίας των επαγγελματιών, που κάνουν ό,τι καλύτερο μπορούν για να είναι σωστοί, και μπαίνουν στο ίδιο καζάνι με τους λίγους, τους ασυνείδητους, που με τη συμπεριφορά τους δυσφημίζουν μια ιδιαίτερα ευαίσθητη και πολλά υποσχόμενη πτυχή της οικονομικής ζωής του τόπου μας, τον τουρισμό. Οι περισσότεροι έχουν φιλότιμο, έχουν εγωισμό και δεν θέλουν να δίνουν αφορμή για αρνητικά σχόλια, πολύ δε περισσότερο για καταγγελίες αισχροκέρδειας... Κάποιοι αδυναμίες, που κατά τη γνώμη μου υπάρχουν στη δράση

τους, οφείλονται σε άγνοια και όχι σε κακή πρόθεση και διάθεση «αρπαχτής». Ας μη ξεχνάμε τον τρόπο που στήθηκε στο μεγαλύτερο μέρος της η τουριστική υποδομή στον τόπο μας, δηλαδή τα αγροτουριστικά προγράμματα, Δυστυχώς μας λείπει η σχετική παιδεία...

Ήθελα λοιπόν να πω στους συναδέλφους μου επαγγελματίες (=κι ας με συγχωρέσουν για την πρωτοβουλία μου, οι περισσότεροι ξέρουν και τις καλές μου προθέσεις και τη δεκαετή πείρα μου στο χώρο) πως το αλισβερίσι στο τουρισμό δεν το ξέρουμε ακόμα καλά. Το «δούναί και λαβείν» σ' αυτό το χώρο είναι λεπτή υπόθεση...

Με μια απλοϊκή προσέγγιση θα λέγαμε: ταίζω, ποτίζω, κοιμίζω τον ξένο, το μη Γιαννιώτη κι αυτός με πληρώνει. Κι όσο πιο δυσκολεμένος είναι να εξασφαλίσει αυτές τις πρωταρχικές βιολογικές του ανάγκες, τόσο πιο πολύ τον «αποκεφαλίζω». Λογικό ακούγεται... Ο νόμος της προσφοράς και της ζήτησης... Ξεχνάμε όμως δυο βασικές παραμέτρους: πρώτον δεν έχουμε τουρισμό «μιας χρήσης» όπως στα νησιά που δουλεύουν κυρίως με ξένους και δεύτερο κουβεντιάζομαστε σε ολόκληρη την Ελλάδα, παραιναι μικρή! Τόσα σχετικά περιοδικά γράφουν και ξαναγράφουν για τον τόπο μας...

Εξ Αθηνών ορμώμενοι

Το απόφθεγμα «η καλύτερη διαφήμιση είναι ο ευχαριστημένος πελάτης» σε μας βρίσκει την απόλυτη δικαίωσή του. Έχουμε όλα αποχτήσει ταυτότητα... Όποιος λοιπόν επαγγελματίας λειτουργεί με την «απλοϊκή προσέγγιση», που ανέλυσα πιο πάνω, θα τιμωρηθεί...

Αν προσέξατε, θα διαπιστώσατε ότι οι περισσότεροι πελάτες μας είναι Αθηναίοι και λιγότεροι των άλλων μεγάλων αστικών κέντρων. (Το λέω πολλές φορές: όσο ο βίος στην Αθήνα γίνεται αβίωτος τόσο το Ζαγόρι επιβιώνει). Είναι άνθρωποι ψυχοπλακωμένοι από τη ζωή των μεγαλουπόλεων και πώς υπόρρεαν να ξεκλέψουν 3-4 ημέρες για να μας επισκεφτούν, αυτοί το ξέρουν. Βλέπεις η χάρη του απλού Σαββατοκυριακού, παρόλες τις Εγνατικές και τις ζευξεις και τις Αττικές οδούς δεν μας έπιασε ακόμα. Στα τριήμερα παίζεται ακόμα το παιχνίδι και εδώ είναι η αδυναμία μας... Οι φίλοι μας τώρα οι Αθηναίοι επενδύουν πολλά σ' αυτή την «απόδραση».

Έχουν απόλυτη ανάγκη να ψυχαγωγηθούν, το λαχτάρουν. Και μας έρχονται! Η δική μας τώρα δουλειά, το «δούναί» είναι ν' ανταποκριθούμε σ' αυτές τις μεγάλες προσδοκίες... Οι ατέλειωτες ομορφιές της Ήπειρου μας βοηθάνε σ' αυτό. Σε μας μένει να φροντίσουμε η παροχή υπηρεσιών και η προσφορά αγαθών να είναι αψεγάδια-

στα. Να τους δείξουμε με κάθε τρόπο ότι τους νοιάζομαστε. Και να τους κουβεντιάζουμε! Το έχουν κι αυτό ανάγκη, όσο τις υπηρεσίες μας. Ένα να έχουμε καλά στο μυαλό μας: Είναι άνθρωποι που γυρίζουν

Του ΘΟΥΚΥΔΙΔΗ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

και γι' αυτό μπορούν να εκτιμήσουν το γνήσιο ή το ψεύτικο, το φτηνό και το ακριβό, το αυθόρμητο από το επιτηδευμένο. Το να υποτιμάμε τη νοημοσύνη τους είναι ολέθριο... Δεν είναι χαζοί, πεισμένοι είναι...

Φροντίδα λοιπόν! Δεν θα μπω σε λεπτομέρειες, ο καθένας ας κάνει ό,τι μπορεί προς την κατεύθυνση αυτή. Αυτή είναι η δουλειά μας, το «δούναί».

Γι' όλα αυτά που προσφέρουμε, ασφαλώς θα ζητήσουμε κάποια χρήματα. Επαγγελματίες είμαστε...

Με ποια κριτήρια όμως θα προσδιορίσουμε το «λαβείν»; Όχι ασφαλώς με το πόσο ζητάει ο γείτονας ξενοδόχος, ούτε πόσο δυσκολεμένος είναι ο επισκέπτης, ούτε πόσο πειστικές είναι οι επιταγές που πρέπει να εξοφλήσουμε. Και τα 20€ για ένα δωμάτιο μπρούν να θεωρηθούν πολλά και τα 150€ τζάμπα. Το θέμα είναι τι προσφέρει!

Και ο πελάτης θα σου δώσει ευχαρίστως όσα του ζητήσεις, αρκεί να του ικανοποιήσεις την αίσθηση ότι πληρώνει αυτό που παίρνει. Την κακομοιριά, όσο φτηνή κι αν την πουλήσεις, ακριβή θα φανεί. Τα λεφτά που πληρώνεις ξεχνιούνται, η εμπειρία, καλή ή κακή, πότε!

Προσέχη! Όχι δουλικότητα, όχι τεμενάδες, όχι παζάρια, όχι αποκεφαλισμοί, όσο ακριβό τζιπ κι αν έχουν. Η σχέση μας με τους πελάτες είναι μια ιδιότυπη μορφή συνεργασίας, που πρέπει να βασίζεται στην αμοιβαία εκτίμηση και το σεβασμό. Το παζάρι είναι μια τριτοκοσμική νοοτροπία. Πριν πούμε μια τιμή γι' αυτό που προσφέρουμε, πρέπει να το σκεφτούμε πολύ καλά, αλλά αν την πούμε, αυτή και θα είναι...

Ίσως εσείς να έχετε διαφορετικές εμπειρίες... Ίσως έχετε συνεργαστεί με «πονηρούς» Αθηναίους, προκλητικούς και αγενείς, που ήρθαν εδώ να ξεγελάσουν εμάς τα χωριάκια, τα βλαχάδερα απ' τα Γιάννινα, κι όλα αυτά που πιο πάνω πρότεινα να σας φαίνονται «χαμένα και μπανταλά».

Σίγουρα υπάρχουν ακόμα πάρα πολλοί τέτοιοι. Σίγουρα εσείς τους ανάψατε το τζάκι για «ατιμόσφαιρα» κι αυτοί αξιοποίησαν την καρβουνιά για ...παιδάκια. Σίγουρα αγανακτήσατε με τον Ηρώδη που του ...ξεφυγαν τόσα μικρά διαβολάκια... Έχει πλάκα να σου μολογάνε οι ξενοδοχοί τι τραβάνε... Δυστυχώς πολλοί επισκέπτες ούτε ξέρουν να φερ-

θούν, ούτε ξέρουν τι ζητάνε. Δυστυχώς η ανάλογη παιδεία δε λείπει σε πολλούς από μας μόνο, αλλά λείπει και σε πολλούς απ' αυτούς...

Δική μας ευθύνη

Σε μας λοιπόν μένει να αναβαθμίσουμε την ποιότητα των παροχών όσο γίνεται πιο ψηλά, να είμαστε αψεγάδιαστοι, για να μη δίνουμε «τεκμήρια» για διαπόμπευση του τουρισμού στον τόπο μας. Και μετά ζητάμε αυτό που πρέπει. Αν εμείς είμαστε άσφογοι και σταθεροί στις αρχές μας, αυτοί οι «πληρωτοί» ή θα συμμορφωθούν, ή δεν θα ξανάρθουν. Πρέπει να μάθουν να χορεύουν όπως τους «λαλάμε», αλλά να «λαλάμε» σωστά...

Δυστυχώς το θέμα της τουριστικής ανάπτυξης στο νομό μας είναι μια πονεμένη ιστορία με πολλές πτυχές που πρέπει άμεσα να ξεθαριστούν. Τις θίγω προς το παρόν επιγραμματικά:

– **ΓΙΑΤΙ** ο καθένας λειτουργεί σα μοναχικός λύκος και δεν οργανωνόμαστε; Ο εγωισμός και η αμορφωσιά δεν μας αφήνουν να δούμε το προφανές: Όταν ο τόπος μας εκφυλιστεί τουριστικά, όπως στα νησιά, κανένας δεν μένει αλώβητος!

– **ΓΙΑΤΙ** δεν προσπαθούμε να ανταποκριθούμε στη φιλοσοφία του αγροτουρισμού; Τσεπώσαμε τα εκατομμύρια της επιδότησης και τελειώσαμε;

– **ΓΙΑΤΙ** δεν κάνουμε καμιά προσπάθεια να μεγαλώσουμε την πίττα, τον αριθμό των επισκεπτών, παρά μόνο μικραίνουμε συνεχώς τα κομμάτια που μας αναλογούν;

– **ΓΙΑΤΙ** δεν προτείνουμε δικλίδες ασφαλείας για τα συμπτώματα εκφυλισμού του τουρισμού στον τόπο μας και για την αντιμετώπιση φαινομένων που μας δυσφημίζουν; Την κατάντια του θαλάσσιου τουρισμού δεν την πήραμε χαμπάρι;

– **ΓΙΑΤΙ** δεν παίρνουμε θέση απέναντι στην συνεχιζόμενη τακτική των επιδοτήσεων για ξενώνες, αφού πια εξέλιπαν οι λόγοι επιδοματικής πολιτικής;

Όσο στην αρχή λειτουργούσε ευεργετικά στη δουλειά μας, τώρα πια είναι καταστροφική...

Γιατί αντιμετωπίζουμε παθητικά τη νέα τάση των μονάδων με πάρα πολλές κλίνες και οπουδήποτε βολειται τον καθενα; Δεν πρέπει να τηρούνται κάποιες αρχές;

Συνάδελφοι, ό,τι περνάει από το χέρι μας ας το παλέψουμε με «νύχια και με δόντια». Αν περιμένουμε από την πολιτεία εξοφλήσαμε...

Αυτή η κυρία δεν μας επισκέπτεται καθόλου, δεν είναι μέσα στο πελατολόγιό μας...

Ο Θουκυδίδης Παπαγεωργίου είναι φιλόλογος και ξενοδόχος

(ΗΠΕΙΡ. ΑΓΩΝ 18-1-2007)

Μια προσπάθεια ίδρυσης «Εθνικού Πάρκου Ζαγορίου»

Ήταν τον Ιούνιο του '84 όταν τα κοινοτικά συμβούλια Σκαμνελίου, Τσεπελόβου, Βραδέτου, Καπεσόβου και Κουκουλίου μαζεύτηκαν στο Τσεπέλοβο κι αποφάσισαν την δημιουργία καταφυγίου θηραμάτων, αορίστου χρόνου και με καθορισμένα όρια. Συμμετείχα στις διεργασίες σαν κοινοτικός σύμβουλος, αλλά κυρίως σαν συμπαραστάτης του μακαρίτη Ευριπίδη Βουλοδήμου, που ήταν ένας εκ των πρωταγωνιστών της προσπάθειας αυτής. Το κοινό πρακτικό γράφτηκε στη γραφομηχανή μου κι έχω αντίγραφο.

Όπως φαίνεται απ' το πρακτικό η αιτιολογία ήταν «ο κίνδυνος εξαφάνισης του ενδημικού θηράματος». Ο κίνδυνος αυτός σήμερα στο 2007 πραγματοποιήθηκε και δεν βλέπω πουθενά κοπριές από λαγούς, ούτε ακούω λάλημα πέρδικας. Εξαφανίστηκαν τα κουκάλογα, τα όρνια, τα κοτούφια, οι αλεπούδες, οι ασβοί. Μένω στην άκρη στο Καπέσοβο κι άκουγα το πρωί αηδόνι, που λένε ότι έχει οριοθετημένη περιοχή. Σήμερα ακούω αγκομαχητό φορτηγών αυτοκινήτων και παράνομες πωλητικές. Η παραπάνω, λοιπόν, αιτιολογία, που βασίμην, είχε και την σκοπιμότητα ένταξης του καταφυγίου θηραμάτων σε μια ευρύτερη περιοχή, θάλεγα οινεί «Εθνικό Πάρκο Ζαγορίου». Και εξηγούμαι: Το καταφύγιο που προσπαθήσαμε να ιδρύσουμε οι πέντε κοινότητες ανατολικά ενώνταν με το καταφύγιο θηραμάτων Ηλιοχωρίου-Βρυσοχωρίου, βόρεια συνόρευε με την κορυφογραμμή της Γκαμήλας και τον δρυμό Αώου και δυτικά έφτανε στο δρυμό του Βίκου. Για ενίσχυση του σκοπού αυτού αποφασίστηκε και αόριστος η διάρκειά του.

Οι Ζαγορίσιοι έβλεπαν μπροστά, είχαν ευαισθησίες. Οι Ζαγορίσιοι για αιώνες προστάτησαν την όμορφη φύση. Εμείναν στον άγονο τόπο κι έφερναν γρόσια απ' την ξενιτιά. Είχαν εντάξει το κυνήγι στις βιοποριστικές τους ανάγκες. Χτυπούσαν ένα λαγό μόλις έφεγγε και γύριζαν σπίτι. Ρίχναν δυο-τρεις πέρδικες και γυρνούσαν στο χωριό.

Ούτε εγωισμοί, ούτε κομπασμοί, ούτε αсуδοσία. Καλλιεργούσαν την ελάχιστη γη και η φύση γύρω παρήγαγε. Μάζευαν όσα ξύλα χρειαζόνταν για να βγάλουν τη χρονιά. Εβγαζαν πέτρα, πλάκα και καπάκια όσα

έπρεπε για να επισκευάσουν τα σπίτια τους. ΟΧΙ ΕΜΠΟΡΙΟ. Σκούπιζαν τα σοκάκια και πήγαιναν την κοπριά για λίπασμα στο χωράφι.

Για την ιστορία πρέπει να συμπληρώσω ποια τύχη είχε αυτή η κοινή απόφαση των χωριών. Υποβλήθηκε για έγκριση ουσίας στην Νομαρχία, η Νομαρχία την διαβίβασε στο Δασαρχείο και τούτο ζήτησε γνωμοδότηση του Κυνηγετικού Συλλόγου Ιωαννίνων. Ο τελευταίος γνωμοδοτεί ότι δεν απομένει τόπος για να πάνε οι κυνηγοί, το Δασαρχείο εισηγείται την απόρριψη της απόφασης και η Νομαρχία την απορρίπτει. Υπήρχε η δυνατότητα προσφυγής στο Συμβούλιο Επικρατείας, αλλά τα κοινοτικά συμβούλια απογοητευμένα από την συμπεριφορά των κρατικών υπηρεσιών δεν προχώρησαν σε άσκηση προσφυγής. Το 1984 γράφτηκε ιστορία για το Ζαγόρι και ο καθένας ας ταχθεί με όποια πλευρά θέλει.

Παρακαλώ διαβάστε την κοινή απόφαση των πέντε κοινοτήτων:

«ΚΟΙΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ ΣΚΑΜΝΕΛΙΟΥ, ΤΣΕΠΕΛΟΒΟΥ, ΒΡΑΔΕΤΟΥ, ΚΑΠΕΣΟΒΟΥ ΚΑΙ ΚΟΥΚΟΥΛΙΟΥ.

Στο Τσεπέλοβο σήμερα στις 10 Ιουνίου 1984, μέρα Κυριακή και ώρα 11 π.μ., συγκεντρώθηκαν τα κοινοτικά συμβούλια Σκαμνελίου, Τσεπελόβου, Βραδέτου, Καπεσόβου και Κουκουλίου, στο κοινοτικό γραφείο, σε κοινή συνεδρίαση, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου Τσεπελόβου, με θέμα την δημιουργία καταφυγίου θηραμάτων σε τμήμα της περιοχής των παραπάνω κοινοτήτων. Αφού υπάρχει απαρτία με την παρουσία όλων των κοινοτικών συμβουλίων των παραπάνω κοινοτήτων, ο Πρόεδρος Τσεπελόβου εισηγείται το θέμα συζητήσεως και προτείνει την δημιουργία καταφυγίου θηραμάτων στην παρακάτω έκταση, που αποτελείται από τμήματα των παραπάνω κοινοτήτων και μπορεί να αποτελέσει ομοιογενές συγκρότημα κατάλληλο για την δημιουργία καταφυγίου θηραμάτων στην παρακάτω έκταση, που αποτελείται από τμήματα των παραπάνω κοινοτήτων και μπορεί να αποτελέσει ομοιογενές συγκρότημα κατάλληλο για την δημιουργία καταφυγίου θηραμάτων.

Από την θέση «Μπαμπά» ακολουθώντας πάντα τα όρια του δρυμού περνούν από τις παρακάτω θέσεις, «Ιμάρι, Φραντζόλακκος, Βαθύλακκος, Λάζενα, Παλτενίσι, Μπέντακα, Σπυροκάπα, Γαΐδαρόραχη, Κριαράκι, Αλωνάκι», μέχρι την θέση «Μπαμπά», όπου το σύνορο των θερινών βοσκών Καπεσόβου-Κουκουλίου.

Από την θέση «Μπαμπά» ακολουθώντας πάντα τα όρια του δρυμού περνούν από τις παρακάτω θέσεις, «Ιμάρι, Φραντζόλακκος, Βαθύλακκος, Λάζενα, Παλτενίσι, Μπέντακα, Σπυροκάπα, Γαΐδαρόραχη, Κριαράκι, Αλωνάκι», μέχρι την θέση «Μπαμπά», όπου το σύνορο των θερινών βοσκών Καπεσόβου-Κουκουλίου.

τη θέση «κένδρος» της περιοχής Καπεσόβου και συγκεκριμένα από το σημείο όπου συναντιέται ο αμαξιτός δρόμος, που πάει στο Βραδέτο και ο ημιονικός που πάει για το Τσεπέλοβο, τον οποίο ακολουθούν και φτάνουν στη θέση «σφεντάμι» περιοχής Τσεπελόβου. Από τη θέση αυτή ακολουθούν τον ημιονικό μέχρι τη θέση «πλάκα Φόλα» κι από

Του Απόστολου Ντιναλέξη

εκεί το μεσιό ζωνάρι, στη μέση της τοποθεσίας «Γιουκαρνιάσα», φτάνουν στις υπωρίες του «Χάβου», ανεβαίνουν στη σκάλα «Πετρινού», ακολουθούν την παρυφή και φτάνουν στη θέση «Φουντανάλα», όριο Τσεπελόβου και Σκαμνελίου. Από το σημείο αυτό ανεβαίνουν στη θέση «ράχη Σπιάρας» της περιοχής Σκαμνελίου από εκεί στη θέση «φράγμα Λιτζένου», από εκεί στη θέση «καρυδιά Σφέτσου», μετά φτάνουν στην «λούτσα Λεφέτου», από εκεί ακολουθούν το μονοπάτι «Τριτελινάς» και φτάνουν στη θέση «Γκουρνούλιο», από εκεί ακολουθούν την οροσειρά της Γκαμήλας, περνούν από τις θέσεις «Αβάλος» και «Καρτερός» και φτάνουν στο άκρο της Γκαμήλας στη θέση «Πλόσκος».

Από τη θέση αυτή και πάνω από την Δρακόλιμνη ανεβαίνουν στην «Ρωμόβρυση», από εκεί ανεβαίνουν στην «Αστράκα», στο σημείο απάνω από το καταφύγιο Παπίγκου. Από εκεί ακολουθούν το άκρο της Αστράκας που βλέπει προς τις θερινές βοσκές Παπίγκου, μέχρι το σημείο που συναντούν τα σύνορα του δρυμού «Βίκος-Αώος», ακολουθούν τα σύνορα του δρυμού που περνούν στην άκρη της θερινής βοσκής Καπεσόβου «Γκουρνοστίτσα», κι από τις θέσεις «Πλάκα», «Κεφάλια», «Αλογομάντρα», μέχρι την θέση «Μπαμπά», όπου το σύνορο των θερινών βοσκών Καπεσόβου-Κουκουλίου.

Από την θέση «Μπαμπά» ακολουθώντας πάντα τα όρια του δρυμού περνούν από τις παρακάτω θέσεις, «Ιμάρι, Φραντζόλακκος, Βαθύλακκος, Λάζενα, Παλτενίσι, Μπέντακα, Σπυροκάπα, Γαΐδαρόραχη, Κριαράκι, Αλωνάκι», μέχρι την θέση «Μπαμπά», όπου το σύνορο των θερινών βοσκών Καπεσόβου-Κουκουλίου.

στον αυχένα «Ρέντα», από εκεί ανεβαίνουν στα μεγάλα χωράφια Βραδέτου, συναντούν τον αμαξιτό δρόμο, που πάει στο Βραδέτο, τον περνούν και ανεβαίνουν στον λάκκο της «Γρεμπουράς», που τον ακολουθούν και φτάνουν στα «Γεφύρια του Βραδέτου», από εκεί ανεβαίνουν τον λάκκο προς τα «δέντρα του Βαταβάλη», της περιοχής Καπεσόβου, φτάνουν στην ποτίστρα και από εκεί ανεβαίνουν στη θέση «Κένδρος», απ' όπου άρχισαν.

Τα μέλη των κοινοτικών Συμβουλίων αφού άκουσαν την εισήγηση του Προέδρου Τσεπελόβου για την δημιουργία καταφυγίου θηραμάτων, για τον χρόνο που θα είναι αόριστος και για την οριοθέτηση, που κατά γενική ομολογία είναι άριστη και έχοντας υπόψη ότι το ενδημικό θήραμα της περιοχής των κοινοτήτων των πάει να εξαφανιστεί και γι' αυτό πρέπει να ληφθούν μέτρα προστασίας αποφασίζει

εγκρίνει παμφηφεί την εισήγηση του Προέδρου Τσεπελόβου για την δημιουργία καταφυγίου θηραμάτων και δημιουργεί τούτο για αόριστο χρόνο και με τα παραπάνω σύνορα.

Το πρακτικό αυτό αφού γράφτηκε και διαβάστηκε, υπογράφεται από τα Κοινοτικά Συμβούλια.

Κοινοτικό Συμβούλιο Σκαμνελίου

- 1) Π. Κουσουρής
- 2) Δ. Τσουμάνης
- 3) Ι. Κουσουρής
- 4) Δ. Μιχαλάκης
- 5) Ν. Τζιάσιος

Κοινοτικό Συμβούλιο Τσεπελόβου

- 1) Χρ. Βαγγελής
- 2) Αν. Πάσχος
- 3) Αλ. Γκούρης
- 4) Κ. Πετρινός
- 5) Θ. Τάγκας
- 6) Δ. Ράπτης

Κοινοτικό Συμβούλιο Βραδέτου

- 1) Ν. Αναγνωστόπουλος
- 2) Γ. Μυριούνης
- 3) Ν. Μπαμπέλης
- 4) Δ. Βασιλέης

Κοινοτικό Συμβούλιο Κουκουλίου

- 1) Μαριώ Παπά
- 2) Λάμπρος Γόγολος
- 3) Μαρία Βακάμη
- 4) Σπύρος Τσουμάνης

Κοινοτικό Συμβούλιο Καπεσόβου

- 1) Γρ. Ράπτης
- 2) Ευρ. Βουλόδημος
- 3) Κ. Ζαμπαλάς
- 4) Στ. Τζούφης
- 5) Πλ. Ράπτης
- 6) Απ. Ντιναλέξης

ΤΟ ΠΑΡΚΟ ΤΗΣ ΒΟΡΕΙΑΣ ΠΙΝΔΟΥ

Τι γίνεται αλήθεια μ' αυτή την πονεμένη ιστορία; Καιρό έχουμε να μάθουμε νέα του. Πού κολλάει το θέμα; Οι Ζαγορίσιοι πολύ θα ήθελαν να πληροφορηθούν για την τύχη του.

Πέρασε από σαράντα κύματα! Κ.Υ.Α. έρχονταν και Κ.Υ.Α. έφευγαν... Επιτέλους σε κάποια κατέληξαν οι μεγάλοι, ερήμην, όπως πάντα, των ενδιαφερομένων ημών των μικρών που μείναμε ακόμα εδώ στην πατρική γη. Αδύναμοι (και αφελείς) παρακολουθούμε όσα συμβαίνουν και μένουμε έκπληκτοι. Παρακολουθούμε τα δρώμενα και απορούμε. Επιτέλους είναι νόμιμη η θέσπιση του δρυμού; Περιγράφονται στην ιδρυτική της απόφαση οι σχετικοί όροι λειτουργίας του; Τι συμβαίνει τέλος πάντων; Έχουν ορισθεί ο πρόεδρος και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, η έδρα του πάρκου, η πρόσληψη υπαλλήλων, η μισθοδοσία τους, η οικονομική στήριξη γενικά του Πάρκου; Αν όλα έχουν προβληθεί τότε γιατί αυτή η αντιδικία Ιωαννίνων-Γρεβενών;

Διαβάσαμε σήμερα (17/11) στο Γιαννιώτικο Τύπο πως χρηματοδοτήθηκε το Πάρκο με 90.000 ευρώ. Τόσα λεφτά! Μήπως κάποιοι αστειεύονται; Έτσι θα υλοποιηθούν εκείνα τα μεγαλεπήβολα σχέδια των αισιόδοξων υποστηρικτών του που με οποιοδήποτε κόστος δημιουργίας έσπευσαν να στηρίξουν τα αστήρικτα. Ας μας ειπεί τέλος πάντων κάποιος αρμόδιος ξεκάθαρα «πού λιμνάζει η υπόθεση του Πάρκου». Πρέπει να το μάθουμε όλοι και περισσότερο εμείς οι Ζαγορίσιοι που σκοπεύουμε να επενδύσουμε τη ζωή μας στο Ζαγόρι. Να μάθουμε αν θα γίνει κάτι, τι θα γίνει και πώς θα ενταχθούμε στα σχέδια ανάπτυξης που υπάρχουν. Αυτή η απραξία οδηγεί πολλούς να εγκαταλείπουν τον τόπο τους, αναζητώντας κάποια σιγουριά.

Ας αναλογισθούν τις ευθύνες τους οι εμπλεκόμενοι αρμόδιοι. Το δημογραφικό πρόβλημα στο Ζαγόρι είναι τεράστιο. Κάθε χρόνο και χειροτερεύει. Ας μη συμβάλλουν στην επιδείνωσή του και οι «σωτήρες» μας.

Φίλε Θανάση, άλλοι πριν από σένα παραιτήθηκαν από αυτή τη θέση, γιατί;

Αριστόβουλος
(ΖΑΓΟΡΙΣΙΑΚΑ ΝΕΑ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2006)

...ΚΑΙ ΤΩΡΑ ΟΙ ΑΠΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΙΚΑ ΜΑΣ

Ειλικρινά, αδυνατούμε να βγάλουμε κάποιο συμπέρασμα ως προς τις θέσεις ή τις προθέσεις του σχολιογράφου και προέδρου της Ένωσης Ζαγορίσιων Αθηνών.

Και ρωτούμε: **Είναι υπέρ ή κατά του Πάρκου;** Γιατί ο φίλος Αριστόβουλος συγκαταλέγεται μεταξύ εκείνων που με πάθος πολέμησαν την ίδρυση του όλα αυτά τα χρόνια της «πονεμένης ιστορίας»...

Αν τώρα ανησυχεί (και δικαίως) για τις όποιες καθυστερήσεις ή και αστοχίες, αυτό σημαίνει πως άλλαξε γνώμη κι εμείς οι «αισιόδοξοι με τα μεγαλεπήβολα σχέδια υποστηρικτές του Πάρκου» δεν μπορούμε παρά να χαϊρόμαστε.

Όμως πάλι μας τα περδουκλώνει όταν αποφαινεται πως: **«Αυτή η απραξία (Σ.Σ. το ότι δεν προχωρεί γρήγορα η υλοποίησή του) οδηγεί πολλούς να εγκαταλείπουν τον τόπο τους αναζητώντας κάποια σιγουριά».**

Επί τέλους τι από τα δύο να διαλέξουμε; Τις παλιές θέσεις του σχολιογράφου, ότι η ίδρυση του Πάρκου θα δώξει τος Ζαγορίσιους από τον τόπο τους, ή το ότι αυτό θα γίνει επειδή δεν υλοποιείται όσο γρήγορα θα έπρεπε (κι εμείς συμφωνούμε), όπως πιο πάνω υποστηρίζει. Ας μας φωτίσει ως προς τις πραγματικές ...βουλές του ο Αριστόβουλος.

Τέλος, ως προς την πρόσκλησή του προς τον φίλο του Θανάση (δηλ. τον κ. Τζιάλλα, πρόεδρο του φορέα Διαχείρισης του Πάρκου) να παραιτηθεί, αρμόδιος να απαντήσει είναι ο ίδιος ο φίλος του, νομίζουμε.

Β.Τ. (Ένας εκ των αισιόδοξων υποστηρικτών του Πάρκου)

Ελπίδα σωτηρίας για τα Τζουμέρκα η ανακήρυξή τους σε μεγάλο Εθνικό Πάρκο

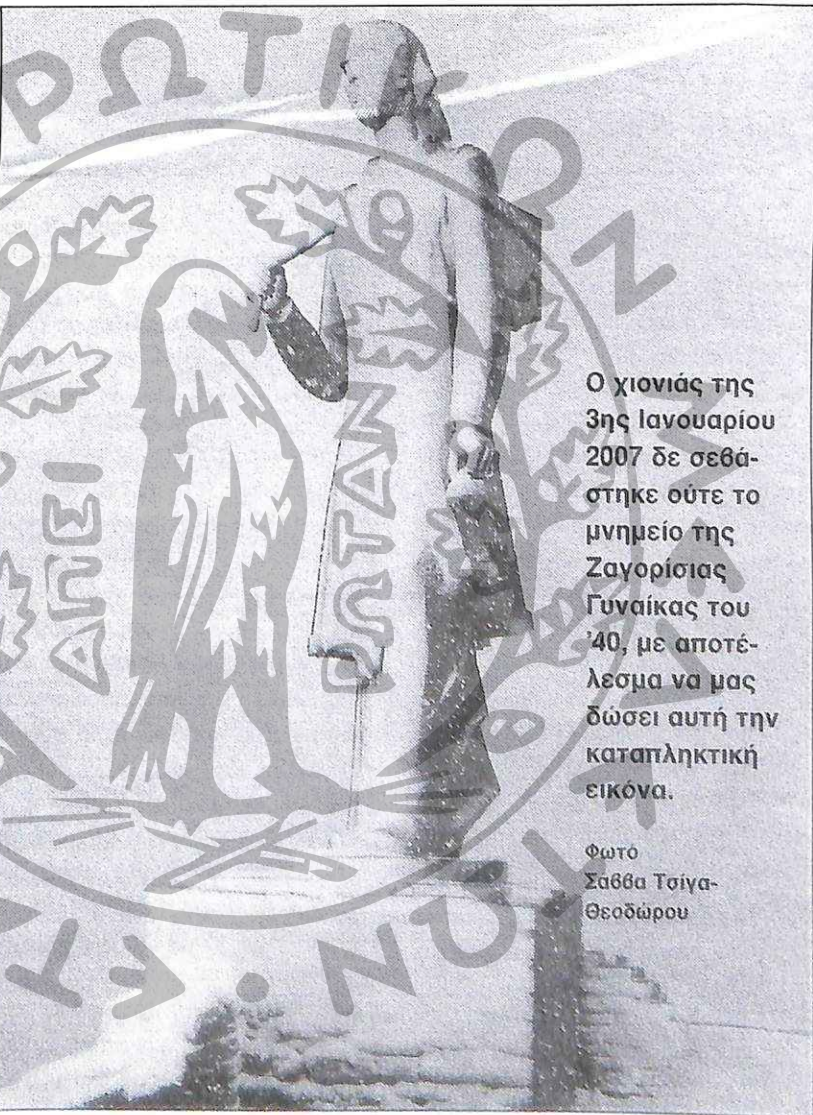
Του κ. ΧΡ. ΠΑΠΑΚΙΤΣΟΥ

Το Κράτος, επιτέλους, αποφάσισε να ρίξει στοργικές ματιές και προς την ως τώρα ξεχασμένη ευρύτερη περιοχή των Τζουμέρκων μας. Αυτή την πολύ χαρμόσυνη και αισιόδοξη είδηση μας μετέφερε η έγκριτη εφημερίδα «Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ» (Κυριακή, 19.11.2006), διά του δημοσιογράφου της Γιώργου Λιάλιου.

Με Προεδρικό Διάταγμα, που ήδη βρίσκεται στην τελευταία φάση της επεξεργασίας του, τα Τζουμέρκα ανακηρύσσονται σε μεγάλο Εθνικό Πάρκο, που θα εκτείνεται στους Νομούς Άρτας, Ιωαννίνων και Τρικάλων. Συγκεκριμένα, θα περιλαμβάνει τους Δήμους του κυρίως όγκου των Τζουμέρκων, δηλαδή Αγνάντων, Αθαμανίας, Πραμάντων, Τζουμέρκων και τις Κοινότητες Μελισσουργών, Θεοδωριάνων, Βαθυπέδου, Καλαρρυτών, Ματσουκίου, Συρράκου, αλλά και τους όμορους Δήμους Εγνατίας, Κατανοχωριών, Μετσόβου, Παμβώτιδας και από το Ν. Τρικάλων τον Δήμο Αιθίων και τις Κοινότητες Ασπροποτάμου και Νεράιδας.

Το Πάρκο αυτό της κεντροδυτικής Πίνδου, μέσω του ανακηρυχθέντος από το 2004 Πάρκου της Βορ. Πίνδου, θα συνδεθεί με το Πάρκο του Γράμμου, το οποίο θα θεσμοθετηθεί επίσης εντός των προσεχών μηνών. Έτσι θα πραγματοποιηθεί και το όραμα του εκ Τζουμέρκων καταγόμενου Υφυπ. Περιβάλλοντος κ. Στ. Καλογιάννη, να δημιουργηθεί ένας μεγάλος πράσινος πυρήνας από το Ν. Καστοριάς έως και το Ν. Άρτας. «Στη συνέχεια, όπως ο ίδιος δήλωσε, θα δώσουμε ουσία στις διακρατικές συμφωνίες για το περιβάλλον που υπογράψαμε πρόσφατα με την Αλβανία, η οποία έχει ανακηρύξει εθνικό πάρκο τη δική της πλευρά του Γράμμου, ώστε να προστατεύσουμε με ενιαίες πολιτικές το περιβάλλον της περιοχής».

(«ΗΠ. ΜΕΛΛΟΝ» ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2006)

Ο χιονιάς της 3ης Ιανουαρίου 2007 δε σθάστηκε ούτε το μνημείο της Ζαγορίας Γυναικας του '40, με αποτέλεσμα να μας δώσει αυτή την καταπληκτική εικόνα.

Φωτό
Σαββα Τσίγα-
Θεοδώρου

Κάθε φορά που βιώνω –όταν επισκέπτομαι το γενέθλιο τόπο– τη φανταχτερή του πραγματικότητα ο νους μου πάντα πίσω τρέχει.

Κάθε φορά που ένα παλιό σπίτι πουλιέται ή ανακαινίζεται για να γίνει, τι άλλο; Ξενώνας εγώ αναπολώ την περασμένη του ζωή.

Κάθε φορά που μια στέγη παλιά, ένας τοίχος, ένα τζάκι κατεδαφίζεται για να υψωθεί στη θέση του συνήθως άκοιμο μεγαθήριο εγώ νιώθω έναν πόνο βαθύ, εκεί στο μέρος της καρδιάς, εκεί στο μέρος της μνήμης. Τους ανθρώπους τους παλιούς θυμάμαι, αυτούς που έζησαν στα σπίτια αυτά και που σήμερα δεν ζουν. Και δεν θυμάμαι μόνο

Η Λόπη (Πηνελόπη) μπροστά και πίσω με το δεμάτι τα κλαδιά η Σταυρούλα

αυτούς που με τον άλφα ή βήτα τρόπο έγιναν σπουδαίοι, σπουδασαν μορφώθηκαν, απόκτησαν χρήματα και περιουσίες, ενώστε διαμόρφωσαν σε κάποιο βαθμό και την ιστορία του τόπου μου με τις παρεμβάσεις τους.

Εγώ τους άλλους φέρνω στο νου μου τους πολύ απλούς, αυτούς που λέμε καθημερινούς ανθρώπους.

Αυτοί ήταν άνθρωποι ταπεινοί, ήταν άνθρωποι φτωχοί. Δεν έτυχε να έχουν πλούσιο συγγενή στα ξένα ούτε οι ίδιοι ξενιτεύτηκαν ποτέ. Στο χωριό έμεναν και μια ζωή δούλευαν. Δούλευαν στη γη, δούλευαν στα ζωντανά, δούλευαν και στους άλλους τους πιο ευκατάστατους. Για να ζήσουν, για να ζήσουν την οικογένειά τους.

Τους ανθρώπους αυτούς –κυρίως γυναίκες– πάντα σε μεγάλη ηλικία τους θυμάμαι.

Γυναίκες μαυροντυμένες με

«Απλά, άνθρωποι...»

τα μαύρα τους κεντητά μαντήλια, την ποδιά απαραίτητης.

Γυναίκες –κυρίως– μόνες στη ζωή.

Με τη μοναξιά τους αστέρι στο μέτωπο και με την αξιοπρέπεια πιο λαμπρό αστέρι ψηλά στην ύπαρξή τους. Να αγωνίζονται για τον επιούσιο, να παλεύουν για να «μην ευτελίζουν» τη ζωή τους, όπως θα έλεγε και ο ποιητής.

Η σωματική κόπωση μεταβάλλονταν σε απάθεια και εγκαρτέρηση, ο ψυχικός πόνος «απαράιτητος» σε κάθε ανθρώπινη ύπαρξη – υπομένονταν βουβά και με μεγαλοσύνη. Τα πάθια της ζωής

να δουλεύει. Ο λόγος της κοφτερός και σαρκαστικός συνάμα. Μας περίμενε –μικρά παιδιά– στην πόρτα να της πούμε τα κάλαντα Χριστούγεννα-Πρωτοχρονιά με το «φωκά» στο χέρι γιομάτο λουκούμια. Αστειεύονταν και σατίριζε τους πάντες και τα πάντα. Η Βασιλική τ'ς Ζουίτσας.

Έτσι πέρασε τη ζωή της και η

Της ΕΛΕΝΗΣ ΣΚΟΥΡΤΗ

Λόπη που από τότε που ανεψιές της έφυγαν μακριά για μια καλύτερη τύχη μόνη της πορεύτηκε το υπόλοιπο του βίου της.

Η Βασιλική της Ζωίτσας

τους μετατρέπονταν σε γέλιο, ειρωνία και σαρκασμό. Οι πόλεμοι, η φτώχεια και οι συμφορές που άλλοι τις προκαλούσαν ήταν «φυσικά πράγματα» που έπρεπε είτε ούτως είτε αλλιώς να αντιμετωπιστούν.

Όλα τα βίωναν με στωικότητα, με υπομονή χωρίς να διαμαρτύρονται. Και τις χαρές της ζωής που δεν περισσεύαν τις μικροχαρές αλλά και τις πιο μεγάλες τις απολαμβάναν μέχρι ρανίδας. Έτσι με τούτα και με κείνα σε καιρούς χαλεπούς την πέρασαν τη ζωή τους κι άφησαν καλά χνάρια πίσω τους.

Έτσι πέρασε τη ζωή της η Βασιλική που παντρεύτηκε σε άλλο χωριό γειτονικό αλλά δεν της άρεσε αυτή η δέσμευση και απλά, χωρίς νόμιμες διαδικασίες έφυγε, γύρισε πίσω στο χωριό της. Πορεύτηκε μόνη της την υπόλοιπη ζωή τς, χωρίς να φοβάται τίποτα, χωρίς να σταματάει

Φυτεύοντας τους κήπους της, μεγαλώνοντας τα κατόικια της διατηρώντας θρούλους, παραδόσεις και έθιμα του μικρού μας τόπου. Γιατί η Λόπη ήταν κάτι σα λαογραφικό αρχείο. Αυτή ήξερε πολύ καλά τι έπρεπε να κάνουμε και το γιατί. Ήξερε να διαβάξει τον ουρανό, τ' άστρα και το φεγγάρι. Μελετούσε τα μερομήνια και ήξερε να σου πει αν θα έχουμε βαρύ χειμώνα: όταν τα λεφτόκαρα ή τα κράνια ήταν πολλά «να τοιμάζεστε για βαρυχειμωνιά». Καημένη Λόπη! Σεμνή και ταπεινή γυναίκα!

Έτσι πέρασε τη ζωή της και η Χαρίκλεια στο ωραίο της σπίτι με το στρόγγυλο φεγγίτη. Κάθε βράδυ αγνάντευα από το παραθύρι μας να ιδώ αν φέγγει η Χαρίκλεια. Κι έφεγγε κάθε βράδυ κι ήταν ωραία γιατί το χωριό το ένιωθες ζωντανό!

Έτσι πέρασε τη ζωή της και η Σταυρούλα. Που ήρθε από την

Αρτσίστα νύφη στο Πάπιγκο. Που μια ζωή δούλεψε, πόνεσε, υπέφερε. Να τα βγάλει πέρα να μεγαλώσει τα τέσσερα παιδιά της. Αυτή τουλάχιστον δεν ήταν μόνη της.

Έτσι πέρασε τη ζωή της και η Βαγγελή. Μέσα στον κόπο σωματικό και ψυχικό. Με το τσαπί και την κόσσα προέκταση του χεριού, με τον ιδρώτα μόνιμο ποτάμι στο σκληρό πρόσωπο με την έγνοια των αδελφών της και την αναζήτηση της χαμένης κάπου στον εμφύλιο μάνας της. Αργά στη ζωή της αποφάσισε να συνυπάρξει με έναν σπουδαίο άνθρωπο και έτσι το υπόλοιπο της ζωής της τόσο μοναχικής το πέρασε καλά.

Έτσι πέρασε τη μοναχική ζωή

Δειλινό στη Σπηλαιώτισσα του Βοϊδομάτη

Του Ιωάννη Γ. Παπαϊωάννου

Καλόν θα είναι να επισκεπτόμαστε συχνότερα τα ιστορικά και ιδιαίτερα τα θρησκευτικά-λατρευτικά μνημεία του τόπου μας, γιατί απ' αυτά και μέσα απ' αυτά, αντλούμε δύναμη κι ελπίδα για το δρόμο της ζωής μας.

Ένα ζεστό απόγευμα του Οκτώβρη που μας πέρασε, χωρίς καν να το έχω στο νου μου, επισκέφθηκα το Μοναστήρι της Σπηλαιώτισσας στο Βοϊδομάτη. Ένα ιστορικό «μετερί-ζι» της Ορθοδόξου Πίστεώς μας γερά ριζωμέ-

ΣΝ' ARRENTA

Ενώ ο Θεός έπλαθε τις φυλές παίζοντας, φαίνεται πως με τους νεοέλληνες και δη τους νεοέλληνες της τρέχουσας «χασαπορεμπέτικης» φουρνιάς κάπου ολιγόρισε και τούριξε στα καλαμπούρια!

Γι' αυτό και βλέπεις όλο αυτό το ξεχαρβαλωμένο εθνικά και δίχως μπούσουλα ανατολίτικο λεφούσι, με τα ραχατλήδικα κουσούρια του, τις αρειμάνιες ζεϊμπεκίες, την ψωρο-νταηλίδικη εγωπάθειά του, τους ευρωαμανέδες, την τσιφτετελιστική κουλτούρα του, την ακάματη κερδομανία, τα παραπολιτιστικά καμώματά του και προπαντός την ποδοσφαι-ριτζιδικη πολιτική του συμπεριφορά, συμπεριφορά μάλλον αθιγγάνικης εμποροπανηγύρεως, καθώς και το αδιανοήτου χοντροκοπιές καρακίτσαριό και σούρχονται ακούσια τα γέλια.

Όλα αυτά όμως, ως προς τη μετά Χριστόν εποχή και δώθε*. Γιατί τους Έλληνες πριν, τους είχαν πλάσει –κατ' εντολήν θέβαια των Ολυμπίων Θεών– ο Πραξιτέλης κι ο Φειδίας. Φωκίων Ιωαν. Καψάλης

Υ/Γ. Να, αφού ως και τώρα ακόμη, νιώθω τις σφυριές και τις καλεμιές του Φειδία και του Πραξιτέλη, να κοπανάνε έντονα επάνω μου.

* Κυρίως από 1980 και εντεύθεν.

νο στα σπλάχνα θεόρατου βράχου, στολισμένο με αιωνόβια θαλλερά αγριοπούρναρα με στέμμα του το γραφικό μικρό Καμπαναριό. Συμπροσκυνητές ο Ηαγο κι ο Γιώργος.

Με το άγγιγμα της σιδεροδεμένης βαρειάς πορτούλας για να την ξεκλειδώσουμε και να μπούμε μέσα, νιώσαμε μια αόρατη δύναμη να μας υποχρεώνει να σκύψουμε και να ταπεινωθούμε, περπατούμε στον στενό ημισκότεινο, σκαλισμένο στο βράχο, διάδρομο παραμερίζοντας τους ιστούς της αράχνης από μέσα μας κι' από γύρω μας φθάνουμε στην είσοδο της αίθουσας υποδοχής. Η οικοδόσποινα Ζωοδόχος Πηγή η Σπηλαιώτισσα, διώχνοντας τις συντρόφισσες της μέρας, τις νυχτερίδες, μας ανοίγει την πορτούλα να μπούμε μέσα, ενώ από τα παράθυρα-ραφής, το απαλό δειλινίσιο φως πλημμυρίζει το χώρο του μικρού ναού της, όπου μετά πολλής χαράς μας υποδέχεται και μας καλωσορίζει κι' εμείς συγκινημένοι βαθειά την ευχαριστούμε, ο καθένας μας με τον δικό του τρόπο και για τους δικούς του λόγους, τόσο για την θερμή υποδοχή της όσο γιατί: «Εν ταις ζάλαις εφεύρον σε λιμένα, εν ταις λύπαις χαράν και ευφροσύνην, και εν ταις νόσοις ταχινήν βοήθειαν, και εν τοις κινδύνους ρύστιν και προστάτιν εν τοις πειρατηρίοις»=Στις τρομερές τρικυμίες της ζωής μου, Εσένα ανακαλύπτω ασφαλές λιμάνι, στις λύπες μου, Συ μου δίνεις χαρά και ευτυχία, στις αρρώστιες μου, Συ έρχεσαι αμέσως και πολύ με βοήθησες, από τους κινδύνους να χαθώ, Συ με γλυτώνεις και από όλους τους πειρασμούς, Συ με προστατεύεις.

Στην ερώτησή μας, γιατί δεν στολίζει την αίθουσα υποδοχής με τα πρώτα της πολύτιμα στολίδια (εικόνες και τέμπλο), μας είπε, ότι άλλη φορά θα μας πει τους λόγους και τα παράπονά της.

Κι έπειτα σε μένα ανοίγει την πορτούλα προς τον εξώστη των βράχων, μ' αφήνει εκεί για λίγο να βλέπω τον γαλάζιο Βοϊδομάτη, ν' ακούω τα νερά του ν' αχούν, ν' αγναντεύω τα βουνά του Παπίγκου και του Βίκου, να σκέπτομαι, πολύ να σκέπτομαι και να προσεύχομαι.

Ξεναγεί τους συμπροσκυνητές μου στις κρύπτες και στους χώρους της Σπηλιάς του. Ξαναγυρίζει σε μένα και με οδηγεί έξω στο προαύλειο, κάθομαι στο πέτρινο πεζούλι και με κερνάει... ψυχική γαλήνη και πάλι μόνο ν' αφήνει. Μια γαλήνη, μα τι γαλήνη, αφού και ο ήχος «των πολλών υδάτων» του Βοϊδομάτη, αντί να ενοχλεί και να διακόπτει τη γαλήνη, την ενισχύει, της δίνει μεγαλύτερη αρμονία.

Κι ενώ η ψυχή απολαμβάνει την αθέατη γαλήνη, τα μάτια απολαμβά-

νουν το γύρω περιβάλλον με την πλούσια ποικιλία χρωμάτων των αγριόδενδρων. Τούτο το δειλινό, κανένας, απολύτως κανένας θόρυβος δεν χαλάει την όψη της γαλήνης, δεν την αμαυρώνει.

Ευρισκόμενος σ' ένα τέτοιο μέρος και με τέτοιες σκέψεις, υποχρεώνεσαι ν' αφήσεις τα χωματένια βαρίδια, ν' αυτοσυγκεντρωθείς και να ανυψώσεις ψυχή, μάτια και νου προς τα άνω, προς τον Δημιουργό και την Ζωοδόχο Πηγή, τη Σπηλαιώτισσα!

Καταλληλότερο μέρος δεν θα μπορούσαν να βρουν οι κτήτορες του Μοναστηριού γι' αυτόν τον σκοπό. Πώς τον επέλεγαν; Μήπως κάποια αόρατη δύναμη, τους ωθούσε και τους καθύσθη; Είπε ο φίλος μου Ηαγο, μήπως οι σπηλιές κρύβουν κάποια άγνωστη έλξη;

Πριν ο ήλιος βασιλέψει πίσω από το Ροϊνίκο τη Τζιοβατραχ', η Σπηλιώτισσα μας κατευοδώνει με χαρά, λέγοντάς μας, να «ματάρδε-τε» κι' εγώ, όταν με την καρδιά σας, «με φωνάξετε» «έφτακα»!

ΛΕΥΚΟΣ ΠΗΓΑΣΟΣ

Ιππασία
στα πάνεμορα βουνά
της βόρειας Πίνδου

ΤΗΛ. ΚΡΑΤΗΣΕΩΝ:
6977011275, 26530 42204

ΜΕΓΑΛΟ ΠΑΠΙΓΚΟ - ΖΑΓΟΡΟΧΩΡΙΑ
ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Κατάμεστο το Πνευματικό Κέντρο

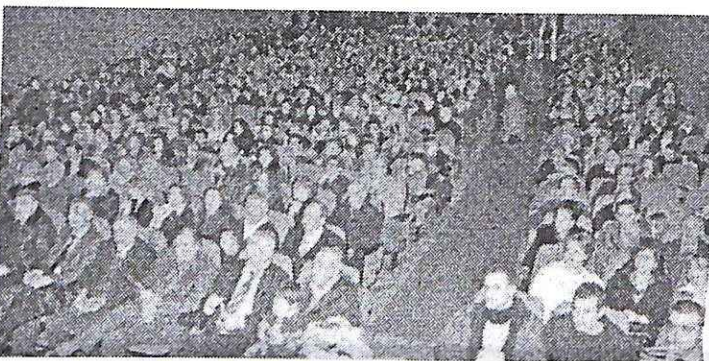
Μάγεψε το Γιαννιώτικο κοινό
ο Αλέξανδρος Αρκαδόπουλος

Τα έσοδα της συναυλίας θα διατεθούν στον ΟΚΑΝΑ

Μια πραγματικά υπέροχη μουσική παράσταση έδωσε το βράδυ της περασμένης Τετάρτης, στο Πνευματικό Κέντρο της πόλης μας, ο Γιαννιώτης

από τις δηλώσεις του, ιδιαίτερα συγκινημένος. Πιο συγκεκριμένα δήλωσε: «Με ιδιαίτερη χαρά και συγκίνηση βρίσκομαι σήμερα εδώ, στην πόλη που γεννήθηκα και μεγάλωσα και στην οποία έχω όλα μου τα βιώματα, που κουβαλάω μέσα μου ως φυλαχτό. Γιατί εδώ είναι οι συγγενείς μου, οι φίλοι, οι συμμαθητές και οι δάσκαλοί μου στα γράμματα και στη μουσική». Και συνέχισε, πλέκοντας το εγκώμιο της πόλης των Ιωαννίνων, τονίζο-

δεξιότηχνης του κλαρίνου Αλέξανδρος Αρκαδόπουλος. Στην εκδήλωση, που διοργανώθηκε από τον Πολιτιστικό Σύνδεσμο Ζαγορισιών και της οποίας τα έσοδα θα διατεθούν στον ΟΚΑΝΑ, το παρών έδωσε πλήθος κόσμου που κατέκλυσε την αίθουσα του Πνευματικού Κέντρου (φωτό). Το κοινό είχε την ευκαιρία να θαυμάσει από κοντά τις υπέροχες ερμηνείες των Ζαγορισιών και Μακεδονικών τραγουδιών από τους **Γιάννη Παπακώστα** και **Κατερίνα Παπαδημητρίου**.

Μάλιστα, ήταν η πρώτη φορά που ο κ. Αρκαδόπουλος έδινε συναυλία στη γενέτειρά του και ήταν, όπως φάνηκε και

ντας μεταξύ άλλων πόσο αυτός ο τόπος είναι ικανός να σε «τραβήξει» να σε μαγνητίσει και να σε κάνει ένα με αυτόν.

Κλείνοντας αξίζει να σημειωθεί ότι ο Αλέξανδρος Αρκαδόπουλος, ένας μουσικός που γνωρίζει αρκετά όργανα πέραν του κλαρίνου, έχει συνεργαστεί πολλάκις με μεγάλα ονόματα του ελληνικού πενταγράμμου, όπως η Γλυκερία, ο Παντελής Θαλασσινός, ο Γεράσιμος Ανδρεάτος, ο Γ. Νταλάρας, η Χ. Αλεξίου, κ.ά.

Μιχ. Π.
(«ΠΡ. ΛΟΓΟΣ», 9-2-07)

Τι μπορείτε να δείτε
επισκεπτόμενοι το Ζαγόρι

• **ΣΤΟ ΡΙΖΑΡΕΙΟ** Εκθεσιακό Κέντρο Μονοδενδρίου λειτουργεί η φωτογραφική έκθεση «Εικόνες από τον ελληνικό κινηματογράφο». Το υλικό προέρχεται από την Ταινιοθήκη της Ελλάδος και από συλλογές παραγωγών, σκηνοθετών και ηθοποιών. Η έκθεση θα διαρκέσει μέχρι τον Αύγουστο και θα είναι ανοιχτή κάθε μέρα εκτός Τρίτης 10.00 με 17.00. Τηλ. 26530 71323.

• **ΚΕΝΤΡΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΦΥΣΗ ΚΑΙ ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ ΣΤΟ ΖΑΓΟΡΙ**. Λειτουργεί στο Μικρό Πάπιγκο Ζαγορίου με ευθύνη του WWF-Ελλάς. Ανοιχτό καθημερινά εκτός Τετάρτης. Ώρες λειτουργίας: Δευτέρα -Τρίτη-Πέμπτη, Κυριακή 10.30-18.00 και Παρασκευή-Σάββατο 11.00-15.00, 16.00-19.00 τηλ. 26530 41071.

Με αφορμή τη «φεύγουσα κόρη»...

Ναι, είναι παρήγορο, μέσα στην πολιτιστική μας θολούρα, το φως λαρόν που γλύκανε την ψυχή όσων είδαμε την παράσταση. Στο θέατρο του Νέου Κόσμου, μακριά απ' την εμπορική υστερία και τις φανφάρες των μεγάλων θεάτρων της Αθήνας. «Στην προσπάθεια αυτή, αφαιρώντας όλα τα βοηθήματα, αφήνουμε τον ηθοποιό, μια καρέκλα και λίγο φως να δημιουργήσουν τη μαγική ατμόσφαιρα του Παπαδιαμάντη» γράφει η σκηνοθέτις Μίρκα Γεμεντζάκη.

Η ηθοποιός είναι η Ρηνιώ Κυριαζή, ένα χαρισματικό πλάσμα που μεγάλωσε στα Γιάννενα, κόρη του Άρη Κυριαζή και της Καίτης Κοντοδήμου, που όλη της η παρουσία θυμίζει κάτι που γράφει ο Γιανναράς, απαντώντας σε όσους απειλίζουνται για την ποιότητα που συρρικνώνεται επικίνδυνα: «Μου φτάνει, έστω και ένα ποίημα να υπάρχει, για να πιστοποιήσω ότι διασώζεται ακόμα η ποίηση, έστω και ένα ερωτευμένο ζευγάρι να δω να περπατά στο δρόμο, μου φτάνει για να πιστοποιήσω ότι διασώζεται ακόμα ο έρωτας».

«Γλυκασμόν», θα ονόμαζε ο ίδιος ο Παπαδιαμάντης, τη γεύση που άφησε στην ψυχή μας η παράσταση, καθώς οι συντελεστές, πέτυχαν να αποδώσουν με αριστοτεχνικό τρόπο τη δύναμη του κειμένου, το μοιρολόι του Ζαγορίου, το νανούρισμα και τη σοφία του λαϊκού παραμυθιού σε μια ενότητα μοναδική. Μια απλότητα μεταφυσική που είναι πια για τους υποψιασμένους θεατές σχεδόν οργανική ανάγκη, όπως ένα ανοιχτό παράθυρο στο πέλαγος. Μια ηθοποιός, μια καρέκλα, φως, σκοτάδι και ένα κλαρίνο. Πόσο λίγα χρειάζονται συχνά για να ορίσουν την ποιότητα, σε μια εποχή που η ανθρωπότητα εξατμίζει την τέχνη στη μάχη των εντυπώσεων...

Εντυπωσιακό, το πώς μπόρεσαν να χωρέσουν μέσα σ' ένα δροσερό κορίτσι τόσο ρόλο, τόσα συναίσθημα, έτσι που οι θεατές να κρατούν την ανάσα τους, μη τύχει και χάσουν την αδιατάρακτη συνέχεια του θέματος, ένα φθόγγο, μια νότα.

Ένα πρόσωπο με αμέτρητες εκφράσεις, να περνάει με απίστευτη ευκολία απ' τον πόνο στην ελπίδα, απ' τη συγκίνηση στη συντριβή, απ' την τρυφεράδα, στην τραχεία όψη της Ηπειρώτισσας μοιρολογίστρας κι' ένα σώμα όργανο να δονείται σαν χορδή στα χέρια δεξιότηχνης.

Μέγιστο μάθημα τέτοιες παραστάσεις και για μας τους δασκάλους που λέμε πως αγαπάμε το θέατρο, μήπως σωθούμε απ' τον πανικό κι' εμείς και οι μαθητές μας όταν στο τέλος της σχολικής χρονιάς στις ερασιτεχνικές μας προσπάθειες κουβαλάμε στο σκηνικό πολυθρόνες, σκάλες ή δέντρα, στις καρδιές μας έπαρση και σταριλίκι, βάζοντας συχνά σε δεύτερη μοίρα το κείμενο και τη θεραπευτική διάσταση ενός ρόλου, γιατί δεν καταλάβαμε ποτέ τα λόγια που ποιητή «ταπεινή τέχνη, χωρίς ύφος, πόσο αργά δέχομαι το δίδαγμά σου».

Άλλο ένα μάθημα, το πρόγραμμα της παράστασης, ένα φυλλάδιο λιτό μέσα στη μεγαλοπρέπεια του, ένα μικρό έργο τέχνης. Ένα μάθημα απλότητας και ένα άρωμα ποίησης.

Η Ρηνιώ Κυριαζή

Όταν η ελληνική αρχοντιά υποχωρεί, η γλώσσα μας φτωχαίνει και η αισθητική χάνεται, έχουμε κάθε λόγο να υποστηρίζουμε τέτοια εγχειρήματα. Όταν οι εννέα στις δέκα εκπομπές της ελληνικής τηλεόρασης προσβάλλουν τη νοημοσύνη μας, όταν τα μεγάλα θέατρα της πρωτεύουσας έχουν σε προτεραιότητα τον αριθμό εισιτηρίων, όταν οι πενήνήμερες εκδρομές των μαθητών μας πραγματοποιούνται με κύριο στόχο το ξενύχτι σε σκυλάδικο της πρωτεύουσας, τότε ναι, οφείλουμε να ανησυχούμε που θέματα και θεάματα σαν τη «φεύγουσα κόρη» αποτελούν εξαίρεση στις ψυχαγωγικές μας προτιμήσεις. Έτσι είναι αφού, παρά τις φιλότιμες εγκυκλίους του Υπουργείου Παιδείας που παλεύουν να προωθήσουν τη θεατρική παιδεία, το ελληνικό σχολείο αποδεικνύεται ανίκανο να ξεφύγει απ' τη φυλακή του, καθώς, δεκαετίες τώρα ανασάει αποτυχημένα εκπαιδευτικά συστήματα που εδραιώνουν τη λογική και καθιστούν το δρόμο για τη γνώση όχι χαρούμενη πορεία αλλά φορτίο δυσβάσταχτο. Έστω κι' αν οι εγκυκλίαι διατυμπανίζουν βαρύγδουπους όρους όπως «ανοιχτό σχολείο» ή «ενιαίο διαθεματικό πλαίσιο προγραμμάτων σπουδών»... Κι' αυτό βέβαια έχει να κάνει με τη γενικότερη υποκρισία της κοινωνίας μας, που αποτελείται κατά το πλείστον από ανθρώπους μεγαλόστομους αλλά μικρόψυχους. Κι' η υποκρισία αναπαράγεται απ' τη βουλή των Ελλήνων, μέχρι τους συλλόγους των εργαζομένων, δασκάλων, γι�τρώων, αστυνομικών, καλλιτεχνών, με αποδέκτες φυσικούς τα παιδιά, που αναζητάνε απεγνωσμένα, πρότυπα.

Η Ρηνιώ Κυριαζή πριν μερικά χρόνια ήταν μαθήτρια σε σχολείο της πόλης μας. Σήμερα ζει στην Αθήνα. Σπούδασε νηπιαγωγός αλλά την κατέκτησε το θέατρο και τέλειωσε παράλληλα τη σχολή του Εθνικού. Ερμηνεύει και αιχμαλωτίζει. Συγκινεί και προβληματίζει. Για το χάρισμά της και για την ποιότητα που διασώζει «επί πτερύγων ανέμων». Ένα κορίτσι που κουβαλάει σίγουρα στα παιδικά της βιώματα όλη την ποίηση της Μυτιλήνης σε απόλυτη αλληλοπεριχώρηση με τη δωρική θλίψη του Ζαγορίου.

Νόννη Σταματέλου

7ο (Κλασσικό) Λύκειο Ιωαννίνων

«12 γυναίκες σε ζαγορίσιο μαγειρείο»
ημερολόγιο 2007 από τον Μορφωτικό Σύλλογο Κάτω Πεδινών

Παρουσίαση: Άννα Δερέκα

Κυκλοφορεί το ημερολόγιο 2007, του Μορφωτικού Συλλόγου Κάτω Πεδινών, σε μορφή τετραδίου μαγειρικής, δεμένου με το χέρι. Σαν το τετράδιο της μητέρας ή της γιαγιάς με τις κιτρινωμένες λεπτές σαν τσιγαρόχαρτο σελίδες.

– Μην πετάτε τα τετράδια συνταγών των γιαγιάδων σας!

Είναι μέρος του πολιτισμού μας. Του πολιτισμού του τραπέζιού. Εδώ σ' αυτό το ημερολόγιο του 2007, συναντιούνται 12 γυναίκες. Μια για κάθε μήνα. Αν διαθέσετε κι εσείς νταβάδες, τηγάνια σιδερένια και τειψία χαλκοματένια, δεν έχετε παρά να δοκιμάσετε. Αλλά κι αν δεν τα έχετε όλα αυτά, πάλι αξίζει ο κόπος! Με το τετράδιο-ημερολόγιο «12 γυναίκες σε ζαγορίσιο μαγειρείο» θα περάσετε ώρες νοστιμότητας!

12 γυναίκες, σαν ξωτικά, σαν νύφες, σαν τα καλά πνεύματα του σπιτιού, προσωποποιούνται η κάθε μια κι έναν μήνα τον χρόνο.

Μαζεύτηκαν όπως στα λαϊκά παραμύθια, κάποιον κρύο χειμώνα (του 2005), σ' ένα χωριό του Ζαγορίου (Κάτω Πεδινά), μπήκαν στο ζεστό μαγειρείο, ξεσκόνισαν τα μεγάλα τσουκάλια, άνοιξαν παλιά βιβλία, ζώστηκαν τις φρεσκοπλυμένες ποδιές κι άρχισαν τα μαγειρέματα. Φαντάζομαι την πιο μικρή, να καταγράφει σε τούτο το τετράδιο τις συνταγές: «Λιγδα από ένα ποδάρι ψημένο κατσίκι...», «... δυο λυγμένα...», «ένα πλόχειρο ρεθύθια ξερά...», «λίγο κορίφγκι...», «...600 γραμμάρια γκίζα...», «... περδικομανιτάρα και κουκουμέλια...», «...100 δράμια δούτυρο λυωμένο και ξαφρισμένο...». Κατέγραφε η παραβροχιά και σιγομουρμούριζε: «Ψιχαλίζει, λίζει, λίζει/και το μάρμαρο ποτίζει/κι η νόνα μου κοσκινίζει/να μου κάνει το κουλούρι/να το θάλω στο πιθάρι/να το φάω το Γενάρη».

Μ' αρέσει το Ζαγόρι την Άνοιξη όταν γεμίζει άγριες τριανταφυλλίες. Μ' αρέσει το καλοκαίρι με τους άβατους κήπους στα κλειστά σπίτια όσων δεν ζουν πια εκεί. Μ' αρέσουν οι λαχανόκηποι. Το μπάνιο στα μυστικά ρυάκια του. Μ' αρέσουν οι άνθρωποι που φτιαγμένοι από χώμα και νερό. Μ' αρέσει το μεγάλο πέτρινο σπίτι, σβηστό στο Πάπιγκο, με τα φώτα του δρόμου. Μ' αρέσει η φωνή του αηδονιού τη νύχτα. Μ' αρέσουν τα αδέσποτα σκυλιά του χωριού, που ανήκουν σε όλους. Μ' αρέσουν τα χωριά του Ζαγορίου τον χειμώνα (ένα κέντημα της μοναξιάς). Μ' αρέσει ο δυνα-

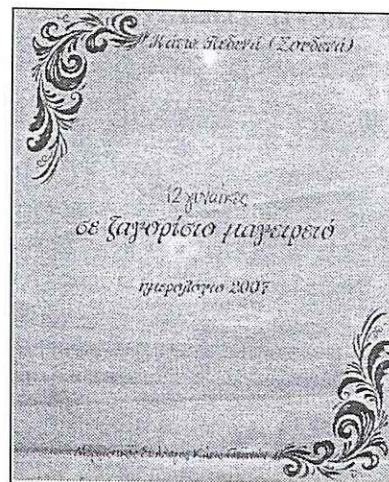
τός αγέρας τη νύχτα στα κλειστά παντζούρια. Μ' αρέσουν οι γαϊδαροί –τους αγαπώ βαθύτατα!

Ο εσπερινός στις άδειες εκκλησίες των χωριών. Το απόβραδο του χειμώνα, τα πουλιά στο σύρμα, η κατσαρόλα που βράζει, το κόκκινο κρασί στην κουζίνα μέχρι να γίνει το φαί, ένας μεζές, κουβέντα με τον άνθρωπό σου στους υδρατμούς.

Μαζεύτηκαν λοιπόν έναν χειμώνα η **Αθανασία, η Δήμητρα, η Αναστασία, η Ελευθερία, η Άννα, η Όλγα, η Ροδόκλεια, η Ευθαλία, η Γεωργία, η Βασιλική, η Κλεοπάτρα, η Ιππολύτη**, ανασκουμπώθηκαν, ζώθηκαν τις ποδιές, δέσαν τα μαντήλια τους και μαγείρεψαν: «Ανάβουν δυνατή φωτιά στο γάστρο και φουρνίζουν ότι έμαθαν από τις γιαγιάδες, τις μανάδες ή τις πεθερές τους προσθέτοντας κάτι από τη δική τους προσωπικότητα. Κατάγονται από τα Κάτω Σουδενά, έχουν έρθει σαν νύφες ή έχουν ζήσει τόσα χρόνια σ' αυτό τον τόπο που έγινε πια το τόπος τους. Τα φαγητά πλούσια ή ταπεινά, γιορτινά ή καθημερινά συνιστούν προσωπικές σπεσιαλιτέ ή μέρος της παράδοσης της κάθε οικογένειας. Ακολουθώντας τον κύκλο του χρόνου θα σας θυμίσουν ίσως γεύσεις ξεχασμένες, πρόσωπα αγαπημένα, περιστάσεις χαραγμένες στη μνήμη. Τα υλικά, γέννημα του τόπου, τα δημητριακά, το καλαμπόκι και τα όσπρια του άλλοτε πλούσιου σουδενιώτικου κάμπου, τα γαλακτομικά άλλοτε άφθονα τώρα όλο και σπανιότερα, το κρέας στις μεγάλες γιορτές, άγρια χόρτα την άνοιξη και μανιτάρια το φθινόπωρο».

Προτού φτιαχτούν τα ημερολόγια για να μετρούν το χρόνο, ο άνθρωπος παρατήρησε την εναλλαγή της ημέρας με τη νύχτα, της ζέστης με το κρύο, των φύλλων που έπεφταν από τα δέντρα και επανέρχονταν αργότερα. Όλα κάνουν έναν κύκλο, όπου δυο διαφορετικές όψεις διαδέχονται η μια την άλλη. Ο βασικός άξονας αυτού του ρυθμικού συστήματος μέτρησης είναι ο κύκλος του ήλιου και της γης. Η διαδικασία εξασφάλισης της τροφής –από τη γη πάντα– εξελίσσεται και ολοκληρώνεται παράλληλα και σε απόλυτη εξάρτηση με τον κύκλο του ήλιου. Ο κόκκος του σίτου, τροφή και σύμβολο της τσιφής, πέφτει στην βρεγμένη από τις βροχές γης, βλασταίνει, ωριμάει, θερίζεται, αλωνίζεται, συγκομίζεται, για να θρέψει και να συντηρήσει τον άνθρωπο.

Άλλοτε ο χρόνος ήταν το διά-

στημα ανάμεσα στις δυο σοδείες και η ανθρώπινη ζωή ένα σύνολο από τέτοια διαστήματα, μια μικρή επί γης θητεία.

Σήμερα, που ο ρυθμός του χρόνου διαφοροποιείται και εξετομκεύεται και η ψευδαίσθηση ότι τον ελέγχουμε είναι εντονότερη, 12 ζαγορίσιες γυναίκες μαζεύονται και μαγειρεύουν: **κρεασόπιτα, χυλό από καλαμποκίσιο αλεύρι, καμαλίγκα ή μπαζίνα, μπακαλιάρo με κρεμμύδια, τρίμμα, σιρίτια, λάχανα με αυγά στο ταψί, στρούλια με γκίζα και με ζάχαρη, ρεθανί (για αρραβώνες, χαρές και γιορτές), γαλοτύρι, μανιταρόπιτα με περδικομανιτάρα και κουκουμέλια, ρεθυθόπιτα, αμυγδαλωτά, κρέας με πράσο, σκυκαριά με ρυζί στο γάστρο, κόλιντα (γλυκίσματα για τα παιδιά που έλεγαν τα κάλαντα).**

Μαγειρεύουν και μας εξηγούν: «Η προσπάθεια, μια απόπειρα για να μην ξεχάσουμε όλα αυτά τα φαγητά που μας ανέθρεψαν, μας όρισαν και θα μας δένουν για πάντα με τον τόπο και τους ανθρώπους του, αποτελώντας ταυτόχρονα κομμάτι της ιστορίας μας και μέρος της ταυτότητάς μας. Τα κείμενα συλλέχθηκαν χειρόγραφα το χειμώνα του 2005 για το ημερολόγιο του Συλλόγου σε ένα τεφτέρι μαγειρικής και στη συνέχεια ηχογραφήθηκαν στο ονειρικό εκείνο κλίμα των ζεστών μαγειριών με το κέρασμα και τον καφέ ακουμπισμένα στο τραπέζι δίπλα. Προσπαθήσαμε να διατηρήσουμε το προσωπικό ύφος των 12 γυναικών, το ιδιαίτερο λεξιλόγιο και τη νοσταλγία τους».

Διάχυτη υπάρχει η εντύπωση, ακόμα και στους πνευματικούς ταγούς αυτού του τόπου, ότι η ελληνική κουζίνα είναι στο σύνολο της αγροτική, γράφει η Εύη Βουτινά. Οι αγροτικοί πληθυσμοί μαγείρευσαν με τα προϊόντα που παρήγαγαν οι ίδιοι, ή οι γείτονες και οι συγχωριανοί τους, ανταλλάσσοντάς τα και δημιουργώντας έτσι μια εκ των ενόντων ισοκατανομή

των αγαθών.

«Να μην ξεχάσουμε όλα αυτά τα φαγητά που μας ανέθρεψαν, μας όρισαν», λένε οι γυναίκες από το Σουδενά. Γίναν αστές πια οι περισσότερες, ζουν στα Ιωάννινα, δεν παράγουν οι ίδιες τις πρώτες ύλες των φαγητών, αλλά τις αγοράζουν από το εμπόριο. Δεν έχουν πια χωράφια ή κήπους για να καλλιεργήσουν οι ίδιες τα προϊόντα. Λαβαίνουν συχνά όμως ως δώρο αυθεντικά χωριάτικα καλούδια από συγγενείς, τα οποία είναι ευπρόσδεκτα όχι μόνο για τη νοστιμιά τους, αλλά και γιατί καλύπτουν ανάγκες του σπιτιού.

Είμαστε στα πρώτα χρόνια ενός αιώνα με δυσβάσταχτο βάρος στον τομέα της διατροφής: διοξίνες, μεταλλαγμένα, φυτοφάρμακα κτλ.

Και τα παιδιά δεν ξέρουν από πού βγαίνει το ψωμί ή το γάλα. Όσο για τη διαφορά ανάμεσα στο μοσχάρι και το δαμάλι, αυτή πια μόνο οι παππούδες την ξέρουν.

Συνδεόμαστε όμως με δεσμούς νοσταλγίας ή ανάγκης με την αγροτική ζωή και κουζίνα. Υποδεχόμαστε και αγκαλιόμαστε λοιπόν, την οποία εκδήλωση ενδιαιφέροντος για τις ρίζες. Και δημιουργούμε αφορμές για να κρυφοκοιτάζουμε μέσα στα ταπεινά κατσαρολάκια της γιαγιάς.

12 γυναίκες σε ζαγορίσιο μαγειρείο, δοκιμάζουμε καθημερινά φαγητά, αλλά και «καλά», στο γάστρο, στη μασίνα.

Εγώ μπήκα στον πειρασμό και δοκίμασα την πίτα που προτείνεται στον μήνα Σεπτέμβρη: «**Μανιταρόπιτα με περδικομανιτάρα και κουκουμέλια**» από την κα Όλγα Καψάλη. Βέβαια δεν βρήκα περδικομανιτάρα ή κουκουμέλια, κι ούτε την έψησα στο γάστρο! Μανιτάρια καλλιεργημένα από τον μπακάλη της γειτονιάς μου και φούρνους ηλεκτρικούς. Σας δίνω τα υλικά με την άδεια της κας Καψάλης:

Για τη ζύμη: 5 κουταλιές αλεύρι για όλες τις χρήσεις (700 γραμμάρια)/3 κουταλιές λάδι/λίγο αλάτι/1 ποτήρι κρύο νερό.

Για την ανασάρι: 5-6 μεγάλα κρεμμύδια/1 κιλό, ίσως και λίγο παραπάνω μανιτάρια/αλάτι, πιπέρι/4 αυγά/4-5 κουταλιές ελαιόλαδο.

Κι ως πέρασε η πρωτοχρονιά, εύχομαι κι εγώ μαζί με τις 12 γυναίκες «ο Αϊ Βασίλης σας να κρατούσε κριθινο ψωμί και μια χεριά ρεπάνια και να σας έφερε χλωρούς θλαστούς και πέρδικες να κακαριώνται υγεία, ευτυχία, δημιουργικότητα κι ένα γευστικό και ποιοτικό πλούσιο 2007».

Το Ζαγόρι εκπροσωπήθηκε με τον καλύτερο τρόπο

Άριστη η εμφάνιση στην ΕΤ1 του Συνδέσμου Ζαγορισίων

Στις 19 Ιανουαρίου ο Πολιτιστικός Σύνδεσμος Ζαγορισίων παρουσίασε στην εκπομπή «Έχει Γούστο» της κ. Μπίλιως Τσουκαλά τα Ζαγορώρια.

Γνώστη και καταξιωμένη απ' τους Ζαγορίσιους αλλά και το κοινό των Ιωαννίνων η προσφορά του Συλλόγου. Κατάμεστες οι αίθουσες σ' όλες τις εκδηλώσεις. Ο πρόεδρος του κ. **Πολύβιος Καρράς** με το πανάξιο συμβούλιό του με απεμπόληση θα έλεγα οδηγούν το Σύνδεσμο από επιτυχία σε επιτυχία.

Γνώστης της παράδοσης ο κ. Καρράς, λάτρης του Ζαγοριού, με το μεράκι που τον διακρίνει, κατάφερε με τους συμβούλους του και τους δασκάλους να παρουσιάσει ένα πρωτότυπο και πολύπλευρο έργο: Παραστάσεις μοναδικές, ζωφία παλαιοκαίρια, χορούς παραδοσιακούς, γνήσιους, συναυλίες διαφόρων μουσικών συνόλων, εκδόσεις σε CD ανεπανάληπτων τραγουδιών.

Είναι ο Σύλλογος που εκπροσωπεί επάξια το Ζαγόρι σε κάθε περίπτωση μέσα κι έξω απ' την Ελλάδα. Έτσι έγινε κι αυτή τη φορά στο αφιέρωμα της ΕΤ1. Ήταν πράγματι μια θαυμάσια παρουσίαση του Συνδέσμου που δικαιολογημένα προκάλεσε τον θαυμασμό σ' όλη την Ελλάδα κι έκανε τα τηλέφωνα να...βουίζουν.

Το χορευτικό του Συλλόγου με τις γνήσιες φορεσιές, τα παλιά σεγκούνια, τις πλουμιστές ποδιές, τ' αρχοντικά φορέματα και το μοναδικό κεφαλοδέσιμο του μαντηλιού, εντυπωσίασαν τους ανθρώπους της ΕΤ1.

Εντύπωση έκαναν επίσης και οι Σαρακατσάνικες φορεσιές, όσο και οι φορεσιές της Βωβούσας. Οι

Με μεγάλη επιτυχία στέφθηκε η εμφάνιση του Πολιτιστικού Συνδέσμου Ζαγορισίων στην εκπομπή «Έχει γούστο» της ΕΤ-1. Στη φωτό η παρουσιάστρια της εκπομπής Μπίλιω Τσουκαλά με το χορευτικό του Συνδέσμου.

χοροί που ακολούθησαν με τα γυναικεία «περδικοπατήματα» στους ήχους της ζυγιάς του **Γρ. Καψάλη** ήταν χάρμα οφθαλμών. Ανεπανάληπτος ο Γρηγόρης κελήδωσε κυριολεκτικά μαζί με τους εκλεκτούς της κομπανίας του, τον μοναδικό **Ζώτο**, τον **Παπακώστα**, τον **Λάλιζα** κι όλους τους άλλους, διαλεγμένοι όλοι τους ένας κι ένας, ό,τι καλύτερο υπάρχει στο είδος τους σήμερα. Ακούστηκαν το ξενιτεμένο πουλί, η Αλεξάντρα, το Πάπιγκο, η Φράσια, τα χιόνια και τα κρούσταλα, κοντούλα Βλάχα, για να κλείσουν με την συγκλονιστική Γράβα.

Οι ομιλητές ο κ. **Καρράς**, ο κ. **Λευτέρης Ζαγορίτης**, ο κ. **Κοκώνης**, μουσικολόγος, ο κ. **Μακρής** κι εγώ, καθένας στον τομέα του, βοή-

περηφάνια όλων των Ζαγορισίων όπου γης. Γιατί την παρακολούθησαν κι οι απόδημοι κι έκλεψαν βλέποντάς την.

Ήταν μια αξιοπρεπής εμφάνιση του συνδέσμου, μια ωραία Ζαγορία παρουσίαση έστω κι αν δεν ακούστηκαν πράγματα που έπρεπε να ακουστούν. Ο τηλεοπτικός χρόνος είναι μικρός και πολύτιμος κι αποδείχτηκε.. πολυτιμότερος από τα όσα πολύτιμα για το Ζαγόρι δεν έγινε μπορετό να λεχθούν.

Αξίζουν όλα τα συγχαρητήρια στο Σύνδεσμο για την θαυμάσια αυτή παρουσίαση του που «ξεντρόπιασε» γι' άλλη μια φορά το Ζαγόρι. Ίσως κάποτε οι αρμόδιοι δουν σοβαρά την προσφορά του και το στηρίξουν με μια πάγια επιχορήγηση.

Αξίζει τον κόπο κι είναι καμάρι για το Ζαγόρι να το εκπροσωπούν τόσο άξια μέσα κι έξω απ' την Ελλάδα και το Ανατολικό και το Δυτικό, με την ίδια αγάπη και το ίδιο ενδιαφέρον. Προσωπικά θα ήθελα να συγχαρώ το Σύνδεσμο για την άριστη εμφάνισή του και να τον ευχαριστήσω για την τιμή που μου έκανε να εκπροσωπήσω τη Ζαγορία γυναίκα.

Είναι ιδιαίτερη χαρά κι ευχαρίστηση για μένα να μου δίνεται η ευκαιρία να βοηθήσω με τις μικρές δυνάμεις μου στην προβολή του τόπου μου, που λατρεύω.

Πάντα άξιοι και εις ανώτερα.

ΕΛΕΝΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ - ΔΟΥΒΛΗ

Ανθολόγηση διηγήματος ενός δικού μας ανθρώπου

Εκδόθηκε τελευταία στη Γερμανία ογκώδης Ανθολογία με κείμενα λογοτεχνικά μεταφρασμένα αναφερόμενα στο ολοκαύτωμα από τους Γερμανούς Ελληνοεβραίους με τίτλο «**Τα ηλιοτρόπια των Εβραίων. Οι Εβραίοι στη νεοελληνική λογοτεχνία**».

Μεταξύ των κειμένων επελέγη και το διήγημα του **Φρίξου Τζιόθα «Το πένθος»**. Το διήγημα, με τίτλο «**Έξοδος από την Ελλάδα**» αναφέρεται στην ημέρα που οι Γερμανοί ξεσήκωσαν τους Εβραίους των Γιαννίνων και, κυρίως, τις αντιδράσεις του χριστιανικού πληθυσμού των Γιαννίνων.

Ο χορός μας, των Ζαγορίσιων

Έγινε και φέτος, το Σάββατο 10 Φλεβάρη στο κέντρο «Λιθαρίτσια» ο ετήσιος χορός μας, των Ζαγορισίων, που συνδιοργανώνουν τα τελευταία χρόνια οι δύο πολιτιστικοί φορείς μας στα Γιάννενα, η ΙΛΕΖ και ο «Π.Σ. Ζαγορισίων».

Γέμισε και φέτος η μεγάλη αίθουσα του Κέντρου και το γλέντι καλά κράτησε ως τις πρωινές ώρες με πολύ κέφι και πολιτισμένα, όπως ξέρουν και γλεντούν οι Ζαγορίσιοι.

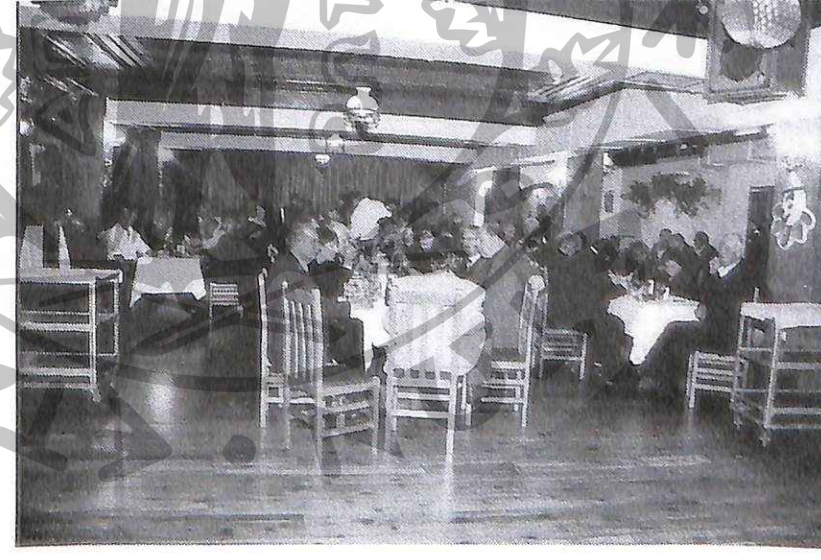
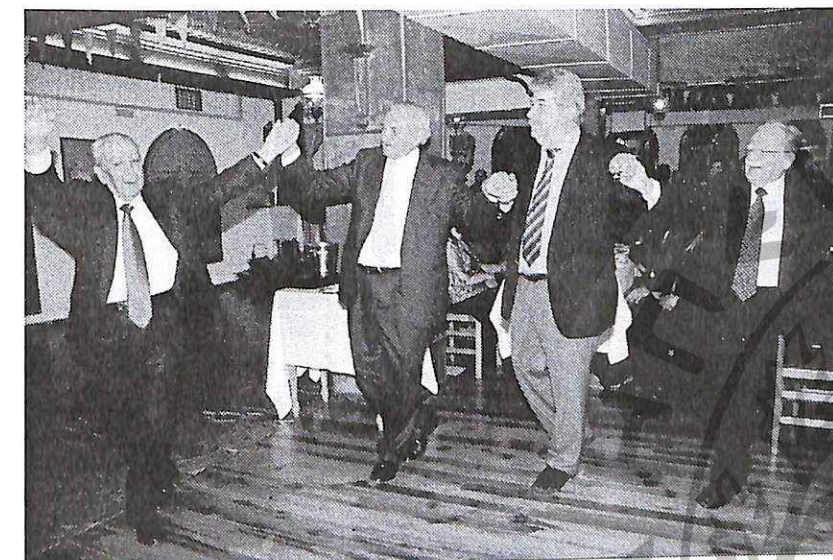
Το χορό ετίμησαν με την παρουσία τους: ο Διοικητής της 8ης Μεραρχίας, οι εκπρόσωποι της Αυτοδιοίκησης του Ζαγοριού με το Δήμαρχο Τύμφης κ. Γ. Σουκοβέλο και τους Αντιδημάρχους Ανατολικού και Κεντρικού Ζαγοριού κ.κ. Παπα..... και Ι. Παπαχρήστου, αντιστοίχως, ο Αντιδήμαρχος Ιωαννίνων κ. Κοσμάς, ο Διοικητής της Αστυνομίας Ιωαννίνων, ο Πρόεδρος της Κοινότητας Παπίγκου και εκπρόσωποι πολιτιστικών φορέων του Ζαγοριού και ο

παντού και πάντα παρών Αγάπιος Τόλης.

Τους επισήμους και όλους τους συμμετέχοντες χαιρέτησαν και ευχαρίστησαν οι δύο πρόεδροι των Ζαγορισίων φορέων κ.κ. Δ. Γκέκης της ΙΛΕΖ και Πολύβιος Καρράς του Π.Σ. Ζαγορισίων.

Και του χρόνου να είμαστε πάλι όλοι εκεί.

Ακολουθεί μικρό φωτορεπορτάζ από στιγμιότυπα της εκδήλωσης.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΖΑΓΟΡΙΣΙΩΝ

Το Δ.Σ. του Συνδέσμου Ζαγορισίων αισθάνεται την υποχρέωση να ευχαριστήσει όλους όσους συνέβαλλαν για την επιτυχία της παρουσίασης του Ζαγοριού στην εκπομπή «Έχει Γούστο» στην ΕΤ 1 στις 19 Ιανουαρίου 2007.

- Την Ελένη Δούβλη, τον Ευριπίδη Μακρή, τον Χρήστο Τσακούμη και τον Γιώργο Κοκκώνη.
- Τους μουσικούς Γρ. Καψάλη, Χρ. Ζώτο, Κ. Μερετάκη, Κ. Γκουβέντα και τραγουδιστές Γ. Παπακώστα και Π. Λάλεζα.
- Την Αδελφότητα Σαρακατσαναίων Ηπείρου.
- Τις Ζαγορίσιες γυναίκες για την εμφάνιση και δημιουργία του ζαγορισιού τραπέζιου.
- Τους χορευτές και χορεύτριες.
- Το Δάσκαλο χορού του Συνδέσμου, Γιάννη Τριφύλλη.

Το Δ.Σ.

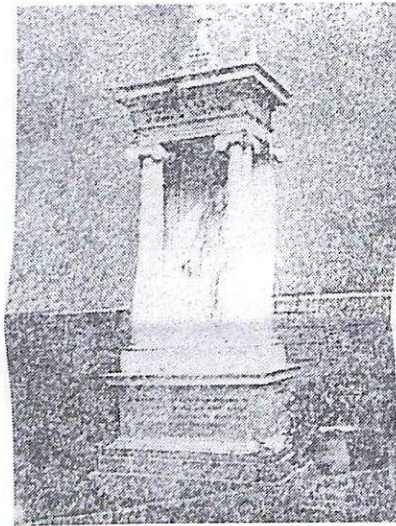
«ΣΙΟΠΟΤΟΣ» (Βρύση Κοδοκύθα) – ΚΑΓΚΕΛΙΑ (ΛΙΑΝΗ ΣΤΡΑΤΑ)

Ίσως να ήταν μερικά χρόνια μπροστά από το 1884· η Βιτοινή μεγάλη ευεργέτιδα Αγγελική Παπάζογλου είχε περάσει το μεγάλο δερβένι και έπαιρνε την *Λιανή Στράτα* –παλιός ημιονικός δρόμος στο *Ροδοβάνι*– ερχόμενη από τα Γιάννενα για τη γενέτειρά της το Ζαγόρι.

Στο μέσον της *Λιανής Στράτας* υπήρχε βρύση· εκεί σταμάτησε τη μούλα της να ξεδιψάσει και η ίδια να πει νερό.

Η νοσταλγία της για την γενέτειρά της και το χωριό του άνδρα της, τη Βίτσα, φαίνεται ότι δεν την άφηναν να ησυχάσει στο σπίτι της (παλάτι) στα Γιάννενα.

Ίσως να μην ήταν μόνο αυτό! Επειδή το Ζαγόρι μας τότε, είχε το

Ο τάφος της Αγγελικής Παπάζογλου και του συζύγου της Αλεξίου στο προαύλιο της Αγίας Αικατερίνης.

προνόμιο της αυτονομίας, να ήθελε να αναπνεύει τον αέρα της σχετικής ελευθερίας που είχε ο τόπος μας.

Μετά τον θάνατο του άνδρα της Αλέξη Παπάζογλου το 1884, στις δύο Απρίλη, έκανε την διαθήκη της και διέθετε όλη την ακίνητη και κινητή περιουσία της για αγαθοεργούς σκοπούς και σε συγγενικά και φιλικά της πρόσωπα· δεν ξέχασε όμως την Βρύση (σιόποτο) και τα καγκέλια της Λιανής Στράτας ημιονικός δρόμος στο Ροδοβάνι του χωριού μας της Δοβράς.

Μόλις πληροφορήθηκαν την ευεργεσία αυτή οι τότε κοινοτικοί άρχοντες του χωριού μου, παπάδες και αφεντάδες, μαζεύτηκαν στα πέτρινα πεζούλια, στις καμάρες, στον περίβολο της εκκλησίας του Άη Νικόλα της Δοβράς μας και αποφάσισαν ομόφωνα να αναθέσουν σε καλλιτέχνη να σκαλίσει πέτρινη πλάκα και να γράει η δωρεά της

μεγάλης Ευεργέτιδας Αγγελικής Παπάζογλου.

Έτσι πράγματι έγινε· η πλάκα κατασκευάστηκε και τοποθετήθηκε πλησίον την βρύσης «Σιόποτος».

Αρκετές Ζαγορίσιες και Δοβριανίτικες γενές που περνούσαν από τη στράτα αυτή δροσιζόταν και ξεκουράζονταν στο Σιόποτο και διάβαζαν και την γραμμένη πλάκα.

Μιχάλη Κομπάρου

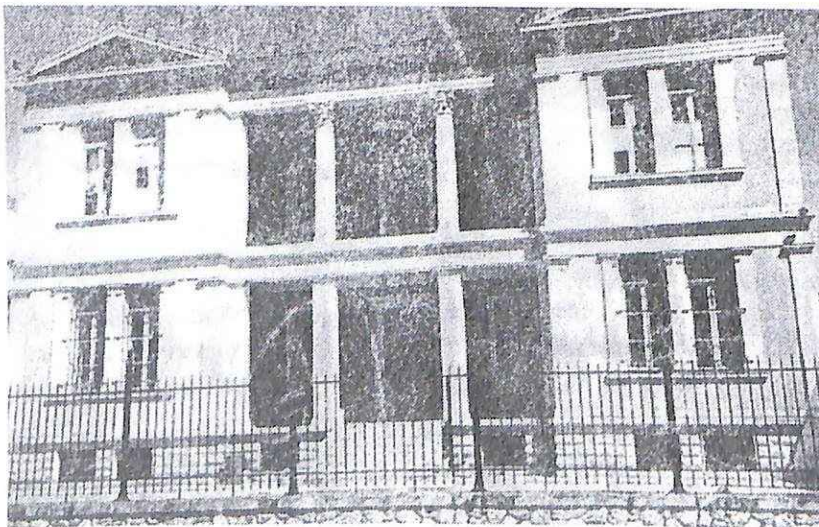
Ο δρόμος αυτός είχε μεγάλη κίνηση τότε! Οι κάτοικοι του κεντρικού και δυτικού Ζαγοριού, από το μέρος αυτό περνούσαν πηγαίνοντας στα Γιάννενα, στη ξενιτιά και όπου αλλού. Τους ξενιτεμένους οι χωριανοί μου Δοβριανίτες τους αποχωρίζονταν στη βρύση αυτή!

Η Δοβριανίτισσα νοικοκυρά την εποχή εκείνη και μέχρι τη δεκαετία του 1960 από την Λιανή Στράτα, τον ημιονικό δρόμο στο Ροδοβάνι, τη γραμμένη πλάκα το Σιόποτο περνούσε και έφτανε στο χωριό της κουβαλώντας τα αγαθά για να ζηήσει το σπίτι της.

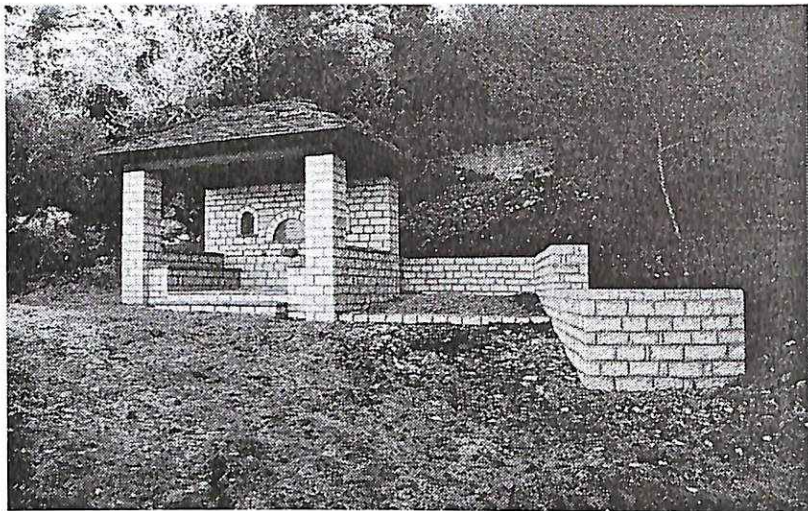
Τη στράτα αυτή περνούσαν για να καλλιεργήσουν τα αμπέλια, να μαζέψουν το χορτάρι για να ξεχειμάσουν τα ζώα τους, να φέρουν τα ξύλα και τα πουρνάρια, για να ζεσταθούν το χειμώνα και να ψήσουν τα καρβέλια το ψωμί στους φούρνους.

Και δεν ήταν μόνο αυτοί! Από τη βρύση αυτή περνούσε ο Αλή-μπέης, ο περιβόητος Αλή Πασάς των Γιαννίνων για να πάει το σπίτι του Γιώργη Λαδιά που τον είχε φίλο.

Σε κάποιο βιβλίο διάβασα ότι κάποτε ο Βηλαράς πηγαίνοντας στο Τσεπέλοβο συνοδευόμενος από κάποιο δάσκαλο, συνάντησε Δοβριανίτισσα, ανδρογυναίκα που

Παπαζόγλειος Υφαντική Σχολή

Η νέα βρύση σήμερα

κοπανούσε στην πέτρινη καρούτα της βρύσης τα μάλλινα κιλίμια· φορούσε φούστα κεντημένη στο ποδόγυρο.

«Κυρά, όμορφα έφραξες το μπαξέ σου!» την πείραξε ο Βηλαράς δείχνοντας τα κεντίδια.

«Ναι αφέντη να μη μπουν τα γομάρια σαν του λόγου σου!».

Και ο Βηλαράς είπε: «Κατάπιαμε τη γλώσσα δασκαλέ μου. Αυτή η Δοβριανίτισσα λίγο ήθελε να ανάψει και να μας περιλάβει με τον κόπανο!».

Στη βρύση αυτή, στη μέση της κορυφής, ξεκουράστηκαν κάποτε στα πικρά χρόνια της κατοχής και του πολέμου του '40 χωριανοί μας πατριώτες για να στρίψουν τσιγάρο από κατσιαρμά και να ξεκουραστούν, μετά από σαμποτάζ στο δημόσιο δρόμο Ιωαννίνων-Αρβανιτιάς και να αναλύσουν το συσχετισμό των δυνάμεων.

Όπως γράφει και ο χωριανός μου λόγιος στο βιβλίο του «Εξοδος για πάντα» στη Ραψωδία των βράχων, στην καρούτα της βρύσης αυτής ξεδιψούσαν τα κοπάδια, τα πρόβατα των Σαρακαταναίων

όταν την άνοιξη πήγαιναν να ξεκαλοκαιριάσουν στα βοσκοτόπια στο Ζαγόρι και όταν επέστρεφαν το Φθινόπωρο.

Στη Βρύση αυτή ποτίζονταν τα ζωντανά, γίδια, γελάδια, γομαρομούλαρα του χωριού μου της Δοβράς.

Επίσης στη Βρύση στο Σιόποτο λουζόταν τα παιδιά του πάνω μαχαλά του χωριού της Αναλήψεως.

Αυτά για τότε! Τα χρόνια πέρασαν, οι συνθήκες της ζωής άλλαξαν, ο δημόσιος αμαξωτός δρόμος που οδηγεί στο Ζαγόρι μας, υποτυπώδης μέχρι το 1963-65, πλατύνθηκε, ασφαλοστρώθηκε και όλοι μας γενίκαμε γιώτα-χήδες!

Η πολυσύχναστη στράτα Ράχη-Καγκέλια-Γραμμένη Πλάκα, Σιόποτος, μετά από σαμποτάζ στο δημόσιο δρόμο Ιωαννίνων-Αρβανιτιάς και να αναλύσουν το συσχετισμό των δυνάμεων.

Ο αμαξωτός δημόσιος δρόμος προς Ζαγόρι περνάει 800 και πλέον μέτρα κάτω του παλαιού (ημιονικό Ροδοβάνι).

Επιβεβλημένο καθήκον όλων μας ήταν να μεταφερθεί μέρος του νερού επί του αμαξωτού δρόμου προς Ζαγόρι, στη τοποθεσία πάνω από τα Αμπέλια της Δοβράς, στο εικονοστάσι στον Άη-Νικόλα και να γίνει μια αξιόλογη βρύση.

Η βρύση τελικά έγινε τους περασμένους μήνες (Οκτώβριος-Νοέμβριος 2006) και αξίζουν συγχαρητήρια τόσο στην εκτελεστική επιτροπή της Διαθήκης της Αγγελικής Παπάζογλου, όσο και στους Συμβούλους Αθηνών.

Περισσότερο όμως στο Βιτοινό Δ. Γιαννί, που πραγματοποιήσε τη δέσμευσή του προς εμένα και τον Δήμαρχο Κεντρικού Ζαγοριού, σε συνάντηση που είχαμε πριν από χρόνια στο μνημόσυνο της μεγάλης ευεργέτιδας στον Άη-Νικόλα στα Λιβαδάκια της Βίτσας.

Ιστορική περιγραφή Δολιανών, κώμης της Ηπείρου, ΠΟΙΗΤΙΚΩΣ

Το αντίγραφο της ιστορικής έμμετρης περιγραφής των Δολιανών μου παραχωρήθηκε από την **κ. Ρούλα Γκαρίλη-Ρηγανάτου** και την ευχαριστώ.

Τα σημερινά Δολιανά προ της κατακτήσεως ήταν καλύβια (γεωργοκτηνοτροφικά κτίσματα) των κατοίκων του Παπίγκου. Λίγο μετά την κατάκτηση οικίστηκαν και ο οικισμός ονομάστηκε Γενι-Κιοί-Δολιανά. Η ευρύτερη περιοχή των χωριών από Τσερβαροσούδενα και δυτικά ονομάζονταν τότε Πάπιγκο για διάκριση από το Ζαγόρι ή Ζαγόρια προς τα ανατολικά.

Τα Δολιανά ακολουθούν την τύχη των χωριών του Παπίγκου και απολαμβάνουν των προνομίων της αυτονομίας και αυτοδιοίκησης και παράλληλα η έννοια Ζαγόρι ή Ζαγόρια φτάνει πέρα απ' τα Δολιανά στα Πάνω και Κάτω Ραβένια, Γεροπλάτανο, Μεσοβούνι κλπ. Τα Δολιανά τσιφλικώ-

* * * * *

*Εκ γενετής ο άνθρωπος είναι προορισμένος
υπέρ πατρίδος να πονεί όλως αφοσιωμένος.
Καθήκον εβίασε κι' εμέ δια να εξετάσω
αρχήν τε και τα αίτια σχεδόν να περιγράψω
της φίλης μου γεννήτορος δεινοπαθήματά της,
Τύχης την περιπέτειαν καθ' όλας τας τροπές της
Η χώρα των Δολιανών προ εννενήντα χρόνων
ή του Ζαγοριού τα χωριά υπήγετο τον χώρον,
Ην Κωρωνίς του Ζαγοριού, πατρίς ανδρών ενίων
περικλέων τε των πολλών εξόγως των Γενναδίων.
Η φύσις τη επροίκισε χαρίσματα μεγάλα
με κάμπους τε και ποταμούς, πεδιάδας τε και άλλα,
ο θύαμις μεν αφ' ενός και ο Γορμός εξ' άλλου
τω όντι την αποκαταστούν Ηλύσια του άδου,
Πλάτανοι κατάισκοι περίφημος Ιτέα
βεβαίως έπρεπε νάχουσιν Όμηρον συγγραφέα
προς τε και τον Δαυίδ αυτόν υπό τερπνάς ιδέας
να ψάλλ' με την κιθάραν του όας θείας του ιδέας.
Η θέσις η πεντάλοφος και σύδενδρος συνάμα
κινούσι πάντα άνθρωπον να την θωρή ως θαύμα,
ο εκτενής ορύζων της τριγύρω γύρω λόφοι
κατοικία τέτοιας εις θνητόν ουδέποτε εδόθη,*

Γεύση από Ζαγορίσιο μαγειριό

Το ημερολόγιο του **Μορφωτικού Συλλόγου των Κάτω Σουδενών** για το 2007 δεν είναι μόνον ένα τετράδιο μαγειρικής. Είναι γεύση από παράδοση και αίσθηση ξεχασμένων πρακτικών στην προετοιμασία του φαγητού. 12 κατωσουδενιώτισσες βάζουν τη σφραγίδα της τέχνης και της τεχνικής τους, των υλικών αλλά και των μυστικών για την ποιότητα και την επιτυχία στο αποτέλεσμα. Μια συνταγή για κάθε μήνα που στο όνομά του δεν παραλείπουν και τη λαογραφική του διάσταση. Έτσι για παράδειγμα, ο Γενάρης είναι ο μεγάλος Μήνας και «τον λεν γεννάρη, γιατί γεννάν οι μήνες και τα αρνιά». Ο Αύγουστος είναι ο Καλός Μήνας και του «Αυγούστου οι δρίμες στα πανιά και του Μαρτίου στα ξύλα».

Τα κείμενα υπογράφονται από την Καλλιόπη Στάρα που, ως προσεκτική ερευνήτρια, γιακάθε μήνα παρέθεσε και ένα αντιπροσωπευτικό φαγητό. Αναζήτησε, συνομόλησε, ηχογράφησε και κατέγραψε σ' ένα τεφτέρι μαγειρικής όλα όσα της είπαν, με το δικό τους τρόπο οι ζαγορίσιες νοικοκυρές που συνάντησε «στο ονειρικό εκείνο κλίμα των ζεστών μαγειριών» όπως και η ίδια γράφει. Σεβάστηκε το λόγο τους, το λεξιλόγιο και το προσωπικό τους ύφος. Κατέγραψε όχι μόνο τα σκούπρα, το σκ'τι, η κορφίγκω, τα κολίντα είναι λέξεις που σε μας τους ζαγορίσιους κεντρίζουν τις μνήμες μας και μιλούν στην ψυχή μας.

Αξιοπρόσεκτη ακόμη η γυναικεία παρέμβαση στην καλλιτεχνική παρουσίαση του ημερολογίου. Είναι η Αφροδίτη Ζούκη που επιμελήθηκε την αισθητική του με ζωγραφιές σε όλες τις χειρόγραφες σελίδες του και περίτεχνο δέσιμο που συμπληρώνει της αίσθηση του αυθεντικά χειροποίητου.

Δεν παραβλέπω όμως και το σχόλιο της πρώτης σελίδας του ημερολογίου: «Η προσπάθεια μια απόπειρα για να μην ξεχάσουμε όλα αυτά τα φαγά που μας ανέθρεψαν, μας όρισαν και θα μας δένουν για πάντα με τον τόπο και τους ανθρώπους του, αποτελώντας ταυτόχρονα κομμάτι της ιστορίας μας και μέρος της ταυτότητάς μας».

Ας επαινέσουμε αυτή την απόπειρα που έχει σαν αφητηρία την αντίληψη ότι η τροφή δε σχετίζεται μόνο με την απλή επιβίωσή μας αλλά έχει και μια κοινωνική και πολιτισμική υπόσταση.

ΜΑΡΙΑ ΤΣΟΥΠΗ

νονται το 1792 απ' τον Αλή Πασά, μια που διέθεταν εύφορο κάμπο στη λεκάνη του Παρακαλάμου, εξαιρετικά αμπέλια στις προσήλιες πλαγίες (η θέσις η πεντάλοφος), αξιόλογη κτηνοτροφία και τέλος δυτικά τρέχει το ποταμάκι Γορμός και νότια βρίσκονται οι πηγές του Καλαμά.

Μετά το θάνατο του Αλή, σαν ιμνιάκι τοποθετούνται στην Επαρχία Κουρεντών μέχρι το 1882. (Ιωάννης Λαμπρίδης, Ζαγοριακά 1870, σελ. 4).

Το 1882 ο Καμμάρας βρίσκεται για δουλειές στην Πόλη και πληροφορείται ότι τα Δολιανά πουλιούνται. Κινητοποιούνται οι εχούμενοι Δολιανίτες, συγκεντρώνουν 10.500 χρυσές οθωμανικές λίρες κι αγοράζουν απ' τα Κούρεντα την ελευθερία τους (τον τιμαλή της ιδιοκτησίας τίτλον). (Ιωάννης Λαμπρίδης, Κουρεντιακά και Τσαρκοβιστιακά 1888, σελ. 73).

Απόστολος Ντιναλέξης

*Ιστορικοί αμφισβητούν και τώρα ετ' ακόμη
ότι αυτού ευρίσκεται μαντείο η Δωδώνη.
Το έξοχόν της φυσικόν και θεία καλλονή της
βάσκανον έσυρεν οφθαλμόν δια καταστροφήν της.
Ο άθλιος Αλή-Πασσάς από το Τεπελένι
βιαιώς εκατόρθωσε Τσιφλήκι του να γένη
Γέροντας εβασάνισε με βάσανα μεγάλα
φοβερισμούς και φυλακάς και πλείστα όσα άλλα
και τέλος επενόησε εις την λίμνην να τους ρίψη
Ούτω δα η χώρα μας εκείνον επωλήθη.
Χιλιάδας γρόσια ιδανικά χωρίς Ομολογίαν
‘ς τον αέρ' υπέγραψαν η Δημογεροντία
Και τέλος Τσιφλήκι 'γείναμαν μια εκατονταετηρίδα
μέχρις υπέστη και αυτός εκδιώξιν των θειαν.
Αλ' όπου είναι όφελος, δεν είναι αδικία;
εντεύθεν κατηντήσαμεν υπ' άλλην κηδεμονίαν,
Απ' επαρχίας Ζαγοριού Κουρεντού Επαρχία
διάστημα πολλών ετών ως τα ογδοήντα τρία,
το πράγμα τότε ήλαξε και κάπως ηλλοιώθη
Τω Αλή-Φωατ η χώρα μας αντάλλαγμα εδόθη
Και τότε πλεία εφθάσαμεν εις θέσιν χειροτέρα
σκλάβοι ολ' εγειναμε ς τ Αλή Φαώτ τα χέρια.
Εμείναμεν δε και εις αυτόν μια όλη επταετία
επικαλούντες τον Θεόν βοήθειαν την θείαν
Αι ίσχυσε πλέον το δίκαιον και έπαθεν η αδικία
και πάλιν κατετάχθημεν ς την πρώτην μας χορεία.
Καμμάρας ς την Πόλι έτυχε δι' άλλην τινά αιτίαν
Πατρίδος μας η πώλησις του 'πηνεν εις τα αυτιά
ως κεραυνός επέπεσε βεβαίως εις εκείνον
κι' αυθωρεί επέταξε να βρη τον Κωνσταντίον
τον Κωνσταντίνον τον Τσαντή για να του αναγγείλη
η Τύχη της Πατρίδος μας τι ήθελ' απογίνει
Και ως εκ θείας αρωγής έτρεξαν εσπευσμένοι
να μάθουν τα καθέκαστα και τι τους περιμένει.
Ευτυχώς όμως έτυχον κ. Ιωάννην τον Πολυγέτην
μέγαν άνδρα αληθώς τον μόνον μας ευεργέτην
αι πράξεις των ομολογούν, τα κατορθώματά των
υπέρ πατρίδος εμόχθησαν μ' όλα τα δυνατά των
Τα πάνδενα υπέστησαν για την άθλια πατρίδα
και ούτως ηξιώθησαν (τα) «Η μνήμη των αιωνία».
Των δυο τα ονόματα, ως και του Πολυγέττου
θα μένουν ανεξάλειπτα του μόνου ευεργέτου
Από γενεάς γενεών εως την συντελείαν
αιωνίως θα σώζηται η μνήμη των Αιωνία.
Χαίρετε λοιπόν φίλοι και οι τρεις
ότι τα ονόματ' Υμών,
ως των πρωταγωνιστών, εγράφησαν εν Ουρανοίς.*

Τω Σεβαστώ μοι κυρίω κ. Μιχαήλ Τσαντή Ανατίθωιν
ο γράψας.

Η ποιητική εξιστόρηση ευρέθη εις το αρχείον του αποβιώσαντος **Βασιλείου Τσαντή**.

Φέρεται ότι εγράφη κατά το 1882 υπό του **Ιερώνυ Γεωργίου Κωστή** προστατευόμενου του **Γεωργίου Γενναδίου** παρ' ου και εισήχθη δια σπουδας εις το Πρώτον Γυμνάσιον Αθηνών εις το τμήμα των Θρησκευτικών Μαθημάτων.

22 Αυγούστου 1965 - Δολιανά.

Κρατώ στα χέρια μου την πρόσφατη ποιητική συλλογή «Θύμησης» του Μενέλαου Κικόπουλου, φιλόλογου Λυκειάρχη, γνωστού ιστορικού, λαογράφου και ποιητή, τη διαβάζω, την ξαναδιαβάζω και δεν την χορταίνω. Τη μελετώ, την ξαναμελετώ και δεν μπορώ να την αξιολογήσω ξεχωρίζοντας κάποια ποιήματά της, γιατί τα βρίσκω το ένα καλύτερο από το άλλο κι όλα μαζί να συν-

θέτουν μια σύγχρονη ραψωδία. Εμπνευσμένα τα πλείοτερα από την ιδιαίτερη πατρίδα του ποιητή, τον Ελαφότοπο Ζαγορίου, διακρίνονται για την άκρατη πατριδολατρία τους. Γνήσια αγριολούλουδα του βουνού αποπνέουν τα μεθυστικά αρώματα της γενέθλιας γης, την ευωδιασμένη φρεσκάδα της εξοχής

ΜΕΝΕΛΑΟΥ ΣΤ. ΚΙΚΟΥΠΟΥΛΟΥ:

ΘΥΜΗΣΕΣ

Ποιητική συλλογή

Γράφει ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΝΤΙΝΑΛΕΞΗΣ

και το μυρωμένο αγέρι της Τσερβαρόραχης.

Η ποιητική συλλογή –τρίτη στη σειρά– περιέχει 31 ποιήματα κατανεμημένα σε τρεις ενότητες. Η πρώτη ενότητα με τον τίτλο «λυρικός στίχος» περιλαμβάνει 10 συντά. Τέλεια από γλωσσικής και λογοτεχνικής πλευράς ακολουθούν πιστά τους αυστηρούς κανόνες του δύσκολου τούτου ποιητικού είδους τόσο στο στίχο, όσο στο μέτρο και την ομοιοκαταληξία. Δουλεμένα με περίσσιο ζήλο και απaráμιλλη μαστοριά δεν έχουν να ζηλέψουν σε τίποτε παρόμοια ποιήματα φτασμένων ποιητών. Ξεχωρίζω το συντό «Η μηλιά», προϊόν πονεμένου παιδικού βιώματος του ποιητή, που βραβεύτηκε στους Ε΄ πανελληνίους αγώνες του Πολιτιστικού Οργανισμού του Δήμου Λευκίμμης Κέρκυρας ανάμεσα σε 400 ποιήματα. Το περιεχόμενό του βρίσκει την επαλήθευσή του στη φιλοσοφική θεωρία του παμψυχισμού, σύμφωνα με την οποία τα πάντα στην φύση ενέχουν κάποια ψυχική ουσία ανάλογη μ' εκείνη του ανθρώπου.

Άδειο από μήλα εφέτος το καλάθι,
ο Κώστας μου κι αν πρόωρα διαβαίνει,
μαζί του κι η μηλιά του εμαράθη.

Στου παραδείσου τ' άλσος εθεάθη,
στον ίσκιό της μηλιάς του ν' ανασαίνει
ο φυτευτής της, που άγουρος εχάθη.

Η δεύτερη ενότητα με τον τίτλο «παραδοσιακός στίχος» περιλαμβάνει επίσης 10 ποιήματα γραμμένα σε στίχο ίαμβο δεκαπεντασύλλαβο ανομοιοκατάληχτο, όμοιο μ' εκείνο της δημοτικής ποίησης. Τα ποιήματα χαρακτηρίζονται για τη λεκτική, φραστική και μετρική επάρκεια, που εγγίζει τα όρια της τελειότητας. Δουλεμένα πάνω σε λαϊκά πρότυπα αμιλλώνται εκείνα της δημοτικής ποίησης. Ξεχωρίζω, πέρα από το ποίημα «Ο εγγονός μου» που συγκίνησε ασφαλώς πολλούς παππούδες και γιαγιάδες, το ποίημα «Περίπατος στη δημοσιά» για την αρτιότητα του στίχου, την ευρηματικότητα και βαρύτητα της λέξης και την πληρότητα και δύναμη της έννοιας.

Στης δημοσιάς μας το στρατί, του δει-
λινού την ώρα,
που το στρωτό το διάβα του το λιώ-
γεμα χρυσώνει,
περιδιαβάζουν ξέγνοιαστοι φερτοί
συγχωριανοί μας.
Μακαρισμένη η στιγμή για τον περι-
πατό τους!

Η τρίτη ενότητα με τον τίτλο «σύγχρονος στίχος» περιλαμβάνει 11 ποιήματα. Γραμμένα σ' ελεύθερο στίχο χαρακτηρίζονται για τη λεκτική και την νοηματική τους καθαρότητα. Δεν αρέσκονται το δυσνόητο, όπως συμβαίνει συνήθως με τα περισσότερα ποιήματα του είδους αυτού, αλλά επιδιώκουν κι αγαπούν την απλότητα των εννοιών και την υψηλότητα των νοημάτων. Ξεχωρίζω το ποίημα «Μου φτάνει». Γραμμένο σε πρώτο πρόσωπο διακρίνεται για το ρωμαλέο ρεαλισμό του, που συγκινεί βαθύτατα.

Χαίρομαι το ξημέρωμα
ξάστερο ή συννεφιασμένο,
τι σημασία έχει η όψη του,
μου φτάνει, που ξημερώθηκα.
Χαίρομαι τη μέρα
βροχερή ή ηλιόλουστη,
τι σημασία έχει η θωριά της,
μου φτάνει, που διημέρευσα.

Χαίρομαι το δειλινό
φατεινό ή μουντό,
τι σημασία έχει η χροιά του,
μου φτάνει, που δειλινίσασα.
Χαίρομαι τη νύχτα
έναστρη ή σκοτεινή,
τι σημασία έχει η μορφή της,
μου φτάνει, που νυχτώθηκα.

Τελειώνοντας αισθάνομαι την ανάγκη να συγχαρώ τον κ. Μενέλαο Κικόπουλο για την όντως αξιολογη ποιητική συλλογή του και να του ευχηθώ υγεία και δύναμη για νέα πνευματική δημιουργία.

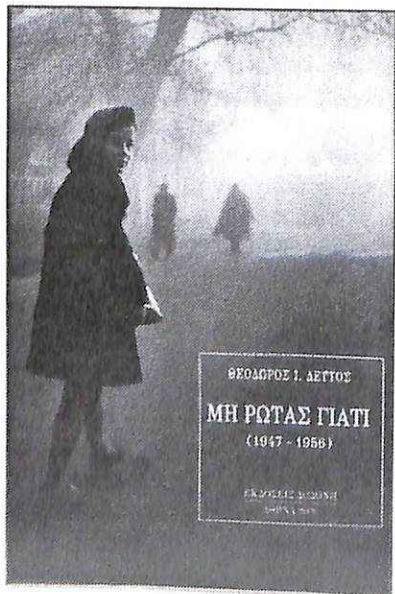
ΜΗ ΡΩΤΑΣ ΓΙΑΤΙ, 1947-1956

Θ. Δεύτερος, από τις εκδόσεις «ΔΩΔΩΝΗ»

εντύπωση οι απροσδόκητες εξελίξεις, στην κορύφωση του αδελοφκτόνου σύρραξης. Δυο στρατοί ελληνικοί αντιμέτωποι...

...«Όλη η Ήπειρος στο ποδόρι της ανησυχίας και του φόβου. Όλη η Ελλάδα σε συναγερμό, θλίψη, και ρημαγμένη με φυτευτούς σταυρούς στα βουνόραχα. Η ντοπιολαλιά, η κρατούσα γλώσσα. Η γλαφυρότητα στολίδι. Γλώσσα απλή και λαϊκή. Λεκτικό των χωριών μας σε τοπική και ιδιωματική προφορά. Πολύ συναισθηματικό έργο, ένας πονεμένος ήχος που σβήνει σε κορμιά άψυχα, ένα άλγος, ένας πόνος από την σκληρή τύχη.

Γευθήκαμε πολεμικές σκηνές και το λεκτικό, εκατέρωθεν. Μάθαμε την ψυχολογία τους και τα τρα- γικά περιστατικά. Στις σελίδες αποτυπώθηκε η οδύνη και ο χαλασμός, μέσα στη φυσική πλοκή των

γικά περιστατικά. Στις σελίδες αποτυπώθηκε η οδύνη και ο χαλασμός, μέσα στη φυσική πλοκή των

ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ «ΝΕΟΦΥΤΟΣ ΔΟΥΚΑΣ»

Πήραμε και δημοσιεύουμε τις απαντήσεις τόσο του προέδρου της Βιβλιοθήκης «ΝΕΟΦΥΤΟΣ ΔΟΥΚΑΣ», όσο και του Προέδρου του Πολιτιστικού Συλλόγου Πάνω Σουδενιώτων, προς τον κ. Δήμαρχο Κεντρικού Ζαγορίου.

Αρμόδιος να απαντήσει σ' αυτές είναι θέ- θαια ο Δήμαρχος. Από πλευράς μας απορρί- πτουμε τις (με άκομφο κατά τη γνώμη μας τρόπο) κατηγορίες κατά του Περιδικού μας περί «μεροληψίας» ή (ούτε λίγο ούτε πολύ) αυτές που θέλουν «Το Ζαγόρι μας» «σύμμαχο

της παραπληροφόρησης και της ψευδολογίας του Δημάρχου» σε ό,τι αφορά τη Βιβλιοθήκη «Νεόφυτος Δούκας».

Για το Περιδικό μας είναι αυτονόητη η επι- θυμία μας να λειτουργήσει η αξιολογή αυτή Βιβλιοθήκη και δεν θέλουμε να εμπλακούμε σε μια διένεξη που μόνο λύπη μας προξενεί.

Αν τώρα στην επιστολή παραίτησης του Δ.Σ. της Βιβλιοθήκης δεν δημοσιεύσαμε το σχετικό συνημμένο πρακτικό είναι γιατί το θεωρήσαμε (λάθος μας ίσως) περιττό με δεδομένη και τη

στενότητα του χώρου.

Από αυτού όμως ως την εκτόξευση των απα- ράδεκτων κατηγοριών κατά του Περιδικού μας, πάει πολύ νομίζουμε.

Και για να τελειώνουμε. Ξεκαθαρίστε την όλη υπόθεση μεταξύ σας (υπεύθυνοι και αρμό- διοι) και μην εμπλέκετε το Περιδικό σε μια υπόθεση που μέχρι τώρα κανένας δεν φρόντισε να το πληροφορήσει, για τα τεκταινόμενα όλων αυτό τον καιρό.

Το «Ζ» μας

Αγαπητό «ΖΑΓΟΡΙ»

Στο φύλλο του Ιανουαρίου τευχ. 343 σελίδα 14, δημοσιεύσατε σε μονόστηλο την παραίτηση του Δ.Σ. της βιβλιοθήκης «ΝΕΟΦΥΤΟΣ ΔΟΥΚΑΣ» αλλά ταυτόχρονα σχε- δόν απάντηση προφανώς του κ. Παπαναστασίου (Δημάρχου Κ. Ζαγορίου) ανυπόγραφη.

Θεωρώ ότι ενεργήσατε μερολη- πτικά. Η παραίτησή μας έγινε κάτω από μια σειρά γεγονότων που δικαιο- ολογούσαν την πράξη μας αλλά δεν φαίνονται στην εφημερίδα. Σας ενημερώσαμε παραθέτοντας όλα τα στοιχεία των σχετικών εγγρά- φων που προηγήθηκαν.

Δημοσιεύσατε όμως κρίσεις και επικρίσεις –αυθαίρετες– του κ. Δημάρχου. Για το δίκαιο και την ισονομία, παρακαλώ πολύ, στο επό- μενο φύλο του Φεβρουαρίου να δημοσιεύσετε τη σχετική απάντηση στον κ. Δήμαρχο προς σωστή ενη- μέρωση των αναγνωστών σας.

Αναμένω την αποκατάσταση της αλήθειας με τη δημοσίευση της απάντησής μου για να μην υπάρχει συνέχεια. Το οφείλετε αυτό γιατί προέκυψε και μείζον προσωπικό θέμα με το σχετικό σας δημοσίευ- μα.

ΙΩΑΝΝΙΝΑ 6 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2007
Ευχαριστώ πολύ
ΠΑΝ. ΤΣΟΥΜΑΝΗΣ

BIBΛΙΟΘΗΚΗ
«ΝΕΟΦΥΤΟΣ ΔΟΥΚΑΣ»

Ο Δημοτικός Σύμβουλος και πρώην Πρόεδρος της Δημ. Βιβλιο- θήκης «ΝΕΟΦΥΤΟΣ ΔΟΥΚΑΣ» κ. Τσουμάνης Παναγιώτης απαντά στον κ. Δήμαρχο.

Στο Ζαγόρι τεύχος 343 σελ. 14 του Γενάρη αποδεικνύεται ότι ο στρουθοκαμηλισμός του κ. Παπα- ναστασίου (Δημάρχου) δεν έχει όρια. Ξέφυγε τελείως και συσώ- ρευσε σε μια σελίδα της εφημερί- δας «ΖΑΓΟΡΙ» ένα σωρό ανακρίβει- ες-ψέματα αλλά και αυθαίρετες κρίσεις.

Τα πραγματικά γεγονότα έχουν ως εξής:

1) Η παραίτηση του Δ.Σ. δεν έγινε για εντυπωσιασμό. Θα μπο- ρούσε βέβαια να γίνει την προεκλο- γική περίοδο.

Τι θα έλεγε τότε ο κ. Παπανα- στασίου; Εμείς δεν παιδιάρizουμε. Του επιστρέφουμε τα παιδιάρizμα- τα.

2) Το ποιος καθυστέρησε να ορισθεί το Δ.Σ. στη Βιβλιοθήκη απο- δεικνύεται με γραπτά και όχι κορό- νες ενοχής.

Συγκεκριμένα, το Ν.Π.Δ.Δ. ανα- γνωρίστηκε το 2003 με τη με αρ. 15274.1-7-2003 απόφαση της Περι- φέρειας Ηπείρου (ΦΕΚ 971/15-7-2003) και πρώτη πρόσκληση που θα ορίζονταν τα μέλη του Δ.Σ. από το Δημοτικό Συμβούλιο ήρθε για συζή- τηση τον Ιούλιο του 2005 (2307/11-7-2005).

Το θέμα ανεβλήθη μετά από πρόταση του Προέδρου του Δημο- τικού Συμβουλίου γιατί από τη συζήτηση φάνηκε ότι το Τοπικό Συμβούλιο δεν είχε ρωτήσει τα προταθέντα μέλη αν δέχονται ή όχι να είναι στο Δ.Σ. της Βιβλιοθήκης.

Ενώ έπρεπε να συζητηθεί στην αμέσως επόμενη συνεδρίαση, επα- νήλθε το ίδιο θέμα για συζήτηση –δυστυχώς– τον Ιανουάριο του 2006 με την πρόσκληση (41/9-1-06), και ορίστηκε Δ.Σ. με την (12/9-1-06) απόφαση του Δημ. Συμ.

Ενώ έπρεπε να συζητηθεί στην αμέσως επόμενη συνεδρίαση, επα- νήλθε το ίδιο θέμα για συζήτηση –δυστυχώς– τον Ιανουάριο του 2006 με την πρόσκληση (41/9-1-06), και ορίστηκε Δ.Σ. με την (12/9-1-06) απόφαση του Δημ. Συμ.

Ποιον βαρύνει αυτή η καθυστέ- ρηση το καταλαβαίνει κι ένα μικρό παιδί όχι όμως ο κ. Δήμαρχος.

3) Ψευδοδικαιολογείται για την αυθαίρεσή του να μην υλοποιήσει την ομόφωνη απόφαση της Δημαρ- χιακής Επιτροπής (79/8-5-06) με την οποία ψηφίστηκε η οικονομική ενίσχυση της Βιβλιοθήκης με 4.000,00Ε και επικαλείται ότι δεν υπήρχε προϋπολογισμός. Ο ίδιος συμβούλευε και διαβεβαίωνε τον Γραμματέα κ. Τέφα ότι όλα θα γίνο- νται μέσα από την Ταμειακή Υπηρε- σία του Δήμου.

Αλήθεια έχει τόσο άγνοια; 4) Η παράδοση των βιβλίων βαρύνει αποκλειστικά την Επιτροπή που ορίστηκε από το Δημ. Συμβού- λιο (22/15-3-06) γιατί ποτέ δεν έκανε την καταγραφή των βιβλίων

για να μπορεί να τα παραδώσει.

Απαράδεκτα-ανυπόστατα και κακόβουλα όσα επικαλείται ο κ. Δήμαρχος.

5) Για την παραίτηση του Γραμ. κ. Τέφα το Δ.Σ. δεν ήταν ενήμερο. Έγινε αποδεκτή από τον κ. Δήμαρ- χο; Αν ναι, γιατί δεν δρομολόγησε την αντικατάστασή του ως οφείλει; Πότε τελικά θα αναλάβει τις ευθύ- νες των παραλείψεών του, της ανυ- παρξίας του;

6) Τι έχει να μας πει για το κατ'αδίασμα στον Πρόεδρο Τ.Σ. κ. Αχνούλα και τις παρατηρήσεις στον κ. Τέφα και κ. Δόνο για την ομόφω- νη παραίτηση; Δεν είναι κατάχρηση εξουσίας αυτό;

Ψεύδεται ασύστολα για εντυ- πωσιασμό, να υποστηρίξει ότι δεν υπέγραψε την παραίτησή του ο κ. Αχνούλας. Υπάρχει στο Πρακτικό φαρδιά πλατιά η υπογραφή του που τον διαμεύδει.

7) Ο προϋπολογισμός του 2007 θα είναι τροχοπέδη στο νέο Δ.Σ. λέει ο κ. Δήμαρχος. Του δηλώνω ότι και εγώ ο ίδιος δεν θα τον ψηφίσω στο Δ.Σ. για να μην εγκρι- θεί και έτσι να συνταχθεί νέος.

8) Όσο για τις κρίσεις και επι- κρίσεις, για τον απερχόμενο Πρόε- δρο, ας είναι προσεχτικότερος.

Σε όποιο πόστο και αν ορίστηκε από το Δημ. Σ. έφυγε με ψηλά το κεφάλι και με επιτυχία. α. περί Μακρυγιάννη να μην τα σκαλίζει γιατί ο ίδιος είναι πολέμιος των ρησέων του και όχι οι άλλοι. Συγκε- ντρωτισμός στο μεγαλείο του.

Και κάτι ακόμα. Το γρηγορότερο να απαλλαγεί από την αλαζονεία της εξουσίας που τον χαρακτηρίζει για καλό της περιοχής που τον επέλεξε ξανά να την διοικεί.

Ο ΔΗΜ. ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
Και πρώην Πρόεδρος
της Βιβλιοθήκης
ΠΑΝ. ΤΣΟΥΜΑΝΗΣ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ
ΤΟΥ ΠΟΛ.ΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ
ΠΑΝΩΣΥΔΕΝΙΩΤΩΝ
ΣΤΟ ΔΗΜΑΡΧΟ

Κύριε Δήμαρχε,
Χαίρομαι αφάνταστα που με χαρακτηρίζετε «Παιδί» με τα ανά-

λογα «παιδιάρizματα» στην επιστο- λη-απάντηση στην παραίτηση του Δ.Σ. της βιβλιοθήκης «Νεόφυτος Δούκας». Κι αυτό γιατί τα «παιδιά» είναι αυτά που δεν μολύνονται από τις κοινωνικές υποκρισίες, και οι ενέργειές τους δεν κλαδεύονται από τους νόμους του συμφέροντος που εσείς «οι μεγάλοι» αντιπροσω- πεύετε. Συννυμο των «μεγάλων» και όχι των «παιδιών» είναι, πολλές φορές, η μεροληψία και η υποκρι- σία! Ανέναντι στους «μεγάλους» τα «παιδιά» έχουν πάντα άδικο, ιδίως όταν έχουν δίκιο! Σ' αυτό το «άδικο» και το «δίκιο» έγκειται το αμετάβλητο της κοινωνίας μας και ο διαταγμός μπροστά στις αλλα- γές.

Δεν σας άγγιξε, όπως φαίνεται, η γενική κατακραυγή που δεχθήκα- τε από όλο τον πολιτικό κόσμο, από τα Μ.Μ.Ε. των Ιωαννίνων για την εγκληματική αδιαφορία που δείξα- τε επί ό,τι και μισότη γι' αυτήν την πνευματική περιουσία που βρίσκε- ται δίπλα σας και που τόσα χρόνια όλα τα έγγραφα για την ανάδειξη της τα κρατούσατε κλειστά στα συρτάρια σας. Βρήκατε και την εφημερίδα «Ζαγόρι» που δεν δημοσίευσε αυτοτελή την επιστο- λή παραίτησης, σύμμαχο της δικιάς σας παραπληροφόρησης και της δικιάς σας ψευδολογίας.

Στην φτωχική σε επιχειρήματα απάντησή σας ψάχνετε να γίνετε δικηγόρος άλλων, λες και δεν έχουν φωνή αυτοί, ψάχνετε μερικά τυπικά προβλήματα που αν είχατε την βούληση θα λυνόταν σε ελάχι- στο χρόνο και αγωνιάτε να δραπε- τεύσετε από τις βαριές ευθύνες σας.

Παραμένετε επί τόσα χρόνια, σαν Δήμαρχος, αναισθητός σε θέματα Πολιτισμού, παίζετε τον ίδιο ρόλο που θα έπαιζε ένας κου- φός και μύωπας καπετάνιος σε ένα πλεούμενο.

Κύριε Δήμαρχε, το να είναι κάποιος υπερήφανος και αντικειμε- νικός είναι πράγματι πολύ δύσκολο αλλά αξίζει τον κόπο η προσπάθεια να τα καταφέρει να γίνει...

Βασίλης Δόνος
Πρόεδρος Πολιτιστικού Συλλόγου
Πανωσυδενιωτών

Γιάννης 31-1-2007

ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓ. ΒΛΑΣΙΟΥ ΠΑΠΙΓΚΟΥ			
ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΣΟΔΩΝ-ΕΞΟΔΩΝ ΧΡΗΣΗΣ 2006			
ΕΙΔΟΣ ΕΣΟΔΩΝ	ΠΟΣΑ ΚΑΤΑ ΑΡΘΡΑ	ΠΟΣΑ ΚΑΤΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	
I. ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ			
ΚΕΦ. Α Έσοδα ακινήτων			
Αρθρ. 1 Μισθώματα αστικών ακινήτων	6396		
Ενοίκιο από διαμέρισμα Β' ορόφου			
Ενοίκιο από διαμέρισμα Γ' ορόφου			
Ενοίκιο από αγροτεμάχιο	8619		
2) χαρτόσημο ενοικίων 3,6%	658	15663	
ΚΕΦ. Β Έσοδα καταθέσεων			
Αρθρ. 1: τόκοι διαρκών τραπεζικών καταθέσεων	60	60	
ΚΕΦ. Γ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ			
Υπόλοιπο παρελ. Χρήσης	13742	13742	
ΚΕΦ. Δ' εγγυήσεις δημοπρασίας			
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟΝ ΕΣΟΔΩΝ	29.465		
ΕΙΔΟΣ ΕΣΟΔΩΝ	ΠΟΣΑ ΚΑΤΑ ΑΡΘΡΑ	ΠΟΣΑ ΚΑΤΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	
I. ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΞΟΔΑ			
ΚΕΦ. Α Έξοδα Διοίκησης & διαχ/σης Περιουσίας			
Αρθρ. 1 ενίσχυση εκκλησίας Αγίου Βλασίου για πληρωμή εξόδων Ιεροψάλτου κ.λ.π.	2500		
Αρθρ. 2 Γραφική ύλη			
Αρθρ. 3 Δημοσιεύσεις	154		
Αρθρ. 4 Έξοδα Νομικού συμβούλου	500		
Αρθρ. 5 Έξοδα Λογιστή	600		
		3754	
ΚΕΦ. Β Έξοδα συντήρησης περιουσίας			
Αρθρ. 1 επισκευή κ.λ.π. εκκλησίας Αγ. Βλασίου			
Αρθρ. 2 φόροι δημοσίου, δημοτικοί φόροι κ.λ.π.	2355		
Αρθρ. 3 πετρέλαιο κεντρ. θέρμανσης	1200		
Αρθρ. 4 συντήρηση διαμερισμάτων	476	4031	
ΚΕΦ. Γ' εκτέλεση υποχρεώσεων και όρων του κλ/τος			
Αρθρ. 1 τέλεση μνημόσυνου του διαθέτη	218		
Αρθρ. 2 έξοδα για την εκκλησία	4853		
Αρθρ. 3 αγορά ιερ. στολών-ευαγγέλιου και άλλα		5071	
ΚΕΦ. Δ' λοιπά έξοδα			
Αρθρ. 1 Αλλαγή σκοπού διαθήκης			
Αρθρ. 2 Έξοδα μη προβλεπόμενα			
ΣΥΝΟΛΟΝ ΕΞΟΔΩΝ	12.856		
ΣΥΝΟΛΟΝ ΕΣΟΔΩΝ	29.465		
ΥΠΟΛΟΙΠΩΝ ΓΙΑ ΝΕΑ ΧΡΗΣΗ	16.609		
ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΗ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ 2006			
ΕΣΟΔΑ	ΕΥΡΩ	ΕΞΟΔΑ	ΕΥΡΩ
Α' ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	15.005	Α' ΤΑΚΤΙΚΑ	3.754
Β' ΧΑΡΤΟΣΗΜΟ		Β' ΕΞΟΔΑ ΣΥΝ/ΣΗΣ	
ΕΝΟΙΚΙΩΝ 3,6%	658	ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	4.031
ΕΣΟΔΑ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ		Γ' ΕΚΤΕΛΕΣΗ	
ΤΟΚΟΙ ΤΡΑΠΕΖ. ΚΑΤ/ΣΕΩΝ	60	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	5.071
Γ' ΥΠΟΛ. ΤΡΑΠ. ΧΡΗΣΗΣ	13.472	Δ' ΛΟΙΠΑ ΕΞΟΔΑ	
Δ' ΕΓΓΥΗΞΕΙΣ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΣ		ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ	12.856
ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	29.365		
		ΕΣΟΔΑ	29.468
		ΥΠΟΛΟΙΠΟ	16.609
Εισηφίσθη Παρά του εκκλησιαστικού συμβουλίου			
Α' Με έσοδα	ευρώ 15.723		
Β' Υπόλοιπου παρελθόντος χρήσεως	ευρώ 13.742		
ΣΥΝΟΛΟ	ευρώ 29.465		
Γ' έσοδα	ευρώ 12.856		
Υπόλοιπο	ευρώ 16.609		
		ΠΑΠΙΓΚΟ 2007	
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ		ΤΑ ΜΕΛΗ	
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ		ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΑΝ.	
ΙΕΡΕΑΣ		ΜΠΑΛΤΑΣ ΘΩΜΑΣ	
		ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ ΔΗΜ.	
		ΣΤΟΥΚΙΔΗΣ ΧΡΙΣ.	

Η ΧΡΥΣΑΝΘΗ ΕΥΘΥΜΙΟΥ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΛΑΦΟΤΟΠΟ ΖΑΓΟΡΙΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΔΙΔΕΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΣΕ ΜΑΘΗΤΕΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ – ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ – ΛΥΚΕΙΟΥ ΚΑΙ Τ.Ε.Ε. ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΕΤΑΙ Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ (ΕΚΘΕΣΗ, ΓΝΩΣΤΟ ΚΑΙ ΑΓΝΩΣΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ, ΛΑΤΙΝΙΚΑ) **ΤΗΛΕΦΩΝΟ 2651039394 - ΚΙΝΗΤΟ 6948873593**

Απάντηση του Προέδρου του Π.Σ.Ζ. στον Πρόεδρο της Ένωσης Ζαγοροσίων
Στην εφημερίδα «ΖΑΓΟΡΙΣΙΑΚΑ ΝΕΑ» που εκδίδει η «Ένωση Ζαγοροσίων» στο τεύχος Σεπτεμβρίου 2006 υπήρχε δημοσίευμα υπογεγραμμένο από τον κ. Αρ. Χρόνη που αναφερόταν μεταξύ άλλων και στο Σύνδεσμο Ζαγοροσίων Ιωαννίνων. Ο ΠΣΖ διά του Προέδρου του έστειλε επιστολή στις 25 Οκτωβρίου 2006 η οποία δεν δημοσιεύθηκε στο επόμενο τεύχος, ως όφειλε. Κατόπιν τούτου δημοσιεύουμε την εν λόγω επιστολή ύστερα από απαίτηση του Προέδρου του Πολιτιστικού Συνδέσμου Ζαγοροσίων.

Η Σ.Ε.

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΖΑΓΟΡΙΣΙΩΝ
ΠΡΟΣ: Κον Αριστόβουλο Χρόνη, Πρόεδρο της Ένωσης Ζαγοροσίων
Κύριε Πρόεδρε, μας κοινοποιήθηκε με... ΦΑΞ, επιστολή δημοσιευθείσα στην περιοδική έκδοση της Ένωσης Ζαγοροσίων την οποία υπογράφετε και στην οποία γίνεται λόγος για την εκδήλωση του Πολιτιστικού Συνδέσμου Ζαγοροσίων που πραγματοποιήθηκε στις 9/8/2006 στο υπαίθριο θέατρο Μονοδενδρίου. Για πληρέστερη ενημέρωσή σας αλλά και των αναγνωστών σας, σε ότι μας αφορά, σας υπενθυμίζουμε πως χρόνια τώρα βασικός στόχος του Συνδέσμου είναι η διατήρηση και διάδοση της Ζαγοριάς μουσικής και χορευτικής παράδοσης. Κάτι που φυλάγεται ως κόρη οφθαλμού, ώστε να μεταλαμπαδεύεται στις νεότερες γενιές αγνά και ανόθευτα όπως, ευτυχώς, συνεχίζεται ακόμη στις πλακόστρωτες πλατείες των χωριών μας και όχι μόνο. Αυτός είναι και ο λόγος για τον οποίο είμαστε άκρως αυστηροί στις επιλογές μας σε ότι αφορά τους δασκάλους χορών στο Σύνδεσμο. Παράλληλα όμως συνεχίζουμε, μαζί και με άλλους Ζαγορίσιους φορείς, όποτε αυτό είναι εφικτό, να οργανώνουμε εκδηλώσεις και να έχουμε και άλλες δραστηριότητες ποιότητας συνεχίζοντας έτσι την παραγωγή πολιτισμού στο Ζαγόρι. Ανέκαθεν οι χορευτικές μας παραστάσεις περιλαμβάνουν τους χορούς του τόπου μας, σύμφωνα με το πρόγραμμα του εκάστοτε δασκάλου. Μια από αυτού του είδους τις χορευτικές παραστάσεις ήταν αυτή που και σεις παρακολουθήσατε φέτος στο Μονοδένδρι, σε πρόγραμμα του κ. Καμπέρη, δασκάλου χορού του Συνδέσμου, καθώς όπως γνωρίζετε, ούτε οι χοροί, ούτε τα τραγούδια του Ζαγορίου αλλάζουν, απλά η σειρά τους μπορεί να είναι διαφορετική. Όμως οι χοροί και τα τραγούδια μας αξιοποιούνται και στις άλλες εκδηλώσεις ή δραστηριότητές μας, με ή χωρίς δραματοποίησης, και πάντα θα προβάλλονται, αφού αυτή είναι άλλωστε και η πολιτιστική μας κληρονομιά. Αυτά επί του θέματος στο οποίο δεν κρίνουμε σκόπιμο να επανέλθουμε.

Ιωάννινα 25-10-2006

Για το Δ.Σ., ο Πρόεδρος
Πολύβιος Καρράς

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΡΙΖΑΡΕΙΟΥ ΕΚΘΕΣΙΑΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ
Το Ριζάρειο Εκθεσιακό Κέντρο ανακοινώνει πως στο πλαίσιο της έκθεσης ασπρόμαυρης φωτογραφίας με θέμα «Ελληνικός Κινηματογράφος 1923-1998», στους χώρους του εκθεσιακού κέντρου θα προβάλλονται ελληνικές ταινίες από την Ταινιοθήκη της Ελλάδας. Συγκεκριμένα αυτή την περίοδο θα προβάλλονται:
■ Η ταινία μικρού Μήκους του Παντελή Βούλγαρη «**Τζίμης ο Τίγρης**» (1965) (Βραβείο καλύτερης ταινίας Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης με πρωταγωνιστή το Σπ. Καλογήρου).
■ Ένα μικρό αφιέρωμα σε ταινίες βωβού Ελληνικού κινηματογράφου της δεκαετίας του 1920 με αποσπάσματα από τις ταινίες:
Ο Μάγος των Αθηνών (1931), Οι περιπέτειες του Βιλλάρ (1924), Αστέρω (1929) και Δάφνης και Χλόη (1931)
Η συνολική διάρκεια των ταινιών είναι 45 περίπου λεπτά και θα προβάλλονται καθημερινά στις 11:00, 13:00, 15:00. Τηλ. επικοινωνίας 26530 71573.

ΠΡΟΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟ ΖΑΓΟΡΙ ΜΑΣ
Στο προηγούμενο φύλλο της εφημερίδας «ΤΟ ΖΑΓΟΡΙ ΜΑΣ» στην πρώτη σελίδα δημοσιεύσατε φωτογραφία του **Μονοδενδρίου με χιόνι** η οποία μου ανήκει. Όταν προφορικά σας ρώτησα πού ανακαλύψατε τη συγκεκριμένη φωτογραφία μου απαντήσατε **ευθαρσώς** «τι σε νοιάζει που τη βρήκαμε». Επειδή η συγκεκριμένη φωτογραφία που σας παραχωρώ ένα αντίγραφό της είναι μοναδική (υπάρχει η σχετική κόπια), μπορείτε να τη χρησιμοποιείτε μόνο με την αναγραφή του ονόματός μου από δω και στο εξής, **επιθυμώ** όπως στο επόμενο φύλλο σας **επανορθώσετε** και διευκρινίσετε σε ποιον ανήκει γράφοντας το όνομά μου καθώς έχετε κάνει και στο παρελθόν με άλλες φωτογραφίες επωνύμων ή μη φωτογράφων που δημοσιεύσατε όχι μόνο στην πρώτη σελίδα αλλά και στις υπόλοιπες σελίδες της εγκριτής εφημερίδας σας. Επιφυλάσσομαι για τα περαιτέρω... ΚΑΛΗ ΧΡΟΝΙΑ δικός σας,
ΙΩΑΝΝΗΣ ΝΑΠ. ΒΑΣΔΕΚΗΣ
ΒΙΤΣΑ 20-01-2007
Σ.Σ.Ζ.: Επανορθώνουμε δημοσιεύοντας τη διαμαρτυρία του κ. Ι. Βασδέκη, για να μην υποστούνε τα ... περαιτέρω.

ΠΩΣ ΜΑΣ ΚΡΙΝΟΥΝ ΟΙ ΑΛΛΟΙ
ΔΙΑΒΑΖΟΝΤΑΣ ΤΟΝ ΤΟΠΙΚΟ ΚΑΙ ΜΗ ΤΥΠΟ ΠΟΥ ΦΤΑΝΕΙ ΣΤΟΝ «Η.Α.»
Έγνοια για τον τουρισμό στο Ζαγόρι

Στην αιχμή της ενημέρωσης το «Ζαγόρι» η μηνιαία εφημερίδα της Ιστορικής και Λαογραφικής Εταιρείας Ζαγορίου που έχει φτάσει στο 343ο τεύχος τον Ιανουάριο (άντε και 1000). Μαχητικό το πρωτοσέλιδο θέμα και εφημεριδάδικο γράφει στο τίτλο «Ζαγόρι και τουρισμός: Ας τείνουμε 'ευήκοον ους' στο καμπανάκι», τονίζοντας ότι δεν αρκεί να ονομάζεις κάθε παράπονο για τις τουριστικές υπηρεσίες του Ζαγορίου «οργανωμένη καμπάνια δυσφήμισης», αλλά να προσέχεις αν το μοντέλο τουριστικής πολιτικής που προτείνεις είναι στρεβλό, ενώ προτείνεται προς ανάγνωση το κείμενο για τον τουρισμό που είχε γράψει ο **Θουκυδίδης Παπαγεωργίου** στον Ηπειρωτικό Αγώνα στις 18 Γενάρη. Στις μέσα σελίδες, 20 τον αριθμό, πολύσια η ύλη: Μια παρουσίαση του λευκώματος του **Κώστα Ζήση** με φωτογραφίες από το Ζαγόρι (προσσχώς θα το παρουσιάσουμε κι εμείς γιατί είναι εξαιρετικό), πολλά νέα βιβλία από Ζαγορίσιους, ένας διάλογος μάλλον ακατανόητους σε εμάς τους απ' έδω για τη βιβλιοθήκη «Νεόφυτος Δούκας» στα Άνω Πεδινά, νέα, αναφορές γι' αυτούς που έφυγαν και ευρετήριο για το 2006. Ξεχωρίσαμε και το άρθρο του Βαγγέλη Π. Παπικιώτη για την ανάγκη να διατηρηθούν τα παλιά τοπωνύμια (π.χ. Σουδενά αντί Πεδινά) με διάφορους τρόπους όπως η αναφορά του στις πινακίδες, αφού έτσι κι αλλιώς τα χρησιμοποιούν οι ντόπιοι. Μάλλον όμως ευγενικά αναφέρεται ο αρθρογράφος στις αλλαγές των ονομάτων των χωριών στο Μεσοπόλεμο από το κράτος όταν λέει ότι οι αλλαγές «υπαγορεύτηκαν από το πολιτικό και διπλωματικό κλίμα εκείνης της εποχής». Ιδεολογία εκ των άνω διαμόρφωσε το ανάδελφο κράτος μας και ήθελε να αποδείξει ότι σε αυτόν τον τόπο είμαστε κατευθεϊαν βιολογικοί απόγονοι των αρχαίων Ελλήνων και ουδέποτε δεχτήκαμε τις πολιτισμικές επιρροές Σλάβων, Οθωμανών ή ποιος ξέρει ποιων άλλων. Αισιόδοξο πάντως που κάποιοι επιμένουν να μην ξεχνάνε το παλιό όνομα του χωριού τους.

Ανακοίνωση Εφορείας Καλλινειών Σχολείων
Το Διοικητικό συμβούλιο της **Εφορείας Καλλινειών Σχολείων** Παπίγκου βρίσκεται στην ευχάριστη θέση να ανακοινώσει ότι στον προϋπολογισμό του έτους 2007 ενέκρινε, με την υπ' αριθ. 30/10-12-2006 απόφασή του, σχετική πίστωση για **οικονομική ενίσχυση των μαθητών Γυμνασίου και Λυκείου και φοιτητών ΑΕΙ και ΤΕΙ καθώς και μεταπτυχιακών φοιτητών**, εφ' όσον κατόγονται από το Πάπικο οι ίδιοι ή τουλάχιστο ένας εκ των γονέων, όπως ορίζεται με την υπ' αριθ. 10393/82 απόφαση του Εφετείου Αθηνών. Παρακαλούνται οι ενδιαφερόμενοι να υποβάλουν στη Διαχειριστική Επιτροπή του Κληροδοτήματος:

- 1) Αίτηση επί απλού χάρτου ότι επιθυμούν να λάβουν την οικονομική ενίσχυση από το Κληροδοτήμα Μιχαήλ Αναγνωστοπούλου
- 2) Βεβαίωση φοίτησης Σχολείου ή Σχολής για το σχολικό-ακαδημαϊκό έτος 2006-2007.
- 3) Όσοι ζητούν την οικονομική ενίσχυση για πρώτη φορά να υποβάλουν μια βεβαίωση της Κοινότητας Παπίγκου ότι είναι γραμμένοι στο Δημοτολόγιο Παπίγκου οι ίδιοι ή ένας τουλάχιστον εκ των γονέων τους.

Το ποσό της οικονομικής ενίσχυσης θα καθορισθεί με νεώτερη απόφαση μας μετά την υποβολή των δικαιολογητικών, τα οποία πρέπει να αποστέλλονται στη Διαχειριστική Επιτροπή απ' ευθείας ή μέσω του ΚΕΠ Παπίγκου, μέχρι την 31η Μαΐου 2007.

Πάπικο 4-2-2007

Ο Πρόεδρος
Κων/νος Πανταζής

Για το Δ.Σ.

Ο Γραμματέας
Κων/νος Διαμαντής

Επιστολές

Δημοσιεύουμε επιστολή του κ. Ι. Θεόπιστου, υποψήφιου Δημάρχου Κεντρικού Ζαγορίου στις τελευταίες εκλογές... άνευ τινός σχολίου.... Μόνο μια διευκρίνιση: Προσκλήσεις δεν ζσάλλησαν. Η πρόσκληση δημοσιεύτηκε πρωτοσέλιδα **για όλους τους Ζαγορίσιους** στο τεύχος του Γενάρη. Δεν φταίμε εμείς αν δεν μπόρεσε να τη δει ο κ. Θεόπιστος.

Ιωάννης Θεόπιστος
Δίλοφο Κ. Ζαγορίου
κ. Διευθυντή
Με αφορμή το φωτογραφικό ρεπορτάζ της εκδήλωσης που πραγματοποιήσε η ΙΛΕΖ και το περιοδικό «Το Ζαγόρι μας» κατά την οποία έκοψαν την πίτα τους, αλλά κυρίως με αφορμή το σχόλιο που το συνόδευε και δημοσιεύσατε στο φύλλο με αριθ. 343 του Ιανουαρίου 2007, σας πληροφορώ τα παρακάτω, με δεδομένο ότι ήμουν υποψήφιος Δήμαρχος στις πρόσφατες Δημοτικές εκλογές:
1. Όσοι θέλουν να αυτοαποκαλούνται πνευματικοί ταγοί ενός τόπου οφείλουν τουλάχιστον να δείχνουν μεγαλύτερη ανοχή και μεγαλύτερη ευγένεια για τους συντοπίτες τους και κυρίως μικρότερο εγωισμό για την παρουσία τους στο Ζαγόρι γενικότερα. Άλλωστε από τότε η συμμετοχή στην κοπή πίτας μιας εταιρίας, έστω και λαογραφικής, φανερώνει την πνευματικότητα ενός ανθρώπου; Από τότε η συμμετοχή στην εκδήλωση κοπής πίτας, έστω και της εφημερίδας «Το Ζαγόρι μας» φανερώνει την διάθεση για προσφορά και την πίστη στα ιδεώδη του ΖΑΓΟΡΙΟΥ, ενός ζαγορίσιου συντοπίτη μας;
2. Σήμερα το Ζαγόρι μας και ιδιαίτερα ο Δήμος μας έχει πλείστα όσα προβλήματα που άλυτα διαιωνίζονται προς δόξα ανθρώπων που ναρκισσιστικά αυτοαποκαλούνται «πνευματικοί» άνθρωποι. Τα έργα υποδομής που λείπουν, το νερό που δεν έχουμε, τα σκουπίδια που έχουν γεμίσει τα ρέματα, η επαγγελματική ανεργία που πλήττει τους νέους μας, η ερήμωση των χωριών μας, η έλλειψη σχεδιασμού και προτεραιοτήτων, τα παραδοσιακά μας κτίρια που σταδιακά ερειπώνουν και πέφτουν, άραγε ποιων «πνευματικών» Ζαγορίσιων τις ευαισθησίες έχουν αγγίξει; Η συμμετοχή στις εκδηλώσεις κοπής πίτας, στους χορούς και τα πανηγύρια, στις κηδείες και τα μνημόσυνα είναι βέβαια απαραίτητη, απέχει όμως πολύ από δραστηριότητες και οράματα υλοποίησης έργων ζωτικών για την ανάπτυξη του τόπου μας. Αυτές οι αντιλήψεις και αυτός ο τρόπος σκέψης αms οδηγούν μαθηματικά σε ουραγούς της εξέλιξης και δεν απέχει πολύ η εποχή που άλλες περιοχές του Νομού μας θα μας έχουν ξεπεράσει.
3. Τέλος ήθελα να κάνω γνωστό στον συντάκτη σας (Σ.Θ.) ότι εφόσον τόσο πολύ ήθελε να συμμετέχουν στην εκδήλωση κοπής πίτας και οι υποψήφιοι δήμαρχοι στις τελευταίες Δημοτικές εκλογές, θα μπορούσε να τους καλέσει, γιατί εγώ προσωπικά, με μεγάλη μου χαρά, θα παρευρισκόμουν σε μια τέτοια εκδήλωση.

Με τιμή
Ιωάννης Θεόπιστος

Υ.Γ.: Τα όσα στην επιστολή μου αναφέρονται αφορούν, όπως είναι φυσικό, μένα προσωπικά και όχι τους λοιπούς υποψήφιους Δημάρχους του Ζαγορίου, τους οποίους και δεν εκπροσωπώ.

Απόκριες στους Κήπους
Ο πάντα πρωτοπόρος και ζωντανός, εκπολιτιστικός σύλλογος Κήπων η «ΜΠΑΓΙΑ» επεφύλαξε μια πολύ ωραία εκδήλωση την Κυριακή της Τυρινής στο χωριό αναβιώνοντας παλαιά καλά αλησμόνητα έθιμα των Απόκρεων! Με την καθιερωμένη τζαμάλα –την Δημοτική Ζαγορίσια μουσική και τον μεγάλο χορό γύρω-γύρω από την φωτιά έγινε ένα μεγάλο ανεπανάληπτο ξεφάντωμα από πληθος κόσμου-ντόπιους-κοντοχωριάτους και από τους πολυπληθείς εκδρομείς-φίλους και πελάτες των πολυτελεστών ξενώνων –ο χώρος κάτω από την πλατεία κοντά στο εικονοστάσιο δεν διέφερε από το πανηγύρι. Αφθονο κρασί, πλούσιο φαγητό. Μπριζόλες χοιρινές, παϊδάκια, λουκάνικα, σουβλάκια, φέτα όλα προσφορά του Σύλλογου και άφθονες πίτες από τις νοικοκυρές του χωριού (προσφορά) ο κόσμος από το πολύ κέφι ξεφάντωσε μέχρι αργά τα μεσάνυχτα, βοηθώντας και του καλού καιρού. Αξίζουν πολλά συγχαρητήρια στο Σύλλογο του χωριού και ιδιαίτερα στον φίλο-αγαπητό Ανδρέα Σ. Γκρουϊδί πρόεδρο του Σύλλογου και πρόεδρο του Δ.Δ. Κήπων, και σε όλους τους συνεργάτες του κυρίως δε και στον τέως Πρόεδρο του Δ.Δ. Κήπων Μιχάλη Βλάχο, οι οποίοι με κόπο με μεράκι και πιστοί στις Ζαγορίσιες παραδόσεις, προσέφεραν αυτή την αλησμόνητη βραδιά φέρνοντας στην μνήμη μας παλαιές αξέχαστες Απόκριες στα ερημωμένα μας χωριά. Και πάλι συγχαρητήρια σε όλους και του χρόνου να γιορτάσουμε ξανά με υγεία, αγάπη και χαρά, αγαπητοί Ανδρέα και Μιχάλη.
Γιάννης Δ. Τσεκούρας

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΠΕΡΧΟΜΕΝΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ του Κληροδοτήματος ΜΙΧΑΗΛ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ Πατίγκου

Πάτιγκο 30-12-2006

Αγαπητοί Συνεργάτες

Συμπληρώνω σε λίγο 21 χρόνια στην υπηρεσία της Διαχειριστικής Επιτροπής του Κληροδοτήματος.

Σε όλο αυτό το διάστημα, με όσες δυνάμεις σωματικές και πνευματικές διέθετα, φρόντισα να προάγω και να αναδείξω τον προορισμό και τους σκοπούς του Κληροδοτήματος εμφορούμενος από το πνεύμα και τις παραινέσεις του μεγάλου Ευεργέτου και Ανθρωπιστή ΜΙΧΑΗΛ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ.

Με την ευκαιρία της σημερινής έγκρισης του προϋπολογισμού θα ήθελα να κάνω μια περιληπτική αναφορά στο Έργο του Κληροδοτήματος.

Το ενδιαφέρον μου και οι ενέργειές μου προς όφελος του Κληροδοτήματος ξεκίνησαν πολύ πριν εκλεγώ ως αιρετό μέλος την 1-1-1979.

Στις αρχές της δεκαετίας του 1960, γνωρίζοντας πολύ καλά την περιοχή της «Παπικιώτικης Μάντρας» (η οποία είχε πωληθεί στα «Αγαθοεργά Καταστήματα» της Μητροπόλεως Ιωαννίνων ύστερα από απαίτηση του μακαριστού Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος Σπυρίδωνα αντί 80.000 δραχμών, για να χτιστεί Σχολείο) διαπίστωσα ότι είχε πλέον ανεγερθεί το Δημοτικό Σχολείο, ότι είχαν γίνει οι ρυμοτομήσεις και ότι είχε πωληθεί από τη Μητρόπολη... και ένα οικοπέδο στους Αδελφούς Κοντοδήμου.

Γνώριζα επίσης ότι κατά τις διαπραγματεύσεις πώλησης της «Μάντρας», που έγιναν στο σπίτι του μακαριστού «Παπα-Ντίνου» (Κωστα-ντίνου Παπαγεωργίου) του ιερέα μας στο Πάτιγκο, είχε τεθεί από το αιρετό μέλος της τότε Διαχειριστικής Επιτροπής του Κληροδοτήματος μακαρίτη Θεοχάρη Καπέλο ο όρος: **“όσο οικόπεδο περισσέψει, μετά την ανέγερση του Σχολείου, να επιστραφεί στη δικαιοδοσία των «Καλλινειών Σχολειών» Πατίγκου”**.

Μέσω του δασκάλου του Σχολείου Πατίγκου Αγησίλαου Ξυνού και του Θεοχάρη Καπέλου κινητοποίησα την Επιτροπή να ζητήσουμε από τη Μητρόπολη Ιωαννίνων την επιστροφή του οικοπέδου που περισσέψε.

Η Επιτροπή με επικεφαλής το Θεοχάρη Καπέλο μετέβη στα Ιωάννινα και παρουσιάστηκε στον Αρχιεπίσκοπο Σπυρίδωνα, (ο οποίος κρατούσε και την Έδρα της Μητροπόλεως Ιωαννίνων, ερχόμενος ανά 15-ήμερο στα Γιάννενα) όπου έγινε δεκτό το αίτημα των Παπικιωτών.

Έτσι έγινε η μεταβίβαση του οικοπέδου εκτάσεως 1635,90 τετραγωνικών μέτρων.

Η τότε Επιτροπή χώρισε την έκταση αυτή σε έξι (6) οικόπεδα και την πώλησε (το πρώτο το 1968 και το έκτο το 1972) εισπράττοντας περί τα

δύο εκατομμύρια (2.000.000.000) δραχμές. Με τα χρήματα αυτά, όταν το 1981 έγιναν οι δυο πολυκατοικίες του Κληροδοτήματος, αγόρασαμε μέρος δυο καταστημάτων, πέρα από αυτά που μας έδινε η ανταρροχή. Το υπόλοιπο του χρέους το εξπληρώσαμε με με δόσεις από τα εισπραττόμενα ενοίκια των διαμερισμάτων και καταστημάτων.

Κατά τη διάρκεια της θητείας μου στο Κληροδοτήμα από το 1979 μέχρι σήμερα πρότεινα και ενήργησα να προωθηθούν και ολοκληρωθούν τα εξής:

● Άνοιξα Βιβλίο Ταμείου το 1981. Οι προκαταχοί μου νόμιζαν πως διαχειριστής είναι η Εθνική Τράπεζα Ελλάδος και δεν τηρούσαν βιβλίο Ταμείου.

● Το 1979 έγινε δημοπράτηση του έργου «Μελέτη Κατασκευή δύο Πολυκατοικιών» και ανετέθη στους Ε.Δ.Ε. Δ. Μήτση και Α. Παπασταύρου.

● Το 1980 με δημοπρασία ανετέθη η εκτέλεση του έργου στους Α/φους Χολέβα και εξουσιοδοτήθηκε για την υπογραφή των Εργολαβικών Συμβολαίων.

● Τον Απρίλιο του 1982 εισηγήθηκα την αλλαγή του σκοπού του διαθέτου του Κληροδοτήματος, που αφορούσε μόνο εκπαιδευτικούς σκοπούς και αφού συμβουλευτήκα υπάλληλο του Δήμου Ιωαννινών επί των Κληροδοτημάτων, συνέταξα την πρόταση και τον Νοέμβριο του ιδίου έτους εκδόθηκε η 10393/1982 απόφαση του Εφετείου Αθηνών.

● Με μεγάλη επιμονή υποστήριξα και φρόντισα την κατασκευή της προτομής του Μιχαήλ Αναγνωστοπούλου το κόστος της οποίας κατέβαλλαν οι ΕΔΕ Δ. Μήτση – Α. Παπασταύρος.

● Το 1993 πρότεινα και προγραμματίσαμε την αντικατάσταση των αμιαντοσωλήνων για τη μεταφορά του νερού ύδρευσης Μεγάλου Πατίγκου και προμηθευτήκαμε υδρσφαλίνες μήκους τεσσάρων χιλιομέτρων κατόπιν δημοπρασίας. (Αποθηκεύτηκαν στο Γυναικωνίτι και στο Χαγιάτι του Αγίου Βλασίου).

● Το 1994 κατόπιν διαγωνισμού ανεδείχθη ο ΕΔΕ Μπούτσουρας και εκτέλεσε το έργο αντικατάστασης των αμιαντοσωλήνων από την υδρομάστευση στο Χούχλακα μέχρι τη δεξαμενή Ύδρευσης σε χαντάκι βάθους 1,5 – 2 μέτρων.

● Το 1995 πραγματοποιήθηκε ένα πρώτο βήμα «Οργάνωσης της Βιβλιοθήκης» με καταλογογράφηση των βιβλίων του Κληροδοτήματος από βιβλιοθηκονόμο. Για το θέμα αυτό εξέφρασε τα συγχαρητήρια ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κ. Κωστής Στεφανόπουλος στην επίσκεψή του στο χωριό μας την 20-2-1996.

● Το 1996 με επιμονή και προσωπικές ενέργειες πραγματοποιήθηκε η κατασκευή της δεξαμενής ύδρευσης Μικρού Πατίγκου, αφού προηγήθηκε έκδοση άδειας από το Δασαρχείο

Κόνιτσας για διέλευση μηχανήματος για την εκσκαφή. Κόστος δεξαμενής: 11.738 _ (=4.000.000 δραχμές).

● Το ίδιο έτος υποστήριξα και αποφασίστηκε από τη Διαχειριστική Επιτροπή η εφαρμογή του θεσμού έκδοσης βιβλίων από το Κληροδοτήμα. Έχουν μέχρι σήμερα εκδοθεί πέντε βιβλία αναφερόμενα σε πρόσωπα και θέματα σχετικά με το χωριό μας το οποίο και μέσω αυτών προβάλλεται στην ευρύτερη κοινωνία.

● Το 1997 πραγματοποιήθηκε η ανακατασκευή της στέγης του Σχολείου του Μεγάλου Πατίγκου, με προσθήκη και τσίγκου συνολικής δαπάνης 5.858 _ (=1.996.114 δραχμές).

● Το 1998 πραγματοποιήθηκαν οι κατασκευές: καλντερίμι προς το γήπεδο ποδοσφαίρου, διαμόρφωση πλατείας Ταξιάρχων και Χώρου Σκαμμένου Μικρού Πατίγκου, αποχετευτικός αγωγός Μεγάλου Πατίγκου.

Εν ολίγοις, από το 1993 μέχρι και το 2006 πραγματοποιήθηκαν περί τα 70 κοινοτικά κοινωφελή έργα συνολικής αξίας 270.000 _ (διακοσίων εβδομήντα χιλιάδων _ ή 92.000.000 δραχμών) (ενενήντα δύο εκατομμυρίων δραχμών) τα περισσότερα με αυτεπιστασία και χωρίς εργολαβικό όφελος.

ΕΞ όλων όμως των έργων που πραγματοποιήσαμε ως Διαχειριστική Επιτροπή του Κληροδοτήματος Μιχαήλ Αναγνωστοπούλου, ως σημαντικότερο θεωρούσα και θεωρώ την προσπάθειά μας για αύξηση της κτηματικής περιουσίας του Κληροδοτήματος με την επένδυση μέρους των εσόδων σε ακίνητο εντός του χωριού μας, με την κατασκευή ενός «Πνευματικού - Πολιτιστικού Κέντρου» αποκτώντας έτσι μια στέγη αντάξια του Ευεργέτη, ανάξια του Κληροδοτήματος και αντάξια του Πατίγκου προς όφελος τελικά των κατοίκων του Πατίγκου σύμφωνα με τη βούληση του Ευεργέτη.

Η προσπάθεια αυτή ξεκίνησε πριν από 7 (εφτά) χρόνια, το 2000, με ομόφωνες αποφάσεις για τις απαραίτητες διαδικασίες, και απαίτησε πολλές ώρες γραφειοκρατικής δουλειάς, πάρα πολλά τηλεφωνήματα και πάρα πολλές επαφές με υπεύθυνους της Εκκλησίας και της Τράπεζας. Τον τελευταίο χρόνο υπήρξαν κάποιες αντιρρήσεις από μέλη της επιτροπής. Πλην όμως, ήμασταν υποχρεωμένοι από τις ίδιες τις αποφάσεις **να τις εφαρμόσουμε** και να προχωρήσουμε στις απαραίτητες ενέργειες για τη λήψη δανείου για την κατασκευή του Έργου.

Με βάση τον Κανονισμό Κληροδοτημάτων του Διαθέτου που ορίζει ποιος αντιπροσωπεύει την Επιτροπή στην Εθνική Τράπεζα Ελλάδος και καταθέτοντας όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά η Νομική υπηρεσία της Τράπεζας ενέκρινε τη σύναψη Δανείου 400.000 Ε (τετρακοσίων

χιλιάδων Ε) εξοφλητέου σε 30 (τριά-ντα) χρόνια.

Χθες, 29 Δεκεμβρίου 2006, στο κεντρικό κατάστημα της Εθνικής Τράπεζας με την παρουσία εκπροσώπων της Τράπεζας και του Πρωτοδικείου Ιωαννίνων του Γραμματέα κ. Ι. Παπαϊωάννου, του Ταμία Α. Τσίλη και εμού του ιδίου με διαδικασία η οποία διήρκεσε από την 8η πρωινή μέχρι τη 2η απογευματινή ώρα περατώθηκε η όλη διαδικασία, και πραγματοποιήθηκε η σύναψη του δανείου.

Η Τράπεζα μας κατέβαλε άμεσα τις 100.000 Ε (εκατό χιλιάδες Ε) οι οποίες την ίδια στιγμή κατετέθησαν στο λογαριασμό του Κληροδοτήματος **επί προθεσμία**. Έτσι το θέμα χρηματοδότησης του έργου «Πνευματικό - Πολιτιστικό Κέντρο» Πατίγκου έλαβε αίσιο τέλος.

Μένει να γίνουν οι απαραίτητες ενέργειες για το διαγωνισμό ανάληψης της κατασκευής του έργου. Από ότι μαθαίνουμε μπορούμε να έχουμε επιδότηση έως 60%. Και ελπίζω σύντομα να έχουμε πραγματοποιήσει ένα έργο για το οποίο θα καμαρώνουμε και ως μέλη της Επιτροπής Διαχείρισης του Κληροδοτήματος και ως Παπικιώτες.

Για λόγους προσωπικούς, δεν θα θέσω ξανά υποψηφιότητα για τη θέση του Προέδρου της Διαχειριστικής Επιτροπής.

Ως Πρόεδρος θα ήθελα να ευχαριστώ όλα τα μέλη της Επιτροπής για τη συνεργασία μας σε όλη τη διάρκεια της θητείας μου έτσι ώστε να φέρουμε σε πέρας όλο το κοινωφελές και πολιτιστικό έργο που αποφασίσαμε.

Ιδιαίτερα θέλω να ευχαριστήσω τον Γραμματέα κ. Ιωάννη Παπαϊωάννου και τον Ταμία κ. Απόστολο Τσίλη μη επανεκλεγμένα για την επόμενη θητεία αιρετά μέλη, χωρίς τις εξειδικευμένες γνώσεις και την εξαντλητική πολλές φορές, γραφειοκρατική δουλειά των οποίων, κυρίως σε ότι αφορά τις ιδιαίτερα πολύπλοκες και λεπτές ενέργειες για την υπόθεση του Πολιτιστικού Κέντρου, δεν θα μπορούσαμε να είμαστε τυπικά και ουσιαστικά εν τάξει σε όσα πράξαμε την παρελθούσα τετραετία ως Διαχειριστική Επιτροπή.

Επιθυμώ τέλος να δηλώσω πως από τη θέση του απλού μέλους της Διαχειριστικής Επιτροπής με τις δυνάμεις που διαθέτω και την εμπειρία που έχω αποκτήσει όλα αυτά τα χρόνια θα βοηθήσω, ώστε το Κληροδοτήμα να συνεχίσει την κοινωφελή, πολιτιστική και πνευματική προσφορά του.

Ευχαριστώ για την υπομονή σας **Κωνσταντίνος Α. Διαμαντής** Πρόεδρος της Διαχειριστικής Επιτροπής του Κληροδοτήματος **Μιχαήλ Αναγνωστοπούλου** Πατίγκου

Ειδήσεις από το Ζαγόρι πριν 75 χρόνια

(Δημοσιευμένες στην εφημερίδα
«ΖΑΓΟΡΙΣΙΑΚΑ ΝΕΑ» φύλλο Α΄ έτους 1932)

Επιδρομή λύκων

Ιανουάριος 1932. ΚΗΠΟΙ.

Εκτός του ενσκήψαντος βαρυτάτου χειμώνος και άλλων κακόν έρχεται να επιτείνει την απόγνωση των δυστυχών κατοίκων της επαρχίας.

Τούτο δεν είναι η επιδρομή αγελών πειναλών λύκων, οίτινες αφού κυριολεκτικώς εδεκάτισαν τα διάφορα ποίμνια τελευταίως ωθούμενοι εκ της πείνης εισήλθον εις αυτάς τας οικίας των εκ του χειμώνος ταλαιπωρηθέντων κατοίκων.

Προημερών εξώθι του χωρίου Νεγάδων λύκοι κατεσπάρξαν 26 αιγοπρόβατα του εκ του χωρίου τούτου καταγομένου κτηνοτρόφου Μ. Τσέφα. Αι τοιαύται δε καταφθάνουσαι πληροφορίες, πλέον ή συνήθεις είναι δεν υπάρχει ουδείς κτηνοτρόφος του οποίου το ποίμνιον καθημερινής και μη διατρέχει κίνδυνον.

Προχθές όμως 2 τρέχοντος μηνός και περί ώραν 4 μ.μ. ην λίαν πεινασμένον ζών, αφ' ου επίδησεν τον χαμηλόν τοίχον του περιβόλου της οικίας εις ην κατ'όκει μετά της οικογενείας του ο κ. Γ. Βανακούλης ηθέλησε να εισέλθη εις την εντός της αυλής μάνδραν όπου ευρίσκονται αρκετά αιγοπρόβατα. Οι ένοικοι υποπτευθέντες εκ των συνεχών απεγνωσμένων υλακών του κυνός των, ότι το έκτακτον συνέβαινε, έσπευσαν εις το παράθυρον εκ του οποίου ο κ. Βανακούλης πυροβολήσας εφόνευσε τον εντός της αυλής ευρισκόμενον λίαν εξαγριωμένον λύκον.

Τούτου το μήκος υπερβαίνει το 1,5 μ. Το δε δέρμα του μετεφέρθη ενταύθα υπό του φονεύσαντος αυτόν και εξετέθη προς πώλησιν.

Επιδρομή λύκων.

(Το μήνα Μάιο 1932)

«Την 27 παρελθόντος μήνα (Μ. Τετάρτη) πεντάς λύκων επιπεσούσα εις την κοινοτικήν αγέλην Κήπων Ζαγορίου κατεσπάρaxe πέντε αγελάδας, προεξηγήσασα ζημίαν εις τους ιδιοκτήτας αυτών, Ανδρέα Καρατζάν, Ιωάννη Γ. Δέρβαν, Γεώργιον Ν. Βλάχον και Μιχ. Τσέρην».

Κοινοτικά Έργα στα Άνω Πεδινά

(Φ/ριος 1932)

Μετά την προχθεσινήν επίσκεψιν του αναπληρωτού Γενικού Επιθεωρητού κ. Θεοδωράκη μετά του Βουλευτού Κων. Κατσαδή-μα διά την εξέτασιν των ζητημάτων της Κοινοτήτος ήτοι την αποξήρανσιν του έλους και την κατασκευήν αμαξιτής οδού, την Κυριακήν 20ην τρέχοντος όλοι οι κάτοικοι του χωρίου μας ήμα τη ενάρξει των κωδωνοκρουσιών συγκεντρώθησαν εις την αίθουσαν του Σχολείου και εξετάσαντες τας ενεργείας του αναπληρωτού Γεν. Διοικητού κ. Θεοδωράκη (για την αποξήρανσιν του έλους της Κοινοτή-τός μας) συνέταξαν μακροσκελές ψήφισμα διά του οποίου εκφράζεται η ευγνωμοσύνη

ολοκλήρου της Κοινοτήτος διά το επιδειχθέν εκ μέρους του αντιπροσώπου της Πολιτείας ενδιαφέρον. Διά την επίδοσιν του ανωτέρου ψηφίσματος εξελέγη τριμελής επιτροπή εκ των κ.κ. Μιχαήλ Δελγιάννην, Κων/τίνου Μπίλιου και Θ. Μπατά, ήτις ανεχώρησεν διά τα Ιωάννινα. Οι κάτοικοι του χωρίου μας είναι πολύ ευχαριστημένοι διότι η αποξήρανσις του έλους της Κοινοτήτός μας θα εξαλείψει τους ελώδεις πυρετούς από τους οποίους μαστιζόμεθα και θα μείνει η καλλίτερα ανά-μνηση των ενεργειών του.

Σημείωσι: Η Επιτροπή επέδωσε το ψήφισμα την 23ην τρέχοντος μηνός εις τον κ. . Θεοδωράκην, όστις εδέχθη ταύτην εν τη οικία του καθ' ότι ησθένει.

Σουδενιώτης.

Διάνοιξις αμαξιτής οδού Κήπων

Δεκέμβριος 1932

Κατά το συνελθόν των παρελθόντα Μάιον 1ον τμηματικών συνεδρίων των Κοινοτήτων Ζαγορίου η Κοινότης μας εκτιμώσα τα καλά της συγκοινωνίας προσεφέρθη να διανοίξη δια προσωπικής εργασίας των κατοίκων της εν χιλιόμετρον οδού ίνα ενωθεί με την από Ασπραγγέλου προς το χωρίον μας διανοιγο-μένη αμαξιτήν τοιάτην. Και πράγματι. Προ-χθές όλοι οι κάτοικοι εφοδιασμένοι με τα απαραίτητα εργαλεία με ειλικρινή συγκίνη-σιν, διότι εντός ολίγου θα ακούσουν τον βόμβον των αυτοκινήτων, έσπευδον να εκτελέ-σουν το καθήκον των εις τον βωμόν της συγκοινωνίας το μόνον με το οποίον το Ζαγόρι μας θα επανεύρη εν μέρει την παλαι-άν εύκλειάν του.

Καταστρεπτική πυργαία

εις Νεγάδες

Ιανουάριος 1932

Προχθές την 21ην τρέχοντος περί ώραν 12 νυκτερινήν ενώ οι κάτοικοι είχαν παραδοθεί εις τας αγκάλας του Μορφέως δια να ξεκουραστούν από την επίπονη εργασίαν της ημέρας εγένετο έναρξις πυρκαϊάς εις την οικίαν του Δημ. Κωλέτη η οποία συνέχεται μετά της οικείας του συγγενούς του Θεοχάρη Μπού-κα. Την πυρκαϊά πρωταντελήθη ο Θεοχ. Μπούκας όστις αφυπνιασθείς από τον αποπνυ-κτικόν καπνόν και την βοήν της πυρκαϊάς εξήλθεν εις την αυλήν της οικίας. Εντρομος προ της θέας των τεραστίων φλογών ήρχισε να καλεί εις βοήθειαν. Οι κάτοικοι του χωρίου αφυπνιασθέντες από τας φωνάς και τας συνε-χείς κουδουνοκρουσίς έσπευδον προς την φλεγόμενην οικίαν να παράσχωσι βοήθειαν με ότι έκαστος ήδύνατο. Η πυρκαϊά κατεσβε-σθη αφού απετέφρωσεν την οικίαν του Δημ. Κωλέτη και επροξένησε ζημίας άνω των 12 χιλ. δραχμών.

ΝΕΓΑΔΙΩΤΗΣ

Επιμέλεια Σάββας Θεοδώρου

Πρόεδρος της Ακαδημίας Αθηνών ο Βοκοτόπουλος

Στις 16 Ιανουαρίου στη μεγάλη αίθουσα της Αρχαιολογικής Εταιρείας στην Αθήνα έγινε με κάθε επισημότητα η τελετή εγκατάστασης του νέου Προέδρου της Ακαδημίας Αθηνών, Παναγιώτη Λ. Βοκοτοπούλου. Ο Βοκοτόπουλος είναι πτυχιούχος της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών και διδάκτωρ της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Καθηγητής Βυζαντινής Αρχαιολογίας στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης από το 1976, μετεκλήθη το 1987 στην αντίστοιχη θέση του Πανεπιστημίου Αθηνών, όπου εδίδαξε μέχρι το 1997. Διετέλεσε επιστημονικός συνεργάτης της Θ' Εκθέσεως του Συμβουλίου της Ευρώπης «η Βυζαντινή Τέχνη Τέχνη Ευρωπαϊκή» (1963-1974) και εν συνεχεία Επιμελητής Βυζαντινών Αρχαιοτήτων (1965-1973, 1975-1976).

Έχει διευθύνει ανασκαφές στην Ήπειρο και την Ακαρνανία και εργασίες αναστηλώσεως και συντηρήσεως δεκάδων μνημείων και εκατοντάδων εικόνων στην Δυτική Ελλάδα και στο εξωτερικό. Έχει δημοσιεύσει 6 βιβλία, 120 άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά και συλλογικούς τόμους και 50 εκθέσεις ανασκαφών και περιοδειών. Το συγγραφικό του έργο αναφέρεται κυρίως στην βυζαντινή εκκλησιαστική αρχιτεκτονική και στην βυζαντινή και μεταβυζαντινή ζωγραφική (τοιχογραφίες, εικόνες και μικρογραφίες χειρογράφων).

Για μας τους Ηπειρώτες και ιδιαίτερα τους Ζαγορίσιους το γεγονός αυτό έχει ξεχωριστή σημασία, γιατί ο καθηγητής Παναγιώτης Βοκοτόπουλος έχει συνδέσει το όνομά του με τα Γιάννινα την εποχή που υπηρέτησε στην 5η Περιφέρεια Βυζαντινών αρχαιοτήτων αλλά και με την επιστημονική του έρευνα σε ναούς και μοναστήρια της περιοχής. Ακόμα η αείμνηστη σύζυγός του αρχαιολόγος Ιουλία Κουλειμάνη Βοκοτοπούλου υπηρέτησε μια 12ετία ως έφορος αρχαιοτήτων Ν. Ιωαννίνων και έργο δικό της είναι η ανασκαφή και ανάδειξη του αρχαιολογικού χώρου Βίτσας-Μονοδενδρίου με σπάνια αρχαιολογικά ευρήματα, που εκτίθενται στο αρχαιολογικό μουσείο Ιωαννίνων. Στο Μονοδένδρι, όπου η οδός οδηγεί στην ιδιόκτητη κατοικία της οικογένειας Παν. Βοκοτοπούλου, φέρει το όνομα της Ιουλίας Κουλειμάνη-Βοκοτοπούλου.

Είναι τιμή μας, που τέτοιες προσωπικότητες συνδεθήκαν τόσο πολύ με τον τόπο μας και ας μας επιτρέψει ο νέος Πρόεδρος της Ακαδημίας Αθηνών να του απευθύνουμε τα θερμά μας συγχαρητήρια με την ευχή να είναι και βιολογικά, αν μη αθάνατος, αιωνόβιος.

ΣΑΒΒΑΣ ΘΕΟΔΩΡΟΥ

Σημ.: Ο κ. Βοκοτόπουλος είναι τακτικός συνδρομητής του Περιοδικού μας.

ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΕΦΥΓΑΝ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Δ. ΣΚΑΡΒΕΛΗΣ

Στις 15 του Φλεβάρη, πέθανε και κηδεύτηκε στα Γιάννινα ο συνταξιούχος κτηνίατρος Αλέκος Σκαρβέλης, Ζαγορίσιος από πατέρα (Ελάτη) και μητέρα (Βίτσα), σε ηλικία 75 ετών.

Γεννημένος στα Γιάννινα, όπου και τέλειωσε το Δημοτικό και το Γυμνάσιο. Στις αρχές της 10ετίας του «51» έφυγε και σπούδασε στην Κτηνιατρική Σχολή Νάπολης-Ιταλία. Επιστρέφοντας και μετά τη στρατιωτική του θητεία, παντρεύτηκε την Ουρανία, κόρη του αείμνηστου αξιωματικού Γεωργίου Τσίτου μαχητή της Γκραμπάλας.

Υπηρέτησε ευδόκιμα την Κτηνιατρική Επιστήμη για πολλά χρόνια στο Μεσολόγγι ως κτηνίατρος αρχικά και μετά Νομοκτηνίατρος. Προς τα τέλη της καριέρας του μετατέθη στα Γιάννινα από όπου και συνταξιοδοτήθηκε από τη θέση του Επιθεωρητή Κτηνιατρικής.

Γνωστός στα Γιάννινα, συνδεδεσε το ξόδι του πολύς κόσμος.

Τον αποχαίρητσε, συγκινημένος, ο γείτονάς του και μέλος του Δ. Συμβουλίου του Συλλόγου Γηροκομείου κ. Γιώργος Παπαπέτρος, τονίζοντας τη συμβολή του στην πολιτιστική προσπάθεια του Συλλόγου, του οποίου, τελευταία, πρωτοπόρος είναι η σύζυγός του Ουρανία.

Εκ μέρους των συναδέλφων του κτηνιάτρων και της ΙΛΕΖ, τον αποχαίρητσε ο Βασίλης Τζιόβας με τούτα τα λίγα λόγια: «Αγαπητέ Αλέκο, φίλε, συνάδελφε, συμφοιτητή, συμπατριώτη: εκ μέρους όλων των κτηνιάτρων της πόλης μας και ειδικά της παλιάς φρουράς σου εύχομαι καλό ταξίδι. Εκείνης της φρουράς και της κτηνιατρικής οικογένειας της οποίας λίκυο πια είναι οι... περιλειπόμενοι. Τους άλλους, τους πιο πολλούς, θα τους βρεις εκεί που πηγαίνεις. Εκεί θα βρεις τους αλησμόνητους Θόδωρο Σακελλαρίδη, Χριστόφορο Σακελλαρίου, Ναπολέοντα Χαρισιάδη, Βαγγέλη Παπαϊωάννου, Γιάννη Γκίοκα, Γιάννη Κοντούρη, Ντίνο Ζωρδούμη και Κώστα Πεردίκη, όλη των παλιά συντροφιά των Γιαννιωτών κτηνιάτρων.

Αλέκο, θα σε θυμόμαστε, όπως δεν ξεχάσαμε κι εκείνους. Όρα καλή κι ας είναι ελαφρύ το χώμα το γιαννιώτικο χώμα που θα σε σκεπάσει».

Από το «Ζαγόρι μας», στη σύζυγό σου, την κόρη σου κι' όλους τους συγγενείς σου τα πιο θερμά συλλυπητήρια.

ΜΑΡΙΚΑ Μ. ΧΡΥΣΟΦΑΚΗ (Το γένος Τσακίρακη)

«Ως ελαία αναθάλλουσα καρπούς και ως κυπάρισσος υψομένη εν νεφέλαις»

Ήρεμα και αθόρυβα με την ταπεινοφροσύνη που ταιριάζει στους καλούς και αγαθούς, σ' αυτούς που αγάπησε ο Χριστός, έσβησε στις 22/8 και κηδεύτηκε την επομένη πολυαγαπημένη μου γυναικα. Είχαμε συνδέσει τη ζωή μας στενά και ζήσαμε μαζί 65 ολόκληρα χρόνια, αδιατάρακτοι και ανέφελου συζυγικού βίου. Σ' όλη μας την κοινή ζωή έφερνε μαζί σου την περηφάνια της γενιάς σου, της γενιάς των Τσακίρηδων (διοέγγονη του καπετάν Ν. Τσακίρη, επικεφαλής του Ιππικού του αρχηγού της Ανατολικής Κρήτης Μ. Κόρακα και εγγονή του καπετάν Ι. Τσακίρη).

Είχες βαθιά χριστιανική πίστη που κληρονόμησες από τους γονείς σου Θεμιστοκλή και Ευαγγελία, που διακρίνονταν για την ευσέβεια και την πίστη τους στις αιώνιες παραδόσεις της Ορθοδοξίας, μαζί με θερμό πατριωτικό που σε οδήγησε στη συμμετοχή σου από το Μάρτη του 1942 στην Εθνική Αντίσταση και πάντα δίπλα μου σ' όλη την διάρκεια των κατοχικών αγώνων, διωγμών, κινδύνων και περιπετειών, με συνέπεια να τιμηθείς γι' αυτό με το μετάλλιο τιμής. Μαζί με περσιόη στοργή και γλύκα μεγαλώσαμε τις δύο κόρες μας την Λίλιαν πολιτικό μηχανικό και την Σόνια δικηγόρο, που τους δώσαμε τις αρχές μας και τις αξίες μας κι έγιναν παραγωγικά και δημιουργικά μέλη της κοινωνίας.

Ήσουν πάντα καταδεχτική και απλόχερη, περιποιητική, με το σπικτό μας πάντα ανοιχτό, ακόμα και τις δύσκολες μέρες της κατοχής, αυτό που θα λέγαμε ο αντιπροσωπευτικός τύπος της Κρητικιάς Χρυσονοικοκυράς.

Παρή' ότι δεν φοίτησες σε Πανεπιστήμια και Σχολές, φωτισήκες μόνο από τη σπιθα που άναψαν στην καρδιά σου οι αρχές της Οικονομικής καταγωγής σου (ευγένεια, λεπτότητα) και ήσουν μία αληθινή αρχόντισσα.

Τον αβασίλειτο ήλιο της αγάπης σου έχασαν οι δύο σου κόρες και τα δύο σου εγγόνια, ο Μανώλης και ο Μάνθος, που δεν ξεχάσαν όμως τι τους πρόσφερε και σε όλη τη διάρκεια της ασθένειάς σου, στάθηκαν όλοι δίπλα σου με συγκινητική αφοσίωση. Έφυγες ντυμένη με φως, ήσυχη ότι έπραξες στο ακέραιο το καθήκον σου ως αφοσιωμένη σύζυγος, φιλόστοργη μάνα και γιαγιά, σαν πραγματική Ελληνίδα και πιστή Χριστιανή.

Να είσαι βέβαιη ότι δεν θα σβήσουν ποτέ τα γλυκά σου λόγια και χάρδια από τις ψυχές τόσο της δικής μου όσο και των παιδιών και των εγγονών σου.

Σε αποχαίρετώ με την ολόψυχη ευχή μου νάναι ελαφρό το χώμα που σε σκεπάζει, όσο ελαφρό ήταν το αεράκι της Αυγουστιάτικης μέρας που έφυγες,

Αναπαύσου εν ειρήνη πολυαγαπημένη μου

Μάνθος Χρυσοφάκης
Ένας Κρητικός που αγάπησε το Ζαγόρι

ΧΡΥΣΑΝΘΗ ΤΣΙΝΤΖΑ

Απρόσμενα έφυγε από τη ζωή η **Χρυσάνθη Τσιντζα**. Καλή φίλη η Χρυσάνθη δεμένη με τ' αξέχαστα της νιότης χρόνια στο σπίτι των παππούδων μου στο Παπαγιωτάτο. Σμίγαμε τα καλοκαίρια πολλά μεσημέρια στην κρεβάτα μας την αταβάνιστη κι ατέλειωτες ήταν οι κουβέντες και τα όνειρά μας για τη ζωή.

Τη θυμάμαι πάντα με τη μητέρα της την Αγγελικούλα, τυπική και σοβαρή, την μεγάλη αδελφή της την Γεωργία φύλακα άγγελο και την μικρή τους την Βικτωρία. Κι' αργότερα πάντα αχώριστες οι τρεις πρόσχαρες και καλοσυνάτες απ' όλους αγαπητές, κι ανοιχτό πάντα το περιποιημένο με ξεχωριστό Ζαγορίσιο μεράκι σπίτι τους, όλους τους καλοδέχονταν.

Τώρα που έφυγες δεν ξέρω ποιον να σκεφτώ, εσένα που γρήγορα άφησες την πρόσκαιρη αυτή ζωή και πέταξες στην αγκαλιά των γονιών σου ή τις αδελφές σου π' απόμειναν πίσω να σε κλαίνε.

Ανταμώνω και τα δικά μου δάκρυα με τα δικά τους αξέχαστη φίλη μου Χρυσάνθη κομμάτι της νιότης και του Τσερβαρίου φευγάτο για πάντα.

Ελένη Οικονομίδη-Δούβλη

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ (από Λεπτοκαρυά)

Γιε μου σπλάχνο των σπλάχνων μου, καρδούλα της καρδιάς μου, πουλάκι της φτωχιάς αυλής, ανθέ της ερημιάς μου.

Αυτοί οι στίχοι ταίριαζαν στα αχειλή του Χρυσόστομου, όταν αποχαίρετούσε τη θυγατέρα του Ρηνούλα στο ταξίδι χωρίς επιστροφή.

Η Ρηνούλα γεννήθηκε, πριν από 45 χρόνια, και πέρασε τα παιδικά της χρόνια στη Λεπτοκαρυά. Τελείωσε το Λύκειο στα Ιωάννινα και σπούδασε στη Θεολογική Σχολή του Αριστοτελείου Παν/μίου Θεσ/νίκης. Ορφάνεψε σε μικρή ηλικία όταν η Ιππολύτη έφυγε απ' τη ζωή στα 49 χρόνια. Έγινε αυτή «μάννα» για τη μικρότερη αδερφή της και για το σπίτι. Υπηρέτησε στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Διαιταδωγής και δίδαξε εκατοντάδες μαθητές Γυμνασίου και Λυκείου σε σχολεία της Θεσσαλονίκης, των προαστίων της, στη Θήβα, στη Χρυσούπολη Καβάλας και στο Ποδοχώρη Καβάλας, το τελευταίο σχολείο πριν φύγει απ' τη ζωή.

Συνολικά δεκατέσσερα χρόνια υπηρεσίας και προσφοράς. Αγαπούσε πολύ τη δουλειά και τη ήταν άνθρωπος της προσφοράς. Βοηθούσε τα παιδιά, ειδικά όσα είχαν κάποια ιδιαίτερη αδυναμία. Κρίμα που έφυγε τόσο νωρίς απ' τη ζωή, γιατί μπορούσε ακόμα να προσφέρει πολλά στους μαθητές, ειδικά στους δύσκολους καιρούς που ζούμε. Ήταν άνθρωπος σοβαρός με ηθικές αρχές, κάτι που ήταν σε πλήρη αρμονία με την ειδικότητά της.

Οι παρηγορητικοί λόγοι για τον πατέρα που χάνει το παιδί του είναι δύσκολοι. Ο Χρυσόστομος που χαίρει εκτίμησης απ' τους χωριανούς του έχει πολλά ακόμη να προσφέρει στην κόρη του τη Βικτωρία και στο χωριό μας, με τη θετική και αξιοπρεπή του παρουσία καταξιώνοντας την υπόλοιπη ζωή του. Ρηνούλα, καλό σου ταξίδι.

Χ. Παπαδοπούλου-Κατσαρού

ΚΑΤΙΝΑ ΠΕΖΟΔΡΟΜΟΥ

— Απεβίωσε την 1-2-2007 η **Κατίνα Πεζοδρόμου** σε ηλικία 83 ετών. Ενταφιάστηκε στο χωριό. Καταγόταν απ' το Διπτόταμο και ήρθε νύφη στο χωριό. Ήταν αγρότισσα και δούλεψε σκληρά στα χωράφια. Στα νιάτα της έζησε με τα πεθερικά της όπως συνήθιζαν τα παλιά χρόνια. Ήταν νοικοκυρά, καλή σύζυγος και μάνα κι ένας ευαίσθητος και συμπαθητικός άνθρωπος. Είχε την τύχη να 'χει καλά παιδιά που στα γεράματά της την περιποιήθηκαν προπαντός ο Γιάννης και η νύφη της η Γιάννα. Ο θάνατος αποτελεί λύτρωση ψυχής και σώματος για τους ανθρώπους που υποφέρουν. Ο Θεός ν' αναπαύσει την ψυχή της.

Χ. Παπαδοπούλου

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΛΩΔΙΟΣ

Όπως αθόρυβος και γλυκύτατος ήταν στη ζωή, έτσι αθόρυβα μας έφυγε ο αξιαγάπητος και ευγενέστατος **κυρ-Αποστολάκης Παλώδιος**. Τον γνώρισα στην πιο τρυφερή μου ηλικία και έγινε για μένα ο δεύτερός μου πατέρας. Πάντα θα τον θυμάμαι για τις φιλοσοφημένες συμβουλές του, πάντα θα τον αγαπώ. Ας είναι ελαφρύ το χώμα που τον σκεπάζει. Θερμά συλλυπητήρια στην κυρα-Κούλα, στις κόρες του και σ' όλους τους δικούς του.

Κίτσα Δούβαλη - Γερουκαλή

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΑΡΙΣΤΗ

— Στις 25 Γενάρη απεβίωσε στα Γιάννινα, όπου είχε παντρευτεί και διέμενε η χωριανή μας **Θέκλα Μάνθου-Λούπα**. Ενταφιάστηκε την επομένη στο κοιμητήριο της Περιβλέπτου. Στους οικείους και συγγενείς τα θερμά μου συλλυπητήρια.

Στ. Συκ.

ΑΓΙΟΣ ΜΗΝΑΣ

Γεννήσεις

— Στις 4 Δεκεμβρίου 2006 γέννησε η **Μαρία Βακόλα** σύζυγος του **Ιωάννη Νικολάου** ένα υγιέστατο αγοράκι. Στους ευτυχείς γονείς εύχομαι με πολλή αγάπη να τους ζήσει το νεογέννητο να είναι καλότυχο και να είναι δυνατόι να το μεγαλώσουν.

Στους επίσης ευτυχείς παππού και γιαγιά Λευτέρη και Αννίτα, αγαπημένους μας κουμπάρους, εύχομαι να ζησει το εγγονάκι τους να είναι καλά να χαίρονται και να καμαρώνουν τα παιδιά τους.

Η νονά της Μαρίας
Φιλώ Ραγκούση

Συγχαρητήρια

— Την αγαπημένη μου βαπτιστήρα **Μαρία Ελευθερίου Βακόλα**, που εξέλεγε Επίσκοπος Καθηγήτρια Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών, εγκάρδια συχαίρω, εύχομαι πάντα επιτυχίες.

Φιλώ Ραγκούση

ΑΝΩ ΡΑΒΕΝΙΑ

Γεννήσεις

— Η **Πέγκυ** και ο **Βασίλης Λαζόπουλος** απόκτησαν στην Αθήνα το Νοέμβρη του 2006 ένα πρωτότοκο υγιέστατο αγοράκι. Να τους ζήσει με χαρά και ευτυχία και ν' αποκτήσουν και άλλα.

Δέσποινα Γκερλέ-Μπίτσα

Συγχαρητήρια

— Θερμά συγχαρητήρια στον πανωραβενιώτη γαμβρό Νομαρχιακό Σύμβουλο **Γιάννη Μπάρκα** που ανέλαβε για το έτος 2007 Αντινομάρχη, υπεύθυνος για τα κοινωνικά θέματα και τους τομείς ανάπτυξης και τροφίμων.

Δέσποινα Γκερλέ-Μπίτσα

ΑΡΙΣΤΗ

Συγχαρητήρια

— Θερμά συγχαρητήρια στον Νομαρχιακό Σύμβουλο εφοριακό **Νίκο Κατή** που εξελέγη τακτικό μέλος της Νομαρχιακής Επιτροπής Διοικητικών και Νομικών θεμάτων.

Θάνατοι

— Η 90χρονη καλονοικοκυρά, μητέρα, γιαγιά, **Θέκλα Βασ. Λούπα** από τις 26-1-2007 αναπαύεται στην Περιβλέπτο Ιωαννίνων. Θερμά συλλυπητήρια σ' όλους τους συγγενείς της.

Δέσποινα Γκερλέ-Μπίτσα

ΒΙΤΣΑ

Συγχαρητήρια

— Ο Δήμος Συκεών Θεσ/νίκης βράβευσε στις 30/1/2007 την αγαπητή μας κουμπάρα **Δανάη Κακαγιά** για τα 38 χρόνια προσφοράς στην υπηρεσία της. Ευχόμαστε στη Δανάη καλή σύνταξη, με υγεία και χαρά.

Οι κουμπάροι

Ναπολέων & Κατερίνα Θεοπίστου

— Θερμά συγχαρητήρια στον αγαπημένο μας ανηψιό **Σωτήριο Φαρμάκη** που πέτυχε στην Αγροτική τράπεζα Κονίτσης.

Ο θεός κ' η θεία
Νεοπτόλεμου Βασδέκη

ΔΙΚΟΡΦΟ

Συγχαρητήρια

— Θερμά συγχαρητήρια στο γείτονά μου συνταξιούχο Ο.Τ.Ε. **Φρίξο Πούρλη** που από τις εκλογές της 17ης Δεκεμβρίου 2006 αναδείχτηκε ο καινούργιος Πρόεδρος του νέου Διοικητικού Συμβουλίου του **Συνδεδεσμού Αποφοίτων Ζωσιμαίας Σχολής Ιωαννίνων**. Καλή δημιουργική πορεία στο Σύνδεσμο...

Δέσποινα Γκερλέ-Μπίτσα

ΔΟΛΙΑΝΑ

Αρραβώνες

— Ο γιατρός **Κώστας του Δημητρίου Γούσια** και της Αννίτας Πέτρου αρραβωνιάστηκε την εκλεκτή της καρδιάς του συναδέλφισσά του **Μαρκέλλα** από την Κύπρο. Θερμά συγχαρητήρια και καλά στέφανα.

Γεννήσεις

— Οι γιατροί **Βασίλης Νούσις** και **Μάρθα Τσασάνη** απόκτησαν πρωτότοκο κοριτσάκι στα Γιάννινα στις 28 Νοέμβρη του 2006. Να τους ζήσει με υγεία και ν' αποκτήσουν και άλλα.

Δέσποινα Γκερλέ-Μπίτσα

ΕΛΑΦΟΤΟΠΟΣ

Αρραβώνες

— Στον ανηψιό μας **Αποστόλη Η. Βλαστό** φυσιοθεραπευτή που αρραβώνιασε με την καλή του **Αγγελική Κωτούλα** και στους ευτυχείς γονείς του Ηλία και Ελένη τις πιο θερμές ευχές μας.

Γιώργος-Ελένη Δούβλη

Γεννήσεις

— Ο **Κώστας Ν. Κράλιου** Καθηγητής Γυναικολογίας στο Πανεπιστήμιο του Πίτσμπουργκ γιος του αξέχαστου εξαδέλφου μας **Νίκου Κράλιου** έγινε πατέρας υγιέστατου αγοριού. Στους ευτυχείς γονείς και την αγαπημένη γιαγιά-Ολυμπία θερμές ευχές.

Ελένη Δούβλη

Γάμοι

— Η Ένωση Αποδήμων Ελαφοτόπου συμμετείχε ολόψυχα στην χαρά του γάμου του **Απόστολου Τζόκα** γιου των αγαπημένων μας Νούσια και Ουρανίας, από το χωριό μας.

ΗΛΙΟΧΩΡΙ

Νέοι επιστήμονες

— Η **Κατερίνα** του συναδέλφου **Ηλία Παπανικολάου** και της Δημοτικής Συμβούλου Έφης Τσίπη ορκίστηκε πτυχιούχος **Τοπογράφος Μηχανικός** στην Αθήνα. Θερμά συγχαρητήρια, καλή σταδιοδρομία και μ' ένα καλό τυχερό.

Δέσποινα Γκερλέ-Μπίτσα

ΚΑΤΩ ΣΟΥΔΕΝΑ

Βαπτίσεις

— Πρόσφατα έγινε η βάπτισμα του γιου του **Ηλία** και της **Ελένης Νταχρή** και στο μικρό δόθηκε το όνομα **Αλέξανδρος**. Νονός ήταν ο Παναγιώτης Νταχρή και η βάπτισμα έγινε στον Ι. Ν. Ταξιαρχών Κάτω Σουδενών.

ΚΗΠΟΙ

Θάνατοι

— Πέθανε σε ηλικία 81 ετών και κηδεύτηκε πάνδημα, στους Κήπους Ζαγορίου ο αγαπητός εις όλους μας **Παντελής Κατσαθρίας**. Ο εκλιπών υπήρξε μόνιμος κάτοικος του χωριού, εργατικός, πρσος, τίμιος και καλός οικογενειάρχης. Στα παιδιά του, τ' αδελφία του και τους λοιπούς συγγενείς τα πιο θερμά συλλυπητήρια, κι ας είναι ελαφρύ το χώμα του χωριού του που τον σκέπασε.

Γιάννης Δ. Τσεκούρας.

ΜΟΝΟΔΕΝΔΡΙ

Νέα επιστήμονες

— Η **Σοφία Ράπη** του Αριστείδη από το Μονοδένδρι αφού περάτωσε με επιτυχία τις σπουδές της στη Στρατιωτική Σχολή Θεσσαλονίκης Τμήμα Νομικής, ορκίστηκε στις 27 Δεκ/βρίου 2006 ανθυπολοχαγός και τοποθετήθηκε να προσφέρει τις υπηρεσίες της στο Στρατολογικό Γραφείο Λαρίσης. Τη νέα επιστήμονα θερμά συχαίρουμε και της ευχόμαστε και εις ανώτερα.

Συγχαρητήρια

— Την 1η Φεβρουαρίου του 2007 στην αίθουσα της Παλαιάς Βουλής ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κ. Κάρλος Παπούλιας απένειμε τα βραβεία στους αριστούχους μαθητές-αποφοίτους Λυκείου όλης της χώρας. Στη βράβευση, αυτή συμμετείχε και η συμπατριώτισσά μας από το Μονοδένδρι **Σοφία-Νεφέλη Ράπη** του Χαράλαμπου από το 4ο Λύκειο Ιωαννίνων επιτυχούσα στην Ιατρική Σχολή Θεσ/κης με βαθμό άριστα.

Θερμά συγχαρητήρια και καλή πρόοδο.

Το «Ζ» μας

ΠΑΠΙΓΚΟ

Αρραβώνες

— Η **Κατερίνα** του Γρηγόρη **Χαρίση** και της Μαρίας της Τσουμάνη αρραβωνιάστηκε τον εκλεκτό της **Βασίλη Παπασπύρου** από την Καστρίτσα. Θερμά συγχαρητήρια και καλά στέφανα.

Δέσποινα Γκερλέ-Μπίτσα

ΠΕΤΡΑ

Αρραβώνες

— Στην αγαπημένη μας εγγονή **Ανδρονίκη Σουσιοπούλου** του Κων/τίνου (φαρμακοποιό) και στον αγαπητό **Χρήστο Βασδέκη** του Ηλία (βιολόγο) από τη Βίτσα που αρραβωνιάστηκαν, εμφοράζουμε τα θερμά συγχαρητήριά μας και τους ευχόμαστε ολόψυχα-καλά στέφανα.

Ηλίας-Χαρίκλεια Τσόντζου

ΣΚΑΜΝΕΛΙ

Αρραβώνες

— Στον αγαπητό μου ανεψιό **Θόδωρο Κ. Φραγκούλη**, τραπεζικό υπάλληλο που αρραβωνιάστηκε τη Γιαννιώτισσα φιλόλογο **Κωνσταντίνα Γκούβα** τα πιο θερμά μου συγχαρητήρια. Στους γονείς του Κώστα και Τούλα τις θερμότερες ευχές μου να τους χαρούν με παιδιά και εγγόνια.

Κώστας Γ. Θεοδοσίου

— Τα συγχαρητήριά μου στο **Γιώργο Κ. Νόνα** για τους αρραβώνες του με τη Θεσσαλονικιώτισσα **Βάσω Χαλματζή** και τις ίδιες ευχές μου στους γονείς του Κώστα και Τασούλα Νόνα.

Κώστας Γ. Θεοδοσίου

Θάνατοι

— Η συνταξιούχος καθηγήτρια **Όλγα** του Μιχαήλ **Γιαννακού** και της Ασπασίας, που είχε γεννηθεί στο Σκαμνέλι το 1915, απεβίωσε στη Θεσσαλονίκη στις 30-9-2006. Θερμά συλλυπητήρια.

— Η **Κλεοπάτρα** το γένος Ιωάννη Γόγολου που είχε γεννηθεί στο Μακρύνο το 1922, παντρεύτηκε στο Σκαμνέλι στις 27 Απριλίου 1947 τον αείμνηστο **Γιώργο Καρδούνη** και από τις 31-1-2007 αναπαύεται στο Καρτέρι Θεσπρωτίας. Θερμά συλλυπητήρια σ' όλους τους συγγενείς της.

Δέσποινα Γκερλέ-Μπίτσα

ΤΡΙΣΤΕΝΟ

Συλλυπητήρια

— Στο φίλο μας Φάνη Πασπαλιάρη για το θάνατο του **Απόστολου Παλώδιου**, σύζυγο της αδελφής του Κούλας, θερμά συλλυπητήρια.

«Το Ζαγόρι μας» - Β.Τ.

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ

- ΔΩΡΕΕΣ

ΑΓΙΟΣ ΜΗΝΑΣ

— Ο **Χρήστος Τζιομάκας** κατέθεσε στην Εκκλησιαστική Επιτροπή Αγίου Μηνά το ποσό των 200 ευρώ στη μνήμη της μητέρας του **Μερόπης Τζιομάκα** για τις ανάγκες του Ι.Ν. της Γέννησης της Θεοτόκου.

ΑΣΠΙΡΑΓΓΕΛΟΙ

Προσέφεραν στον Π.Σ. Ασπραγγέλων:

— Η οικογένεια **Ανδρομάχης Γεωργίου-Μάρκου** 200 ευρώ εις μνήμην του συζύγου της **Γεωργίου Γεωργίου**.

— Η **Ευρύκλεια Καμτσίκια** 50 ευρώ εις μνήμην **Θέκλας Λούπα**.

Το Δ.Σ. του Συλλόγου ευχαριστεί θερμά

— Η οικογένεια **Κων/τίνου Καραγιάννη** εις μνήμην **Θέκλας Λούπα** προσέφερε για τον Άγιο Νικόλαο Ασπραγγέλων 20Ε.

— Η οικογένεια **Λάσκαρη** και **Ευδοξίας Σκόδρα** προσέφεραν στον Ι. Ναό Κοιμήσεως Θεοτόκου Ασπραγγέλων 50 ευρώ στη μνήμη **Σοφίας Μαρούτση** και **Παντελή Καρδούνη**.

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ

- ΔΩΡΕΕΣ

ΕΛΑΦΟΤΟΠΟΣ

– Ο Θρασύβουλος Λιόγκας κατέθεσε για την μνήμη της αγαπημένης του αδελφής Χρυσάνθης 50Ε, στην Ένωση Αποδήμων Ελαφοτόπου, για έργα υποστήριξης στην Εκκλησία της Παναγίας μας στο χωριό μας.

– Ο Παύλος και η Πιπίτσα Εμμανουήλ εκφράζοντας αμέριστα την συμπαράστασή τους στις οικογένειες Φάνη Πασπαλιάρη και Κούλας Παλωδίου, για τον χαμό του αγαπημένου τους αδελφού και συζύγου, **Απόστολου Παλωδίου**, κατέθεσαν 50Ε στη μνήμη του εκλιπόντος, για έργα ανέγερσης στην εκκλησία της Παναγίας στον Ελαφότοπο.

ΛΕΠΤΟΚΑΡΥΑ

– Αντί στεφάνου στη μνήμη της **Αικατερίνης Παπαβασιλείου** προσέφεραν στον Άγιο Νικόλαο Λεπτοκαρυάς οι παρακάτω:

Σταύρος Σιούλας 50Ε
Χρήστος Σιούλας 50Ε
Σωτήριος Σιούλας 50Ε
Γεώργιος Φούκας 50Ε
Δημήτριος Φούκας 50Ε
Λάμπρος και Ελένη Ράση 100Ε
Αθανάσιος Παπαιωάννου 50Ε
Ανδρέας & Ευαγγελία Μπότου 100Ε
Ιωάννης Νικολός 10Ε
Χρυσόστομος Παπαβασιλείου 300Ε
Κώστας-Φιλοθέη Κακκάβα 30Ε
Δημήτριος Κλούφας 100Ε
Ελισάβετ Σιούλα 50Ε
Σωτηρίου Σιούλα 50Ε
Νικολάου Σιούλα 50Ε
Καρράς Πολύβιος 50Ε
Παναγιωτακόπουλος Κ. 30Ε
Ζωριάδης Πέτρος 30Ε
Μητσιμάρης Δημήτριος 30Ε
Φίλιος Νικόλαος 20Ε
Τσιμής Μάκης 20Ε
Εκπ/κός Σύλλογος Λεπτοκαρυάς 30Ε
Χρυσόστομος Παπαβασιλείου 400Ε

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΜΑΣ

– Η **Αγλαΐα Λευθεριώτου** προσέφερε στο περιοδικό μας το ποσό των 300 ευρώ.

– Ο **Χριστόφορος Βολογιαννίδης** προσέφερε στο περιοδικό μας το ποσό των 150 ευρώ.

– Η **Ειρήνη Καρρά** προσέφερε στο περιοδικό μας το ποσό των 100 ευρώ στη μνήμη του συζύγου της Γεωργίου Καρρά.

– Ο **Παπαβασιλείου Χρυσόστομος** προσέφερε στο περιοδικό μας το ποσό των 50 ευρώ στη μνήμη της πολυαγαπημένης του κόρης Αικατερίνης.

Το Δ.Σ. της ΙΛΕΖ ευχαριστεί θερμά.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

ΔΟΛΑΡΙΑ ΚΑΝΑΔΑ 100

Ράπτης Θωμάς

ΕΥΡΩ 60

Μπλάτσιος Απόστολος

ΕΥΡΩ 50

Σούκερα Αγλαΐα
Τόσκας Οδυσσέας
Μουδόπουλος Σταύρος
Φανίκας Στέφανος
Σαουνάτσου Μαργαρίτα
Ζαχαρόπουλος Χρήστος

ΕΥΡΩ 40

Σύλλογος Απανταχού Διποταμιτών
«ΤΟ ΣΤΟΛΟΒΟ»
Φαρμάκης Ανδρέας
Ράπτη Ρωξάνη

ΕΥΡΩ 35

Τσατσόπουλος Γιώργος

ΕΥΡΩ 30

Καμτσόκα Ευρύκλεια
Γκατζές Δημήτριος
Βαρζώκας Κων/νος
Χρόνη Αριστέα
Σακελαρίδη Ελένη
Γεωργακάκης Αλέξανδρος
Λεοντίδης Βασίλειος
Τζίρκα Βέττα
Παπουτσής Γεώργιος
Παπαβασιλείου Χρυσόστομος
Παπάζογλου Όλγα
Κούγκουλης Γεώργιος

ΕΥΡΩ 25

Ακονίδης Γρηγόριος
Gribnan Bart & Liana
Ντακαρέλης Ιωάννης
Τσεργιογιάννης Θεόδωρος
Πίπα Ευθαλία
Σουρουνάκης Κων/νος
Σουρουνάκη-Λιόγκα Ερριέτα
Παπαδημητρίου Βασιλική
Λιόγκα-Σακκά Βούλα
Γιαννακού Βιργινία
Κοντοδήμου-Τζαμπούρα Νίκη
Βέλλος Απόστολος
Βέλλου Θάλεια
Ξάνθος Μιχαήλ
Σάρρος Άλκης
Τόλη Μαρίνα

ΕΥΡΩ 20

Σαφαρίκα Αικατερίνη
Βαλαδήμας Πέτρος
Βαλαδήμας Δημήτριος
Θεοδοσίου Κων/νος
Σοφianoπούλου Σμαράγδα
Γέτης Ιωάννης
Παπανικολάου Άννα
Λαζαρίδης Νικόλαος
Βαταβάλη-Μάντζιου Μαίρη
Ντιναλέξης Γεώργιος
Κοντοδήμος Κων/νος
Νικολαΐδης Θωμάς
Βογαζιανός Ευάγγελος
Στρούλιας Αντώνιος
Βούρβος Παναγιώτης
Καρπούζης Χαρίτων
Καρπούζη Μαριγώ
Γελέκη Βικτωρία
Οικονόμου-Γεωργοπούλου Ευτυχία
Καρβούνης Θεόδωρος
Μαχαίρας Νικόλαος

Καραπιδάκη-Παππά Αμαλία
Βλαχιώτη Φρειδερίκη
Βουζιοπλής Γιώργος
Οικονομίδης Ιωάννης
Αντωνίου Γεωργία
Χρόνη-Παππά Μαρίκα
Παπακώστα-Φίλου Μαίρη
Παγούνη-Μυστηροπούλου Μάγδα
Μπασογιάννη Ευτυχία
Ευστρατίου Αλέξανδρος
Δαχρής Παναγιώτης
Δούβλης Πέτρος
Λογοθέτης Θωμάς
Κωλέττας Ευάγγελος
Κωνσταντίνης Απόστολος
Κοντοδήμος Χαρίλαος
Τζαμπούρα Σοφία
Καρπούζη Ευτέρπη
Ντιναλέξης Αλέξιος
Τσουμάνης Παύλος
Τσόντζος Ηλίας

ΕΥΡΩ 15

Βαταβάλης Φίλιππας
Χαντζαροπούλου-Βασδέκη Μιράντα
Τάφα Δέσποινα
Παπαζήκος Παύλος
Κήττας Άγγελος
Κοκορδάτος Παύλος
Ρίζος Πέτρος
Νάκος Χρήστος
Κωνσταντινίδου Βασιλεία
Πατσούρας Γεώργιος
Τσιαπίλης Οδυσσέας
Μανούση Ευριδίκη
Λιακοπούλου-Καρακίτσου Ολυμπία
Δαλκαβούκη Φιλομήλα
Κουμπής Γεώργιος
Αναγνωστάκη Κλεοπάτρα
Παπανικολάου Ιωάννης
Καλογήρου Ηλίας
Βασδέκης Νεοπόλεμος
Παπαγιαννοπούλου Μαριγώ
Παπαλεξίου Δάντης
Ανδρώνης Ιπποκράτης
Παγιάνη Βιλελμίνη
Τσολακίδη-Ανδρώνη Ισαβέλα
Γκίτσιος Αγγελία
Μπάγκα Μερόπη
Μαντέλου-Βουλτζάτη Αγλαΐα
Στεργίου Ιωάννης
Στεργίου Βασίλειος
Στεργίου Νικόλαος
Μπαλατσός Ιωάννης
Μπούκα Βασιλική
Ζηκοπούλου-Σιαμπίρη Αφροδίτη
Μητσιμάρης Δημήτριος
Στεργίου Κων/νος
Γκάνου Μαρίνα
Ζινδριλής Γεώργιος
Ζινδριλής Χριστόδουλος
Ζινδριλής Κώστας
Τόσκας Γεώργιος
Καλλή-Βαζάκα Αικατερίνη
Βαζάκα Αγγελική
Βαζάκας Γιάννης
Αποστόλου Κων/νος
Χριστοδούλου Ελένη
Παπαγεωργίου Χρυσούλα
Παπαγεωργίου Βύρων
Βασδέκης Νεοπόλεμος
Τσαπάρη Λίτσα
Βαταβάλη Ηλέκτρα

ΤΟ ΖΑΓΟΡΙ ΜΑΣ

Ιδρυτής:
ΚΙΜΩΝ ΚΥΡΙΑΖΗΣ
ΕΤΟΣ 1978

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ:

ΙΣΤΟΡΙΚΗ
ΚΑΙ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΗ
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΖΑΓΟΡΙΟΥ

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ:

ΤΖΙΟΒΑΣ ΒΑΣΙΛΗΣ
ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ Ι.Λ.Ε.Ζ.

Η ΠΡΩΤΗ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ
ΛΑΜΠΡΙΔΗΣ ΣΤΑΘΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
ΒΑΡΖΩΚΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ
ΓΙΑΝΝΑΚΟΣ ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ
ΤΖΙΟΒΑΣ ΦΡΙΞΟΣ
ΤΣΑΟΥΣΗΣ ΛΕΩΝΙΔΑΣ

★

ΣΥΝΤΑΣΣΕΤΑΙ

ΑΠΟ ΤΟ Δ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΓΚΕΚΗ ΔΗΜΗΤΡΙΟ
Πρόεδρος
ΝΤΙΝΑΛΕΞΗ ΑΠΟΣΤΟΛΟ
Α' Αντιπρόεδρος
ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΣΑΒΒΑ
Β' Αντιπρόεδρος
ΤΖΙΟΒΑ ΒΑΣΙΛΗ
Γεν. Γραμματέα
ΤΣΕΚΟΥΡΑ ΙΩΑΝΝΗ
Ταμία

ΚΥΡΙΑΖΗ ΚΑΛΛΥ

Μέλος

ΖΑΧΑΡΗ ΓΕΩΡΓΙΟ

Μέλος

Αριστίνδην μέλη:
ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ-ΔΟΥΒΛΗ ΕΛΕΝΗ
ΣΥΚΙΩΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ

ΤΑΚΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

ΒΑΚΑΜΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
ΚΙΚΟΠΟΥΛΟΣ ΜΕΝΕΛΑΟΣ
ΜΕΡΤΖΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ ΙΩΑΝΝΗΣ
ΡΕΜΟΥ-ΤΣΟΥΠΗ ΜΑΡΙΑ
ΣΚΟΥΡΤΗ ΕΛΕΝΗ
ΥΦΑΝΤΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

★

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ - ΕΙΣΦΟΡΕΣ

Περιοδικό «Το ΖΑΓΟΡΙ μας»

Σίνα 4 Ιωάννινα 454 44

και στο Μυροπολείο

ΚΑΛΛΥ ΚΥΡΙΑΖΗ

Λόρδου Βύρωνος 21

Τηλ. 26510 26266

Ιωάννινα 45444

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

Εσωτερικού 15 ΕΥΡΩ

Εξωτερικής 40 ΕΥΡΩ

Εκτός Ευρώπης 50 \$ ΗΠΑ

ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΣΗ

ΡΟΥΛΑ ΕΥΘΥΜΙΟΥ

★

Τυπογραφεία:

Μ. ΔΟΥΒΛΗ - Π. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

28ης Οκτωβρίου 41 (Στοά Καμμένη)

Τηλ. 26510 20544 - 26510 27845

Ιωάννινα 454 44